Üniversiteye alınan ecnebî profesörler dün Türk profesörleri ile tanıştılar, şereflerine bir çay verildi.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Yeni Fransız kabinesi dün beyannamesini okudu. Goering yangın davasında bir maznuna küfürler savurdu.

FIATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2780 | PAZAR | 5 TEŞRİNİSANİ 1933 | Tel: (Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. İdare ve Matbaa: 24310.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ

Başvekilin Makalesi: Fırkamızın Devletçilik Vasfı

İsmet Paşa Hazretleri Fırka programındaki devletçilik vasfını, kommünist ve marksist bir fırkanın programına hâkim devletçiliğin aynı gibi göstermeğe yeltenen gayrımes'ul unsurların iddialarına set çekmiş oluyor

Memleketimizde yapılacak o kadar iş vardır ki daha uzun yıllar hem devletin, hem de vatandaşların mütemadî ve mütekâsif faaliyetleri bu sahaları doldurmağa kâfi bile gelmiyecektir. Halk fırkasının devletçiliğini tatbik eden Türk devletinin himaye ve muavenetinden bir an şüphe etmemelidir..

Siirt Meb'usu **MAHMUT**

ANKARA, 4 (Başmuharririmizden)—Senelerden beri,Cümhuriyet Halk Fırkası programını tatbik mes'uliyetini omuzlarına almış bir hükûmet reisi olan İsmet Paşa Hazretleri, rejimin onuncu yıldönümü münasebetile, çok yerinde ve zamanında bir mekale neşretti. Muhterem başvekil; "Fırkamızın devletçilik vasfını,, bütün kuvvet ve vuzuhu ile bu mekalesinde tebarüz ettiriyor, bilhassa Halk Fırkası programındaki devletçilik vasfını, Komünist ve Marksist bir fırkanın programına hâkim devletçiliğin ayni gibi göstermeğe yeltenen gayrimes'ûl bazı unsurların iddialarına bu suretle set çekmiş oluyor.

Cümhuriyet Halk Fırkası programındaki devletçilik vasfının Komünist ve Marksist bir partinin devletçilik vasfından anladığı manadan büsbütün başka bir şey olduğunu, kendisine has teşrih ve tahlil kudretile anlatan mümtaz başvekilimizin bu yazısından sonra, umarız ki, millet ile hükûmeti biribirinden hiç bir vakit ayırmıyan Halk Fırkası devletçiliğinin aykırı tefsirlere uğratılmasına artık meydan kalmaz.

Bu vesile ile şunu hatırlatalım ki, şimdiye kadar mevcut vaziyet ve hakikatleri türlü tefsirlere uğratanlar çok oldu. Orijinal ve millî olduğu iddiasile ileriye sürülen bazı tezlerin; — belki de farkına varılmadan — Komünist Fırkasının kongre mukarreratı, bu fırka müzakerelerinin zabıtları, Marksizim prensipleri ve tatbik esasları meyanında yer bulması; hususî bir dikkate değer. Bu vesikaların bir gün lisanımıza aynen çevrilmesi; fırkamız azası için, bütün vatandaşlar için çok enteresan bir tetkik ve ibret mevzuu olabilir.

* * *

Halk Fırkası muhterem umumî kâtibinin geçen seneki resmî ve sarih beyanatından sonra şimdi fırka hükûmetinin reisi sıfatile muhterem başvekilimiz de devletçiliğimizin hususî teşebbüsleri tahrip eden, onları, sistematik bir şekilde imha ve inkıraza sürükleyen, vatandaş faaliyetlerine meydan bırakmıyan, bütün istihsal vasıtalarını ve mevzularını münhasıran kendi eline geçirmeğe azmetmiş mutlak bir devletçilik olmadığını anlatmış oluyor. Türk milletinin millî birlik ve beraberliğine, millî hususiyetlerine, millî hayat şartlarına uygun ve büyük Türk milletini en kısa bir zamanda en ileri memleketler seviyesinin de üstüne çıkarmayı, Türk yurdunu dünyanın en mamur ve en medenî memleketleri seviyesine yükseltmeyi ülkü bilen bir devletçilik olduğunu izah etmiş oluyor.

Muhterem başvekilimiz diyor ki:

"Devletçiliğin müdafaa vasıtası olup olmadığı yedi sekiz seneden beri münakaşa olunmuştur. Fakat son seneler artık bu münakaşa, manasız ve bedihî bir mahiyet aldı. En kuvvetli, en zengin devletler, tasavvur olunamıyacak devlet tedbirleri ile, iktısatlarını müdafaaya ve kurtarmağa çalışıyorlar. Demek ki bizim devletçilikte müdafaa kuvvetini görmüş olmamız fırkamız, Cümhuriyet Halk Fırkası için ancak övünülecek bir isabet ve doğru bir karar cümlesinden sayılmak icap eder.,,

Muhterem İsmet Paşanın hakkı vardır: Millî varlığı başka türlü korumağa imkân yoktur. İktısatta serbest meslek nazariyesinin Türk milletini iktısadî esaret ve zillete, korkunç sefalete sürükliyecek bir felâket olduğunu bugün takdir etmemiş, kavramamış hüsnüniyet ve aklıselim sahibi hiç bir vatandaş olur mu?

* * *

Osmanlı İmparatorluğunun feci vaziyetini, yarı müstemleke halini hatırlatan başvekilimiz devletçiliğin memleket iktısadiyatı üzerindeki faydalarını, hayırlı ve verimli tesirlerini şu suretle izah ediyor:

"Devletçiliğin memleket iktısadiyatı üzerindeki faydalı tesirlerinin ekseriya kâfi derecede farkedilmediğini görüyoruz. En serbest zannolunan bir san'at veya ticaret müreffeh olabilmek için mutlaka devletin yardımına ve müdahalesine ihtiyaç göstermektedir. Su başında bulunduğumuz için, bu ihtiyacı her gün görüyorum ve sonra "Serbest mesleğin,, devletçiliğe rüçhanı için ayni mevzuların delil olarak zikrolunmasına şaşıyordum. Dikkatle vazettiğimiz gümrük himayeleri veya diğer tedbirlerin mevcut olmadığını bir an için tasavvur edebilir misiniz? En kârlı ve verimli bir san'at veya ziraat bir tek müşteri bulamıyacak kadar, rekabet karşısında perişan olur. Yediğimiz ekmeğin ununu dahi memleket dahilinden alamayız. Osmanlı İmparatorluğu gibi bir misal henüz hatırlarımızda pek yakındır.

"Türlü krizlerden dolayı en serbest nice müesseseleri senelerden beri sert fırtınalara karşı tutunduran devletçiliktir. Ticaret gibi en serbest sahalarda, dar vaziyete düşen tüccarları (meselâ tütün tüccarlarını) korumak için hükûmet geçen senelerde hususî tedbirler almıştır. İnhisarlar her sene hasat zamanında piyasaya müdahale ederler ve bir sene devlet inhisarı, ve devletçilik aleyhinde hayalât kuran nice müteşebbisler görmüşümdür ki mevsiminde inhisarların piyasaya müdahale etmesi için bütün idraklerini sarfederler.,,

Asırlarca teraküm etmiş millî sermayelere, ihtiyat kuvvetlerine dayanan, ileri teknikli memleketler iktısadiyatının, hükûmetlerince ne büyük bir taassup ve kıskançlık ile korunduğunu, en ehemmiyetsiz miktarlar ve rakkamlar üzerinde devlet adamlarının günlerce nasıl müdafaada bulunduklarını, umumiyetle bu mevzular üzerinde ne kadar gergin ve titiz olduklarını, inhisarlarının piyasalarındaki fiat nâzımlığını ne büyük bir hassasiyetle ifaya çalıştıklarını görüp te muhterem başvekilimize yerden göğe kadar hak vermemek olmaz. İlk gününden beri vaziyeti kavramış ve görmüş olan bu büyük Türk devlet adamı; büyük bir mahviyet göstererek bu görüşünü; yalnız hissi selime ve temiz vatanperverliğe atfediyor. Her halde hayatın müsamaha bilmiyen sert tecrübelerinden muvaffakıyetle çıkmış olan böyle büyük şeflerin elinde, Türkiyenin müstakbel inkişafını; derin bir haz ve memnuniyetle şimdiden görmemek kabil değildir.

* * *

Nakil vasıtalarına ve dolayısile nakliyat tarifelerine devletçe hâkim olmanın iktısadî faydaları münakaşa edilemiyecek derecede bedihî bir mahiyet almıştır. Başvekilimiz, kısaca Türkiye Cümhuriyeti şimendiferlerini "bir imtiyazlı işletme şirketi,, gaye ve hedeflerile nazarı itibara almak istemiş olan zihniyetin ne kadar gülünç olduğunu da ayrıca tebarüz ettiriyor.

Halk Fırkası programına inanmış ve bağlanmış bütün vatandaşlar gibi devletin *"yapıcılık kuvvet ve kudretine,,* iman eden muhterem başvekilimiz, bu sarsılmaz fırka kanaatini şu suretle ifade etmektedir:

"Biz iktısatta devletçiliği inkişaf için ve yeni düzeni kurmak için de feyizli ve müspet bir yol sayıyoruz. Demek istiyorum ki yalnız müdafaa gibi muhafazakâr bir noktainazardan değil ileriletmek ve inkişaf etmek gibi genişleyici politika için de müspet ve en müessir vasıta sayıyoruz.,,

* * *

Devlet ile yurttaşların faaliyet sahaları mevzuu hakkında muhterem İsmet Paşa, fırka programının ruhunu, esasını artık tefsire, tevile tahammülü olmayan bir açıklıkla ortaya koymuştur:

"Devlet ancak ferdin yapamıyacağı şeyleri yapmağa çalışmalıdır,, nazariyesi basiretle mütalea olunmalıdır. Bir defa efradın *yapabileceği bir şeyi devletin bahusus bizim devletimizin yapmaması şayanı aruzdan da fazla bir şey, lâzım bir şeydir. Çünkü her şeyden sarfınazar yalnız maddî vasıta bakımından yapacağımız işler o kadar çok ve o kadar mühimdir ki bunlardan efradın yapabileceği kısmına vesaitimizi dağıtmamak, elbette en makul şeydir. Maahaza benim kanaatimce bir işin, efrada veya devlete ait olması o işin talep ettiği vesaitle ölçülemez. Meselenin bütün memleketle alâkası ve ya hususî menfaatlere terkedilmesi ihtimalidir ki bu hususta karar vermeğe esas olacaktır.,,*

Bu türlü temiz ve doğru anlayış; İsmet Paşa gibi samimî ve mümtaz devlet adamlarına ne ka-

(Devamı 2 inci sahifede)

Selânikte görülmemiş bir gün

Gazi Hz. nin doğdukları eve dün levha kondu

"Gazi dünyaya huzur ve refah temini yolundaki hareketin şefidir,,

M. Papanastasyonun nutku

SELANİK, 4 (Telefonla - Heyetle giden arkadaşımızdan) — Bugün saat on beşte Gazi Hazretlerinin doğduğu ev üzerine konan levha merasimle açıldı. Selânik halkı bu tarihî mahalleye giden yolları ve civarını dodurmuştu. Evin önünde Yunan Mebusan meclisi ikinci reisi M. Trikopis, konferansa iştirak eden bütün heyet azaları, mahallî hükûmet erkânı, kolordu kumandanı Kamenos ve belediye reisi görülüyordu. Tam saat on beşte evin cephesine konan levhayı örten Türk ve Yunan bayrakları âyan azasından ve Yunan heyetinden M. Bakkalbaşı tarafından kaldırıldı ve levha sürekli alkışlar arasında meydana çıkınca M. Papanastayo kısa, fakat mânalı bir nutuk irat etti. Balkan sulhü davasının tahakkuku yolunda yorulmaz mesaisile temayüz eden M. Papanastasyo bu nutkunda ezcümle dedi ki:

— Burası yalnız Türk milletinin büyük şefinin dünyaya geldiği müte - vazi bir yuva değildir. O yalnız dost bir milletin şefi değildir. O yalnız milletinin büyük kurtarıcısı değildir. Mustafa Kemal ayni zamanda Balkan birliği fikrinin şampiyonu ve dünyaya huzur ve refah temini yolundaki büyük hareketin şefidir. Tarihî, hürriyet için mücadelelerle dolu Selânik şehri çocukları arasında Mustafa Kemal gibi medeni dünyanın iftihar ettiği bir şahsiyeti görmekle sonsuz bir sevinç içinde o, dünyanın takdirlerini haklı olarak üzerinde toplamış, emsali ender bir insandır. Muhterem Gazi bize Ankarada demişti ki: "Balkan milletleri, kardeş milletleriz. Bu milletler arasında ayrılık olamaz" Büyük bir reis için mânası olan bu evin önünde hep birden haykıralım:

— Yaşasın Türkiye, Yaşasın Gazi!.

Saniyelerce devam eden alkışlar arasında "Zito Gazi!" avazeleri yükseliyordu. Bundan sonra askerî bir bando cümhuriyetimizin onuncu yıl marşını çaldı ve Elen hükûmeti namına Makedonya umumî valisi M. Dragosis ile Üniversite profesörlerinden M. İspiropulos iki millet arasındaki sarsılmaz dostluğu bir daha ifadeye vesile teşkil eden nutukar söylediler ve Atina elçimiz Enis Bey bu nutuklara mukabelede bulundu ve Türkiye namına teşekkür etti .

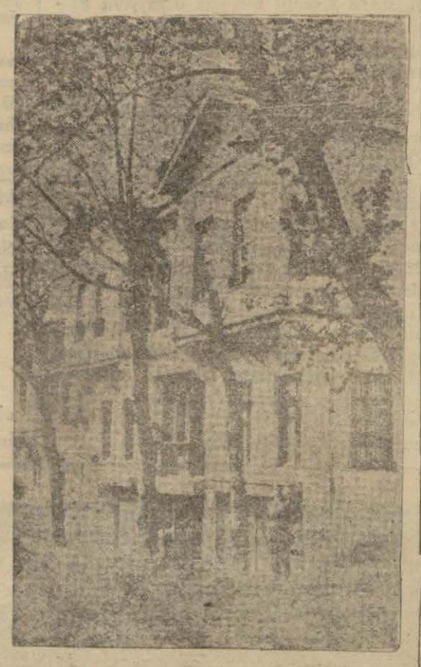

Gazi Hz. nin doğdukları ev

(Devamı 2 inci sahifede)

İsmet Paşadan Helen milletine

Başvekilin mektubu coşgun alkışlarla karşılandı

ATİNA, 4. A. A. — Türkiye başvekili İsmet Paşanın Balkan konferansları ve Balkan hükûmetlerinin elbirliği ile çalışmaları lehine olarak meb'usan meclisine gönderdikleri mektup reis tarafından okunmuştur.

Bu mektubun okunuşu çoşgun alkışlar arasında dinlenmiştir.

Amerikanın iki filosu birleşiyor

Vaşington, 4 (A.A.) — Bahriye nazırı muavini Amerikanın büyük atlas filosunun Atlas Okyanosuna nakli meselesinin ciddî surette tetkik edildiğini bildirmiştir.

Nazır muavini, Amerikan filosunun gelecek yaz Atlas Okyanosunda bir dolaşma ve gezinti yapmasına M. Roosevelt'in müsaade ettiğini de söylemiştir.

Filonun sonbahar nihayetine doğru Büyük Okyanosa dönmesi muhtemeldir. Bu mezuniyet M. Roosevelt, M. Swanson ve Bahriye nezareti erkânı arasında yapılan bir müzakere neticesinde verilmiştir.

Milliyet
Bugün: Zengin mündericatla
12
sahifedir.

Üniversite kadrosu

Ecnebi profesörler için dün Üniversitede tanışma merasimi yapıldı

M. Malche ve Neşet Ömer Bey Ankaraya çağrıldı

M. Malche ve Neşet Ömer B.

Maarif vekâleti tarafından vuku bulan davet üzerine Üniversite emini Dr. Neşet Ömer ve vekâlet müşaviri Pr. M. Malche bugünkü trenle Ankaraya hareket edeceklerdir. Bu davetin Üniversite kadrosu ile alâkadar olduğu tahmin edilmektedir. Kadro ikmal edilmiştir. Kadronun gelecek hafta başında ilân edilmesi ümit edilmetkedir. Bazı noksanlar dolayısile, Üniversitede tedrisatin başlanması Teşrinisaninin 11 inden 15 inci gününe tehir edilmiştir. Şimdiye kadar kendilerile mukavele yapılan ecnebi profesörlerden şehrimize gelen 20 zat dün öğleden sonra Üniversiteye gelmişlerdir. Dün saat 15 te Üniversitede tanışma ve tanıştırma merasimi yapılmıştır. Merasimde Üniversite emini Dr. Neşet Ömer, Vekâlet müşaviri M. Malche, Tıp fakültesi reisi Tevfik Salim Paşa, hazır bulunmuşlardır. Neşet Ömer B. kısa bir nutuk irat ederek ecnebi profesörlerine vazifelerinde muvaffakıyet temenni etmiş ve İstanbul Üniversitesinde vazife aldıklarından dolayı bu teşriki mesaiden Türk ilim âlemi - nin memnun bulunduğunu ifade etmiştir.

Merasimden sonra profesörler kendi fakültelerine giderek lâboratuvarlarını, kütüphanelerini ve mesai salonlarını gezmişler ve kendilerine ders plânları tevzi edilmiştir.

Şehrimize gemiş olan ecnebi profesörler meyanında beynelmilel bir şöhret olan "Roman ve edebiyatı" profesörü Dr. M. Leo Şipitzer de vardır.

M. Roosevelt'in Türk dostlarına hitabesi

"Türk milleti bütün dünyanın dikkat ve hayranlığını üzerine celbetmeğe muvaffak olmuştur,,

ANKARA, 4. (A.A.) — Amerika Reisicümhuru M. Roosevelt Hazretlerinin 29 birinci teşrinde Nevyork'da Amerikalı Türk dostları cemiyetinin tertip ettiği bankede okunan ve radyo ile Amerikanın her tarafına neşredilen hitabesi şudur:

" Türkiye Cümhuriyetinin onuncu yıl dönümünü birlikte tesit etmek üzre toplanmış olan Amerikalı Türk dostlarına, toplantılarına karşı duyduğum alâkayı bildirmek isterim. Bir milletin tarihinde on sene gibi bir müddet bir dönüm noktası teşkil edebilir, fakat bu müddet bilhassa Türk milletinin tarihinde pek hususî bir ehemmiyeti haiz bir dö-

(Devamı 10 uncu sahifede)

M. Roosevelt

Dün umumî mütarekenin yıldönümü m ünasebetile Feriköy mezarlığında yapılan âyi ni ruhanide...

Başvekilin makalesi: Fırkamızın devletçilik vasfı

(Başı 1 inci sahifede)

dar yaraşıyor!

Şurası muhakkak ki; Türkiye, iktısadî istiklâlini tamamen elde edecektir. Türkiye, bu maksat ve gaye için — en kısa bir zamanda — millî düzenini kuracaktır. Bu muhakkak... Fakat hangi menabi ve vesait ile?... Zihinlerde derhal tebellür eden bu sorgunun cevabı da ayni zamanda, ayni kat'iyetle canlanıyor:

A — Devlet bütçesile... Devletin bütün vesaiti ile...

B — Yaratıcı ve memleketçi bir faaliyet göstermeğe teşvik olunacak millî tasarruflarla...

Gayeye erişmek için, başka çare ve yol yoktur. Düşünmeli ki, yaratıcı teşebbüslere girişmeyen, muattal bir halde kalmağa mahkûm olan millî biriktirmenin ne mana ve ehemmiyeti kalır?.. Esasen iktısadî, sınaî teşebbüs imkânları kapandıkça millî tasarruf hareketinin de inkişafı duraklamağa mahkûmdur. Hedef ve gayeleri Halk Fırkası programından *tamamen aykırı olan* bazı adamlar, istiyorlar ki:

Bir taraftan millî tasarrufu mütemadiyen devlet teşvik etsin! Diğer taraftan da bu millî tasarrufun memlekette yaratıcı ve verimli teşebbüsler kurmasına gene devlet her vasıtaya başvurarak mâni olsun!...

Mevzu Türk milletinin mukadderat ve istikbali bakımından çok ehemmiyetlidir. Bu itibarla, üzerinde biraz daha durulmağa değer:

Milletler arasındaki mübadelenin gerek hacim ve gerek kıymet itibarile *her sene mütemadiyen ve muntazaman* azaldığı bir tarihî buhran devresinde yaşıyoruz. 1932-1933 dünya iktısadî vaziyeti hakkında Milletler Meclisinin neşrettiği broşürün mütaleasını ve içindeki rakamların tahlilini muhterem okuyucularımıza bilhassa tavsiye ederiz: Her memlekette, devlet bütçesini besleyecek vergi temelleri, buhranın tazyiki ile zayıflamakta ve vergi "verim,, leri azalmaktadır. Bu umumî vaziyet içinde bizim de hususî bir vaziyet ve vazifemiz vardır: Bu anda Türk Devletinin bir an evvel sanayileşerek, millî düzenini kurarak iktısadî istiklâlini tamamen elde etmesine çok müsait siyasî şartlar ve imkânlar mevcuttur. Böyle bir fırsat karşısında: Türk milletinin yüksek menfaatlerini düşünen millî şeflerimizin kalkıp ta, bazılarının düşündüğü gibi şöyle bir lisan kullanmalarına imkân var mıdır:

"Biz millî iktısat programımızı münhasıran *bütçe menabii ile başaracağız. İktısadî buhranın tazyiki neticesinde bütçe varidatımızın kısmen azalmasına ve yapacağımız işlerin de azametine rağmen bu işleri yalnız ve yalnız bütçemizle, devlet menabi ve vesaiti ile yapacağız. — Her gün arttığını gördüğümüz ve her vesile ile teşvik ettiğimiz millî tasarrufları ise bu faaliyete iştirak ettirmiyeceğiz. Onların her hangi verimli, kârlı bir istihsal teşebbüsünü kurmalarına mâni olacağız.,,*

Mümtaz başvekilimizin kaleminden, bu münasebetle çıkan hakikat, ne kuvvetlidir!

"Efradın yapabileceği bir şeyi devletin bahusus bizim devletin yapmaması şayanı arzudan da fazla lâzım bir şeydir."

* * *

Muhterem başvekilimiz bu vesile ile: *Bir işin efrada veya devlete ait olması* kararının verilmesinde yüksek millî menfaatlerin hâkim olması prensipini de ayni kat'iyetle ortaya koymuşlardır. Şüphesiz ki: Bu salâhiyet Halk Fırkası devletçiliğinin ruhunda ve esasında mündemiçtir. Türk Devleti millî iktısat hayatının mürakabesini daima ve daima elinde tutacaktır. Fakat "yüksek millî menfaatlerin,, nerede olduğunu da her zaman devlet mefhumuna yakışan bitaraflıkla tetkik ve tespit edecektir. Mevcut bazı haletiruhiyelere bakarak hükmediyoruz ki, münhasıran hislerine kapılanlara kalsa: Ferdin yapabileceği hemen hemen her mühim teşebbüs, millî menfaatlere muğayirdir. Ve bu itibarla filiyatta bütün istihsal faaliyet sahası devlete kalmalıdır, şeklinde bir teze istinat ediyorlar. Şu da muhakkak ki; Türk Devleti: Türk iktısat hayatındaki hususî faaliyetleri de, millî iktısat programının çerçevesinin içine sokacaktır. Fakat, o millî plân dahilindeki teşebbüs ve faaliyetlerden de himaye ve yardımını esirgemiyecektir. Devlet; lüzumsuz, millî iktısada faydasız, geri, demode tesisata da meydan verecek değildir. Millî tasarrufların heder olmasına mâni olmak, devletin esaslı bir vazifesidir. Bundan başka, iç pazarlarımızın tanzimi de devletçe ihmal edilemez. İhtikâr fiatlerile müstehliklerin ezilmesine meydan vermemek te devlete düşen bir vazifedir. İlâveye lüzum yok ki, devlet, bütün bu vazifelerini; millî istihsal şubelerinin hakikî vaziyetlerini, yüksek ve şaşmaz bir bitaraflık ve dikkatle tetkik edecektir. Meselâ: maliyet fiatlerini, amortisman nispetlerini, zaruretlerini, çok muhtemel istihsal tehlike ve zararlarının karşılıklarını, millî tasarrufun uzun yıllar bağlanmış ve kalmış olması gibi amilleri de tetkikleri sırasında gözönünden uzak tutmamak, gene devletin bir vazifesidir. İnkâr edilemez ki, millî iktısat plânı içinde, faaliyet göstermek isteyen ve bu hususta yardım ve himaye bekleyen her Türk müteşebbisinden "vazife ve mes'uliyet,, aramak devletin tabiî bir hakkıdır. Hiç bir devlet; millî iktısadı başı boş, mürakabesiz bırakamaz. Her hangi sahada ve her hangi şekilde olursa olsun, spekülâsyon kazançlarını kökünden sökmek te devlete düşer. Bir kelime ile diyebiliriz ki *Türk devletçiliği vatandaşlar arasında bir tahrip ve imha silâhı değildir. Her sınıf Türk halkını mevcut imkânlar dairesinde mes'ut ve müreffeh kılmağa çalışan, içtimaî tesanütten, muhabbetten, millî birlik ve beraberlikten ilham alan bir devletçiliktir.*

* * *

Memleketimizin bir an evvel sanayileşmesi lüzumu hakkında başvekilimiz her vakit hatırlamamız icap eden çok değerli nasihatlerde bulunmuşlardır:

"Memleketin muhtaç olduğu sanayii, teşkilâtı ve vesaiti devletin yardımı, nezareti ve hattâ doğrudan doğruya teşebbüsü olmaksızın kurabilmeyi safdil olanlar düşünebilir. Asır çok amansızdır. Ve seneler geçtikçe zamanın insafsızlığı azalmıyor. Her hududu aşacak kadar azgınlaşıyor. Geri ve eksik vesait içinde bırakılmış olan kahraman ve büyük bir milletin sanayiini ve iktısadî düzenlerini devletin bütün vasıtaları ve imkânları ile bir an evvel vücuda getirmek taşıdığımız vazifelerin en ağırı ve en mühimmidir.,,

Hükûmet reisimizin bu sözleri hakikatin ta kendisidir.

Eski ve tekâmül etmiş sanayi memleketlerinin ileri teknikli sanayiini korumak için ne gibi tedbirlere başvurduklarını, gümrük ve kontenjan himayeleri, vergi muafiyeti, prim subvention gibi endirekt usûllere tevessül ettiklerini görüp te Türk devletinin yardımcı nezareti olmadan millî sanayii bu tarihî devrede kurmayı düşünmek cidden safdilliktir.

İleri memleketler sanayiinin iç pazarları ve hariç pazarlar için ayrı ayrı satış fiatleri tatbik ettikleri; gizli tahsisatlara dayanarak kapalı Dumping yaptıkları bir sırada bunlarla devletin yardımcı nezaret ve himayesi olmadan rekabet edecek bir sanayi kurmağa kalkışmak hattâ safdillikten daha ağır bir vasıf ile tavsif olunmalıdır.

Kanaatimizce, ferdî ve hususî faaliyetler: Millî faaliyet istikamet ve çerçevesine girince Halk Fırkası devletçiliğini tatbik eden Türk devletinin himaye ve muavenetinden bir an şüphe etmemelidir. Memleketimizde o kadar yapılacak iş vardır ki daha uzun yıllar hem devletin ve hem de vatandaşların mütemadî ve mütekâsif faaliyetleri, bu sahaları doldurmağa maatteessüf kâfi gelmiyecektir. Bu hususta yüksek başvekilimizin son tasarruf bayramı münasebetile verdikleri kıymetli teşvik ve nasihatleri burada hatırlatmak isteriz:

"Bizim millî iktısat sahasında yapacak çok işlerimiz olduğunu söylemek her birimizi yoruluncıya kadar bütün ömrümüzce çalıştıracak ve geçindirecek mevzular olduğunu söylemek demektir.,,

* * *

Bu mevzu etrafındaki yazımızı bitirirken, bir noktayı yeniden tebarüz ettirmek istiyoruz: Halk Fırkasının devletçiliğini benimsememiş, Halk Fırkası devletçiliğine inanmamış, ona bağlanmamış hüsnüniyet ve aklıselim sahibi hiç bir vatandaş yoktur. Serbest iktısadî hayatın kendi kendine işleyen ve düzelen bir makine olduğunu iddia eden; fakat bu makinenin ölümle, ıflâsla, ıstırapla, inkırazla işleyen bir makine olduğunu unutan; hayatın acı hakikatlerinden bu kadar uzaklaşmış ve esasen tarihe karışmış olan bir sistem ile, "İktısatta serbest meslek,, ile Türk milletinin alâkası olamaz. Çünkü, Büyük Gazinin büyük bayram gününde dediği gibi Türk milletinin şaşmaz bir aklıselimi vardır, Türk milleti zekidir!

Son söz: Türk milletinin istikbaline, mukadderatına hâkim olan büyük fırkamızın devletçiliği ile muhterem başvekilimizin dediği gibi, halde de, istikbalde de pek yerinde olarak, iftihar edebiliriz.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

HARICI HABERLER

Yangın davasında Bir hadise

Goering bir maznuna küfürler savurdu

LONDRA, 4. A.A.— Royter Ajansından :

M. Goering şahit sifatile verdiği ifasini bitirdikten sonra maznun Dimitrof " Dünyanın altıda birini idare eden caniler " sözünden maksadının ne olduğunu M. Goering'e sormuştur. Bunun üzerine reis derhal müdahalede bulunmuş ve Dimitrofu komünist propagandası yapmaktan menetmiştir. Dimitrof reise dönerek M. Goering'in milliyetçi sosyalist propagandası yapmak suretile giriştiği hareketten farklı bir şey yapmadığı cevabını vermiş ve M. Goering'e sorduğu suali tekrar etmiştir. O zaman M. Goering büyük bir tehevvürle yerinden fırlayarak yumruklarını hiddetle sıkıp sallamağa başlamıştır. Bu sırada M. Goering 'in dudaklarından bir takım yolsuz ve yakışıksız sözler bir çığlık halinde yuvarlanıp dökülüyordu.

Dimitrof bu hal karşısında istihzalı bir tarzda gülümsemekle iktifa etmiştir. M. Goering bunun üzerine daha şiddetli bir öfke ile söze başlayarak " Rusya benim hiçte umurumda değil.. ben ancak Rayhiştag meclisini tutuşturan ecnebi komünistlerle alâkadar olurum. " demiştir.

Dimitrof M. Goering'e başka bir süal daha sormak istemiş, fakat M. Goering birden bire " Bu komünist caniyi buradan alıp götürünüz" diye haykırmıştır. Bunun üzerine polisler bir sürü protesto sözleri yağdırmağa başlayan Dimitrof u tutup götürmişlerdir. Ayni zamanda reis'de Dimitrof'un salondan çıkarılmasını hemen emretmiştir.

Dimitrof salondan çıkarken M. Goering'in kendisine doğru dönerek: " Bu muhakemenin salâhiyet hududu dışına çıkıp elimize düşünüzde o vakit görürsünüz " dedği işidilmiştir.

Kara kitaplar neler var?

BERLİN, 4 .A. A. — Volf Ajansından:

Rayiştag yangını davasına bugünde devam edilmiştir. Şahit sıfatile muhakemeye gelen Prusya başvekili M. Goering'in vereceği ifadenin ehemmiyetinden dolayi — dünki muhakemede üç celsede hazır bulunmaktan men edilen — maznun Dimitrof bugünki celseye istisnai surette kabul edilmiştir.

Elçilerden ve nazırlardan bir çoğu dinleyiciler arasında idi.

M. Goering bilhassa demiştir ki :

" Kara kitap " da yazılı isnatları red etmek için bazı teferrüatı açıkça anlatmanın Almanyanın menfaatlarına uygun olacağı şüphesizdir. Bununla beraber şahsıma at olan isnatlara gelince ben bunları çürütmeğe kalkışmağa lüzum bile görmem. Zira bu hücumlar ve isnatlar o kadar gülünç ki onları delillerle red etmeğe uğraşmak heman heman bir iş olur. Zaten mütemetlerim vasıtasile pek âlâ öğrendiğime göre paraya ihtiyacı olan her" Kızıl dilenci " beni suçlu gösterecek her hangi bir idâyi yabancı memleketlerde ortaya sürmek suretile para tedarik edebilmiş ve bazı kimseler Berlinin ayak takımı arasında — Daha sonraları Londrada şahitlik eden — bir çok "Yüksek ve güzide şahitler" arayıp toplamışlardır.

"Kara kitap Rayhiştag meclisini yakmağı dostum Goebbels'in bana teklif ettiğini, benim de meclis binasını sevine sevine yaktığımı, hattâ o muzlarıma mavi ipekten bir harmaniye alarak yangını keyifli keyifli seyrettiğimi bile iddia etmektedir. Kara kitapta yalnız bir eksiklik var: Neronun Romayı ateşe verdiği sırada yaptığı gibi meclis yangını esnasında benim de bir rebap çaldığımı iddia etmeği unutmuş..

Doğrusu aranırsa Rayiştag meclisi ynagını beni hayretler içinde bıraktı. Gerçi biz parlamentarizme karşı mücadeleye geçtik, fakat bu mücadeleyi 1924 yılından beri kanuna tamamile uygun bir biçimde yapıyordu. Ayni zamanda milliyetçi sosyalist devletin hükûmete öğüt vermek ve tavsiyeler yapmak üzere millet tarafından seçilmiş bir meclise malik bulunmak istediğini de ehemmiyetle kaydediyorduk.

Bizim mücadele mevzuumuz parlamentarizmin efratları ve müteaddit fırkaların zararlı hüküm ve nüfuzu idi.

Esasen benim komünistlere hücum için Rayiştag meclisini yakmağa ihtiyacım da yoktu.

Maltà valisi sealahiyetini tevsi etti

MALTA, 4 (A.A.) — Yeni çıkarılan bir beyanname ile birlikte neşredilen kanun şimdiye kadar nazırlarla parlamentonun haiz olduğu salâhiyetleri, umumî valiye vermektedir.

Beyannamede bu tedbirin zarurî ve son derece lüzumlu olduğu da bildirilmiştir.

MALTA, 4 (A.A.) — Maltada kuvvetli bir siyasî gerginlik vardır.

Fransız kabinesi

Beyannamesini okudu ve itimat reyi aldı

PARİS, 4 (A.A.) — Havas Ajansından: Mebusan meclisinin bugünkü toplantısında yeni hükûmet beyannamesini okumuştur. Reis M. Bouisson celseyi açar açmaz geçenlerde ölen eski Başvekil Painleve'nin meziyetlerini anmak üzere bir nutuk söylemiştir. Bu nutuk mecliste bulunan mebuslar tarafından ayakta dinlenmiştir.

Başvekil M. Sarraut meclisin müteveffa hakkında izhar ettiği takdirlere hükûmetin de iştirak ettiğini söylemiştir. Bundan sonra celse matem alâmeti olarak bir saat tatil edilmiştir. Bu esnada hükûmet Painleve'nin naşının Panteon'a nakline mezuniyet verilmesi hakkındaki kanun lâyihasını meclise tevdi etmiştir.

Celse tekrar açılınca M. Sarraut kürsüye gelerek hükûmet beyannamesini okumuştur. Bu beyannamede bilhassa deniyor ki:

"Cebir ve şiddetten alınan ilhamların, en değerli hürriyetlerden vazgeçilmesinin hep birlikte sıkıntı ve ıstırap çeken milletlerin özlediği kurtuluşu temin edecek yerde bilâkis tehlikeye düşürdüğü bir kargaşalık içinde çırpınan dünya karşısında içimizde uyanan istek - harsî ve liberalliği umumun fikrine genişlik ve ışık veren - Fransanın, şimdi bulunduğumuz bu çetin merhaleyi aşmak kuvvet ve azmini kendi medenî cesaretinde ve cümhuriyet serbest faaliyetinde bulmak kudretini haiz olduğunu göstermektir. Biz o düşüncedeyiz ki bu sarp merhalenin ötesinde geniş ufuklara kavuşmak ümidi belirmektedir.

"Fransanın dayanıklı ve sarsılmaz bir maliyeye ihtiyacı vardır. Fransanın malî itibarı gerçekten ve büsbütün mütevazin bir bütçeye, dahildeki tereddüt ve endişelerle hariçteki kararsızlıklar karşısında en sağlam ve en dayanıklı olarak kalacak bir millî paraya lüzum göstermektedir.

Fransa vaktile bu hususta geçirdiği endişeli ve sıkıntılı saatleri bir daha yaşamak istemiyor. Bugün karşımıza çıkan hükûmet bu noktada kendinden evvelki hükûmetten başka türlü bir düşüncede bulunmıyor.

Bütçede tevazün temini için ilk önce sarfedilmesi lâzım gelen gayretlere gelince, hükûmet birkaç gün sonra bu hususta taliini deneyecek ve bütün azası araesında tam bir itilâf mevcut olduğu halde bütün mesuliyetini derute edecektir.

Hükûmet bu suretle hareket ederken kendini bekliyen akıbeti hiç düşünmiyecek, fakat projelerini ve vaziyetlerini iyice tesbit ettikten sonra umumî kurtuluşa karşı dikilecek bütün engelleri yıkıp devirmek azmini elinden bırakmayacaktır."

PARİS, 4 (A.A.) — Mebusan meclisi geceleyin hararetli münakasaşalardan sonra 250 müstenkif ve 32 muhalife karşı 320 reyle Sarraut hükûmetine itimat etmiştir. Müstenkif kalanlar Blûm taraftarı sosyalistlerle Tardieu ve Paynaud'un arkadaşlarıdır. Hükûmet lehinde rey verenler de Radikallar, Radikal sosyalistler, sol cenah radikalleri , cümhuriyetçi sosyalistler, halkçı demokratlar, müstakiller ve sol cenah cümhuriyetçileridir. M. Flandin de hükûmete lehinde rey vermiştir.

Ingiltere ve sulh

Hariciye müsteşarı mühim bir nutuk söyledi

LONDRA, 4 (A.A.) — Hariciye müsteşarı M. Eden , Yorkshire'de Skiptonda söylediği bir nutukta demiştir ki:

"İngiltere hükûmeti bir ihtiâf vukuunda müdahalede bulunup bulunmamağa karar vermekte tamamile serbesttir.

İngiltere, Lokarno muahedeleri mucibince önceden hiç bir taahhütle bağlı bulunmamaktadır. İnfirat siyaseti çılgınca bir politikadan başka bir şey değildir.

Almanyanın silâhları azaltma konferansından çekilmesine teessüf etmekle beraber bidbinliği kapacak ve milletleri endişeye düşürecek bir dil kullanmağa da lüzum görmiyoruz .

Lokarno misakı meselesine gelince, bir tek ihtimal hariç olmak üzere bütün kararların milletler cemiyeti meclisi tarafından ittifakla alınması icap etmektedir. Yani İngilterenin muvafakati mutlaka lâzımdır.

Harp vasıtasına baş vurmamak hususunda girişilen taahhüdün yahut rehin mıntakasının askerlikten tecrit edilmiş vaziyetinin bozulmaması ihtimaline gelince, böyle bir halde zarar gören tarafın hemen yardımına koşmak mükellefiyetinin tatbik edilip edilmemesine biz kendimiz karar vereceğiz. İşte bundan dolayıdır ki İngiliz hükûmeti körükörüne hiç bir taahhütle bağlanmış değildir. Ve alacağı kararı kendi vermek hususunda serbesttir.,,

Tibetin garp kısmına giden ilmî heyet

ROMA, 4 (A.A.) — Tibetin garp kısmına giden ilmî heyetin reisi İtalyan akademisi azasından M. Tueein akademi reisine gönderdiği bir telgrafta Tibette yapılan keşif seyahatinde elde edilen neticeleri bildirmiştir.

Akademi reisi Markoni'nin uzak şark memleketlerinden geçerek İtalyaya döneceği sırada Hindistanda bu heyete iştirak etmesi muhtemeldir.

İstefani

SON DAKİKA

Balkan konferansı bu sabah onda açılıyor

Selânik bir gelin gibi süslenmiştir. Bulgar heyeti fevkalâdelik arzetmektedir

SELANİK, 4 (Telefonla - Heyetle giden arkadaşımızdan) — Bu sabah yedide Selânige vardık. İstasyonda başta M. Papanastasiu olmak üzere konferans azalarından, konsolcshanenin mensuplarından ve halktan büyük bir kalabalık heyetimizi karşıladı. Türk heyeti Metiterane otelinde hazırlanan daireler de yerleşti. Selânik dördüncü Balkan konferansının sinesinde toplanması münasebetile her yer gelin gibi süslenmiştir. Her tarafta Türk - Yunan ve diğer Balkan devletleri bayrakları görülüyor. Meydanlar ve âbideler defne yaprakları ve Balkan renklerile donanmıştır. Selânik matbuatı baş yazılarını ve başlıca sütunlarını konferansa tahsis etmiş lerdir. Öğleyin Metiterane otelinde M. Papanastasiu konsey azaları şerefine bir öğle ziyafeti verdi. Bulgar heyeti murahhasası bu sene bir fevkalâdelik arzetmektedir. Bulgarlar bir reis, bir reisi sani, bir kâtibi umumî ve 22 azası olan bir heyetle konferansa iştirak ettiler. Bulgaristanın bu hareket tarzı konferans mahfilinde alâka ile karşılandı. Ve birkaç nikbin tefsirlere vesile oldu. Görünüşe göre Bulgarlar bu sene konferans mesaisi ve bilhassa Vekolis cephesile pek yakından ve ehemmiyetle meşgul olmak niyet ve karındadırlar. Balkanlarda sulhün kuvvetlendirilmesi yolunda esaslı adımlar atılırken bilhassa son aylar zarfında Bulgaristanın bu kaynaşma haricinde kalmak tehlikesine maruz bulunması komşumuz Bulgarları endişeye sevketmişe benziyor. Konferansın devamı müddetince tatbik edilecek program tesbit olunmuştur. Bu programa göre dördüncü Balkan konferansı 11 İkinci Teşrin de öğleden sonra son umumî içtimaını aktedecektir. Ayni akşam konferans azaları vapurlarla Aynaroza gidecekler ve gece vapurda geçiril dikten sonra ertesi günü Aynaroz ziyaret edilecek ve 13 İkinci Teşrinde Selâniğe dönülmüş bulunulacaktır. Programa göre konferans yarın sabah saat onda Yunan Hariciye nazırı M. Maximosun bir nutkile Üniversite binasında "Eski idadi" açılacaktır. Bu maksatla Üniversitede bir hafta müddetle derslere fasıla verilmiş, bina dahilinde lâzım gelen tertibat alınmıştır. Yarın öğleden sonra tarihî yerler gezilecek ve saat on sekizde komisyonlar teşekkül ederek çalışmağa başlayacaklardır. Gece Elen hükûmeti konferans azaları şerefine bir ziyafet verecektir. Programa göre müteakip günlerde Selânik Üniversitesi , Ticaret odası, Selânik serbest liman mıntakası, Selânik sergisi komitesi ve Selânik belediyesi konferans azaları şerefine muhtelif ziyafet ve balolar vereceklerdir.

Mecdi SADRETTİN

SOFYA, 4 (Milliyet) — Bu ayın 5 inde Selânikte aktedilecek Balkan konferansı için Bulgarlar murahhaslarını ayırmışlardır. Bunlar, Yanko Sakızov, Dr. İvan Penakov Dr. Boris Petkov ve diğer zevattan mürekkeptir. Heyet on sekiz kişidir. Selâniğe hareket etmişlerdir.

Konferansı takip için

SELANİK, 4 (Telefonla - Heyetle giden arkadaşımızdan) — Beynelmilel sulh bürosu ve Milletler Cemiyeti ile Karneci müessesesi mümessilleri konferans mesaisini müşahit olarak takip etmek üzere Selâniğe gelmişlerdir. İktısat nazırının bugünlerde gelmesine intizar olunuyor.

Kaymakamlar arasında

ANKARA, 4 (Telefonla) — Siirt mektupçuluğuna Muş mektupçusu Hikmet; Kavaklı kaymakamlığına Elmalı kaymakamı Kâzım, İlgaz kaymakamlığına Koçhisar kaymakamı Sıtkı, Emet kaymakamlığına Lüleburgaz kaymakamı Tayyip Niyazi, Seydişehir kaymakamlığına Dursunbey kaymakamı Kerim Beylerin tayini âli tasdika iktiran etmiştir.

Selânikte görülmemiş bir gün

(Başı 1 inci sahifede)

İstiklâl marşımız çalındıktan sonra, yaşasın Türkiye, yaşasın Yunanistan sesleri arasında merasime nihayet verildi.

Evin cephesine talik edilmiş olan mermer levhanın üzerinde siyah yazı ile türkçe, fransızca ve rumca olmak üzere şu cümleler mahkûktur.

"Türk milletinin büyük müceddidi ve Balkan ittihadının müzahiri Gazi Mustafa Kemal burada dünyaya gelmiştir. İşbu levha Türkiye cümhuriyetinin onuncu yılı münasebetile konulmuştur.

Selânik 29 Birinciteşrin 1933

Merasimden sonra M. Bakkalbaşi levhayi örten bayraklarda kordelaları Riyaseticümhur umumî kâtibi Ruşen Eşref Beye bir hâtıra olarak takdim etmiştir.

Öğrendiğime göre Selânik belediye meclisi bugünlerde Gazi Hazretlerinin doğdukları bu evi şehir namına satın almak kararını verecektir. Ev tamir edilerek bir müze haline konacak ve muhafaza olunacaktır. Bütün heyetler bu akşama kadar geldiklerinden M. Papanastasyonun reisliği altında konsey geç vakit toplanmıştır. Bulgar heyetine sabık nazırlardan M. Sakazof riyaset etmektedir. Yunan Başvekili M. Çaldaris müstacel hükûmet işleri sebebile konferans mesaisine iştirak edemiyeceğinden müteessir olduğunu bir telgrafla konferans reisine bildirmiştir.

Mecdi SADRETTİN

Yunan hariciye nazırı

SELANİK, 4 (Telefonla) — Hariciye nazırı M. Maximos yarın sabah burada bulunacaktır.

Tahran sefaretimizde gardenparti

Tahrandan gelen malûmata göre, sefirimiz Hüsrev Beyin refikaları Hanım tarafından sefarethanede çocuklar için bir gardenparti tertip edilmiştir. Kırk kadar çocuk gardenpartiye iştirak etmiş, ve akşama kadar eğlenmişlerdir.

Katar yerine

BERLİN, 4 A.A. — Devlet demiryolları müdürü, yüksek fen memurlarının önünde verdiği izahatta yolcu katarlarının kaldırılarak, yerlerine kendiliklerinden müteharrik vagonlar konulacağını bildirmiştir.

Bu suretle trenlerin süratî artacak ve tevakkuf ve hareket için kaybolunan vakitlerden tasarruf edilmiş olacaktır. Bu değişiklik bir kaç sene içinde tahakkuk ettirilebilecek ve iki milyar marka mal olacaktır.

Askerî müzede 30 Ağustos meydan harbini tasvir eden tablo binlerce halk tarafından seyir ve tetkik ediliyor..

Tırpan

6 ok

Bayram günü Ankarada Fırka Umumî kâtibi Recep Beyefendi Cümhuriyetin onuncu yıldönümü münasebetile yeni neşrettiğim Ansiklopedik bir kitabın kabındaki okları işaret etti:

— Bulduğunuz symbole çok güzel. Yalnız, oklar Türk oku değil, Romen okudur. Hatırımızda olsun.

Diye beni ikaz etti ve sonra izahat verdi:

— Fırka bayrağı için bu oklar üzerinde derin tetkikler yaptım, müzedeki bir çok Türk oklarını gözden geçirdim. Nihayet hakikî Türk oklarını buldum. Bunlar uçları sivri, kapzesi kalın oklardır. Romen oklarının uçları balık kılçığı gibi terstir.

Teşekkür ettim.

Ok, Türk silâhlarının emekdarıdır. Fakat düşman karşısında kıymeti kalmıyan bu silâh her zaman için bir ileri remzi olmuştur. Bugün kü sürat ve medeniyet âleminde ok daima ileriyi ve en yüksek sürati ifade eder. Daha bir iki yıl evvel büyük bir hava hattı şirketi kendisine symbole olarak oku intihap etmiştir. En müthiş sürate malik makineler (Fléche — ok) işaretini taşıyorlar. Bizim inkılâp bayrağımıza koyduğumuz altı okun ifade ettiği altı mânâ (Lâik, devletçi, halkçı, milliyetçi, cümhuriyetçi ve inkılâpçı) vasıfları da bir kül hâlinde ileriyi, sürati, hareketi gösterir.

Türk Milleti on yıl içinde bu altı vasfın mânâsını kavramış ve onların gösterdikleri istikametleri tutmuştur. Bir kaç gün evvel geceli gündüzlü bayramını yaptığımız inkılâp bu idrâkimizin mahsulüdür.

Büyük Şefin büyük nutkunda söylediği gibi Türk milleti inkılâbın bu hassalarını bütün kabiliyeti ile varlığına sindirmiştir.

Cihan harbinden sonra cemiyetlerin siyasî bünyeleri çok sarsıldı. En mütekâmil medeniyetlerde inhilâller görüldü. Biz bu âlem içinde Büyük Mustafa Kemal'in keşfettiği en pürüzsüz ve en yaşatıcı yolu tuttuk.

Bugün Avrupanın o kemalini bulmuş zannedilen devletlerinin siyasî ve içtimaî buhranlar içinde istikrar bulamadan bocaladıklarını görüyoruz. Eski ilmî nazariyelere ve telâkkilere saplanıp kalan Avrupa kim bilir daha ne kadar zaman bu karışık vaziyeti muhafaza edecektir.

Şurası muhakkak ki yeni Türkiye kabul ettiği bu umdelerle inkılâbına symbole olarak kabul ettiği bu altı okla cihan harbi sonunda dünya üzerinde tekevvün eden yeni akidelerin en doğrusunu ve en kuvvetlisini keşfetmiştir.

Yeter ki bu altı okun ifade ettiği mânaları silinmez, aşınmaz bir şekilde idrâkimize işliyelim!

Burhan CAHİT

Seyfi Bey mezun

Mezuniyet alan İstanbul gümrükleri baş müdürü Seyfi Beye Galata ithalât gümrüğü müdürü Memduh Bey, dünden itibaren vekâlete başlamıştır.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

4 Teşrinisani 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikraz dahili	99	Elektrik	—.—
1933 İstikrazı	95	Tramvay	—.—
Şark D. yolları	2.30	Tünel	—.—
D. Muvahhide	51,37,50	Rıhtım	17,75
Gümrükler	7,80	Anadolu I	44,40
Saydı mahi	6	„ II	46.75
Bağdat	9,25	Mümessil	50,85
T. askeriye	9,50		

ESHAM

İş Bankası Nama	9,50	Telefon	13.—
„ „ Hamiline	9,55	Bomonti	19
„ „ Müessis	102	Terkos	26,75
Tramvay	47	Çimento	11,20
Anadolu Hisse	26,75	İttihat day.	17.75
Şir. Hariye	15	Şark day	1,10
Reji	3,60	Balya	1,85
		Şark m. ecza	2,85

ÇEK FİATLARI

Paris	1206	Prağ	15.93
Londra	663	Viyana	4.25
Nüyork	73	Madrit	5,63
Brüksel	3.38.25	Berlin	197.115
Milano	8,98	Belgrat	34,80
Atina	83,14	Zloti	4,21
Cenevre	245,50	Peşte	3.81
Amsterdam	1,17,15	Bükreş	80.81
Sofya	66.91	Moskova	1083.25

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	167	1 Şilin, Av.	24,50
1 İsterlin	657	1 Pezeta	16
1 Dolar	135	1 Mark	49
20 Liret	223	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	117	20 Ley	0.23
20 Drahmi	24	20 Dinar	46.—
20 İ. İsviçre	818	1 Çernovis	—.—
20 Leva	25,—	1 Altın	9,32
21 Kur. Çek	118	1 Mecidiye	0,34
1 Florin	83	Banknot	2.33

ŞEHİR HABERLERİ

Ekonomi

Yumurta kongresi

İhracatın artırılması çarelerini tesbit edecek

Yakında toplanacak yumurta kongresine ait hazırlıklar kariben ikmal edilecektir. Kongrenin başlıca tüccarı yumurta ihracatının arttırılması çarelerini tesbit etmektir. Kongreye yumurta müstahsilleri, ihracatçılar ve keresteciler mümessilleri iştirak edeceklerdir.

Esnafın borçları

Esnaf cemiyetlerinden geçen sene müşterek bir büro halinde birleşen on beşinin bir sene zarfında 11 bin lira borçları ödenmiş ve bankada 10 bin liraları birikmiştir. Dört cemiyet daha, beşinci bir grup halinde müşterek büroya iltihak etmek üzeredirler.

Yiyecek fiatları

Ticaret odasının hazırladığı istatistik cetvellerine göre, geçen ay zarfında yiyecek fiyatları biraz daha ucuzlamıştır. Şimdiye kadar eski mikdarlarını az çok muhafaza eden ev kiralarında da son ay zarfında yüzde 10-20 tenezzül vardır.

Ölçü ve ayar müfettişleri

Şehrimizde bulunan muhtelif mıntakaların ölçü ve âyar müfettişlerinin stajları bitmiştir. Bugünlerde hepsi mıntakalarına hareket etmek üzeredirler. Getirilen normal ölçülere göre, İstanbul ve taşradaki esnafın ölçülerini şimdiden sipariş etmeeri, aksi halde son haftalarda müşkülâta maruz kalınacağı beyan edilmektedir.

Belediyede

Belediyeler Kongresi

Oktruva vaziyeti de müzakere edilecek

Bu ayın 26 sında Ankarada belediyeler kongresi toplanacaktır. Kongreye vali ve belediye reisi Muhittin Bey iştirak edecektir. Oktruvanın lâğvından sonra belediye varidatı mühim mikdarda azalmıştır. Hazirandan beri 400 bin lira varidat tahsil edilmesi lâzım gelirken şimdiye kadar ancak 155 bin lira oktruva hissesi alınmıştır. Belediyeler kongresinde, oktruvanın bu vaziyeti de görüşülecektir.

Vakit kürresi

Galata kulesine konan vakit küresinin cümhuriyet bayramında işlemesi mukarrerdi. Fakat bazı noksanların henüz ikmal edilememesi yüzünden kürenin işlemesi teahhür etmiştir. Bu ayın on beşine kadar kürenin işlemesi kabil olacaktır.

Halin önündeki deniz

Muvakkat hâl binasının temelatma merasiminin yapıldığını yazmıştık. Hâlin yapılacağı sahanın önü Halicin en pis kısmını teşkil ediyor. Belediye, rıhtımı inşa etmeğe başlamadan evvel bu sahili taramak suretile temizlemeğe ve bu pisliği izale etmeğe başlıyacaktır.

Renkli fiskiye

Taksimde, cümhuriyet meydanında vücude getirilen renkli fiskiyenin belediye tarafından muhafaza edilmesine karar verildiğini yazmıştık. Belediye buradaki muvakkat ahşap kısımları betondan yaptıracaktır. Fıskiyeler millî bayram günlerinde ve cuma geceleri akıtılacaktır. Bundan başka elektrik şirketi tarafından âbide etrafında vücuda getirilen müdevver sütunlar da muhafaza edilecektir.

Fıskiye evvelce 20 metre irtifaa çıkacak şekilde yapılmış, fakat rüzgâr suyu halka doğru attığından irtifa beş metreye indirilmişti. Fıskiyenin biraz geri alınarak suyun 20 metre yüksekliğe çıkarılması düşünülüyor. O zaman fıskiye daha lâtif görünecektir.

Üsküdar tramvayı

Üsküdar - Kısıklı tramvay hattının Kadıköyüne kadar temdidi hakkında tetkikatta bulunmak üzere teşekkül eden muhtelit encümen dün toplanmıştır. Bu toplantıda yapılacak istikraz meselesi görüşülmüştür. Encümen bir teklifle yakında vaziyeti şehir meclisine arzedecektir.

Eminönündeki çöküntü

Eminönü meydanının çöktüğü yazılmıştı. Öğrendiğimize göre bu çöküntü tehlikeli bir vaziyet hâsıl etmemektedir. Çöküntü çok ağır olup bu da tabii telâkki edilmektedir.

Şehir bandosu

Belediye şehir bandosunun kadrosunu tevsi etmeğe karar vermiştir. Bando için yeniden talebe alınacaktır.

Memurların hususî ahvali

Gazetelerde, Dahiliye vekâletinin belediye memurlarına bir tamim göndererek mali vaziyeetleri ve servet derecelerinin sorulduğu yazılıyordu. Yaptığımız tahkikata göre bu bir lüzum üzerine yapılmış ve yalnız belediye memurlarına mahsus bir muamele değildir. Memurin kanunu mucibince her memurun bu gibi hususî ahvali kendilerine gönderilen fişlere doldurulmaktadır.

Vilâyette

Takas işleri

Dün komisyona yeni tebligat yapıldı

Takas komisyonu muntazam şekilde çalışmaktadır. Takasa ait yeni tebligat şudur: Takasın ilga edildiği 20 Ağustos 933 tarihinden yeni kararnamenin meriyete girdiği tarihe kadar geçen zaman içinde yeni kararnamede takasa tâbi bulunması kabul edilmiş, olan eşyadan ihraç edilmiş bulunanların takas hakkı hükûmetçe kabul olunmuş ve komisyona bildirilmiştir.

Yaptığımız son tahkikata göre ihracatçıların kararnamede mezkûr mevaddın ihracı mukabilinde aldıkları takas vesikaları, ithalâtçılar tarafından yüzde yirmi üç farkla satın almaktadır.

Cümhuriyet bayramı vesikaları

Dahiliye vekâleti bütün vilâyetlerden kazalardan cümhuriyet bayramına ait intibaları gösteren üçer adet fotoğraf ve gazete istemiştir.

Teftişten dönüş

Çatalca ve havalisinde iskân işlerini teftiş eden mülkiye müfettişi İsmail Hakkı, Saffet Beyler dönmüşlerdir.

Tekaüde sevkedilenler

İdarei hususiyeden tekaüt olanlara tekaüdiye maaşlarının sureti tesviyesi için sıhhiye, maarif ve dahiliye vekâletleri müdürlerinden mürekkep bir heyet teşekkül etmiştir. Bu heyet Dahiliye vekâletine merbut olacaktır. Heyetin mesuliyeti altında bu tekaüt sandığı teşkil edilecektir. Tekaüt maaşları bu sandıktan verilecektir. Sandık faaliyete geçinceye kadar tekaüt olanlara şimdilik Ziraat bankasından avans suretile para verilmesi takarrür etmiştir.

Polis tayinleri

Emirleri geldi, yol masraflarını bekleyorlar

Emniyet müdür ve memurluklarına tayin edilen zabıta memurlarının emirleri gelmiştir. Bunlar yol masraflarını beklemektedirer. Yakında mahali memuriyeterine gideceklerdir.

Dördüncü şube müdürü iken beşinci şube müdürüğüne tayin edilen Danış Bey ve ikinci şube müdürü iken dördüncü şube müdürlüğüne terfian tayin edilen İsmail Rasih Bey Manisa emniyet memuru iken terfian emniyet müdiriyeti ikinci müdür muavinliğine tayi nedilen İhsan Bey de yeni vazifelerine başlamışlardır.

İtalyan mezarlığında dün âyin yapıldı

Umumî harpte ölen İtalyan askerlerinin hâtırasını taziz için dün sabah saat 11 de Feriköydeki Lâtin mezarlığı kilisesinde bir âyini ruhani yapılmıştır. Merasimde İtalya sefareti ataşemiliteri kolonel Mannerini ve ataşanaval kumandanı Soldati, İtalya ceneral konsolosu M. Salerno Melc , viskonsül Chevalier Silli ve konsolosane erkânı hazır bulunmuşlardır.

İnhisarlarda

Afyon satışı

Bir müşterek satış bürosu teşkil edildi

Uyuşturucu maddeler inhisarı idaresinde, Yugoslavya ile yapılmış olan müşterek satış mukavelesinin tatbikatına ait hazırlıklara devam edilmektedir. Bu işlerle meşgul olmak üzere bir (müşterek satış bürosu) teşekkül etmiştir. Afyon müşterek merkez bürosuna Yugoslavya hükümeti tarafından doktor Dragoslav P. Mihailovitch tayin edilmiştir. Yugoslav murahhası şehrimize gelmiş ve dün uyuşturucu maddeler inhisarı müdürü Ali Sami Beyle görüşmüştür.

Kendisile görüşen muharririmiz, M. Milailovitch Yugoslavyanın İstanbul jeneral konsolosile birlikte yarın Vali Beye nezaket ziyaretinde bulunacağı, afyon satış bürosunun mesaisine Yugoslavyayı temsilen iştirak edeceğini söylemiştir. Diğer taraftan kendisile görüşen bir muharririmize, uyuşturucu maddeler inhisarı müdürü Ali Sami Bey demiştir ki:

"— Müşterek satış bürosu teşekkül etmiştir. Şimdi bir nizamname yapacağız. Bu nizamname iki tarafın tasdikından geçecektir. Bu hazırlıklarla meşgul oluyoruz."

Yugoslavya ile yapmış olduğumuz satış mukavelesine göre, memleketimizle Yugoslavyadan yapılacak ihracattan dörtte üçten biraz fazlası — istihsal miktarına nazaran — Türkiyeden ve mütebakisi Yugoslavyadan yapılacaktır.

Geçen seneki afyon ihracatı, 1 kânunusaniden itibaren tamamen teşekkül eden müşterek büro tarafından yapılacaktır.

Afyon mübayaatı

Uyuşturucu maddeler inhisarı idaresinin piyasadan yaptığı afyon mübayaatı, 80 bin kiloyu tecavüz etmiştir.. Afyon fiyatlarında esaslı bir değişiklik yoktur.

Kaçakçılar

İstanbul inhisarlar baş müdriyeti takip müdürlüğü tarafından bazı kaçak eşya daha meydana çıkarılmıştır. Bunlar meyanında son bir ay zarfında 37 bin küsur adet paket kaçak asker, köylü, halk sigaraları, ayrıca İskenderiyeden gelen bir vapurda 148 kilo kaçak tuz bulunmuş, bundan başka da 33 kaçak vak'ası tesbit edilmiştir. Dün de Galatada Hıristo oğlu Petronun dükkânında arama yapılmış ve neticede bir fıçı içinde rakı salamorası bulunmuştur. Kaçakçılar ihtisas mahkemesine verilmiştir.

Estren şirketinin telsiz istasyonu

Osmaniyede Estren şirketi tarafından vücude getirilen kısa mevcehli telsiz istasyonunun tecrübeleri yapılmış ve iyi netice vermediğinden istasyon posta idaresince tesellüm edilmiştir. İstanbul posta ve telgraf bamüdürü Hüsnü Bey, kendisile görüşen muharririmize demiştir ki:

"— İstasyonu tesellüm ettik. Şimdilik Londra ile muhabere ediyoruz. Artık Estren şirketinin işi bitmiş ve şirket kapatılmıştır."

Mahkemelerde

900 dava iptal edildi

Kanundan istifade edebilecek suçluların zabıtadan sabıkaları soruluyor

Ağır ceza mahkemesi son 2335 numaralı af kanunundan istifade edecek mevkuflar hakkındaki tetkikatını bitirmiş, Mehmet ve Recep isminde iki katil maznununun tahliyesine karar vermiştir. Kadriye hanımla Hikmet Bey arasındaki adi hakaret davası dagene af kanunu münasebetile iptal edilmiştir. Kanundan istifade edecek diğer suçluların zabıtadan sabıkaları sorulmaktadır. Ceza mahkemelerinde iptal edilecek davaların yekûnu dokuz bini geçmektedir. Üçüncü kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa ile bir çok zevatı dolandırmaktan suçlu Bürhanettin Kemal hakkındaki davada iptal edilmiştir.

Tetkik edilecek 400 dosya var

2335 numaralı af kanununun tatbikatına ait tetkikata dün de devam edilmiştir. Tahliye müddeti cumartesi günü hitam bulacaktır. Bu müddete kadar hapishane ve tevkifhanedeki tetkikatın ikmali icap etmektedir. Tevkifhanede işler henüz ikmal edilememiştir. Daha tetkik edilecek dört yüz dosya vardır. Hapishanede tetkikat birkaç güne kadar bitecektir. Dün de ağır cezalıların dosyalarının tetkikine devam edilmiştir. Tereddüt edilen noktalar hakkında Adliye vekâletine sorulan suale henüz cevap gelmemiştir.

Hırsız ecnebiler

Beşiktaş malmüdürlüğü, Eminönü belediye şubesi ve sair birkaç yerde hırsızlık yapıp para çalmaktan suçlu Macar tebaasından Groner ile Komskarl, Mm. Antunom, Şiris Zara, Jakre, Ağustos Junder, Frenç, Baküs, Jozef. ve arkadaşları hakkında nakzen yapılan muhakeme af kanunundan istifade edildiği için dün mahkemede iptal edilmiş, mevkuf bulunan maznunlar serbest bırakılmışlardır.

Sahte pasaport

Sahte pasaport tanzim ederek dolandırıcılık yapmaktan suçlu Dok şirketi ustalarından ve Alman tebaasından Frantşekin muhakemelerine dün mevkufen ikinci cezada devam edilmiştir. Maznunlar türkçe bilmedikleri için tercüman getirilmiş, fakat her ikisi de bu tercümanı istememişlerdir. Muhakeme polis müdiriyetinden başka bir tercüman celbi için başka güne bırakılmıştır.

Rüşvet sabit olmadı

İsmail Efendi isminde birisinden 40 lira rüşvet alarak evli olmadığı halde evlidir diye nüfus tezkeresi vermekten suçlu nüfus memuru Hamdi Efendi ile rüşvet vermekten suçlu İsmail Efendiye hilâfı hakikat beyanname vermekten suçlu muhtar Mustafa Efendilerin muhakemeleri dün ağır cezada ikmal edilmiş, her üçünün de suçları sabit olmadığından beraetlerine ve mevkuf olan Hamdi Efendinin tahliyesine karar verilmiştir.

Rüsumattaki hırsızlık

Rüsumat binasında hırsızlık yaparken yakalanacağını anlayıp bir kar yola altına saklanan ve orada yakalanan sabıkalı hrısızlardan Hidayet dün ikinci ceza mahkemesinde muhakeme edilmiş, cürmü sabit olduğundan 6 ay müddet hapsine karar verilmiştir.

Poliste

Bıçak bıçağa

Ayvansârayda kavga oldu, üç kişi yaralandı

Ayvansarayda dün üç kişinin yaralanmasile neticelenen bir kavga olmuştur.

Vak'a mahallinde yaptığımız tahkikata göre, bundan bir hafta evvel, Nuri, Cevahir, ve daha on kişi Rumelikavağına balık avlamağa gitmişler. Fakat Rumelikavağında istedikleri gibi balık avlamak mümkün olmadığını gören Cevahir ismindeki kayıkçı, Nuriye demiş ki:

— Ben arkadaşları alarak tekrar İstanbula gideceğim.

Nuri de buna rıza göstermemiş: "Hiç bir yere gidemezsiniz,, demiş. Orada aralarında kavga çıkmış, fakat kavga orada kapatılmış.

Bunun üzerine kayıkçı Nuri Cevahire demiş ki:

— Sen Ayvansaraya geldiğin zaman hesabını görürüz..

Evvelki akşam saat 20 raddelerinde Cevahir Ayvansarayda vapur iskelesi civarında 2 numaralı Nimetullah Efendinin kahvesine gelmiştir. O sırada da Nuri de kahvenin kapısı önünde bulunmaktadır. Ve dükkânın önünde aralarında tekrar bir ağız kavgası başlamış, Ali de araya girmiş, neticede Nuri göğsünden, Ali sağ kolundan, Cevahir de sol kolundan yaralanmışlardır.

Zabıta bunların ilk tedavilerini Balat hastanesinde yaptıktan sonra ifadelerini almış ve hepsini serbest bırakmıştır.

Fazla duman

Ortaköyde oturan Mısırlı Faik Beyin evinin mutfağında fazla odun yakılarak bacadan fazla duman çıktığı görülmüş ve bu duman yangın zannedilerek polise malûmat verilmiştir. Polis mahalline gittiği zaman yangına ait bir emare görememiştir.

Süpürge sopası ile

Beşiktaşta rıhtım gümrük antreposunda bekçi Vehbi ayni depoda bekçi Mehmet Hulûsi Efendiyi süpürge sopasile başından yaralamıştır.

Ceketin cebinden

Beşiktaşta tramvay ile Karaköye giden tramvay amelesinden Ahmet Efendi Lülecilerde oturan sabıkalı Lâz Medet tramvayın arkasına asılarak Ahmedin ceketinin cebinden saatini çalarken yakalanmıştır.

Feci bir otomobil kazası

Kuruçeşmede feci bir otomobil kazası olmuştur. Şoför Recep efendi otomobil ile Kuruçeşmeye bir kaç müşteri bırakmış ve boş otomobil ile geriye dönmüştür.

Otomobil süratle caddeden geçerken tekerlek bir taşa çarpmış, ve bu hızlı çarpma neticesinde fren demirleri kırılmıştır.

Recep efendi otomobili durdurmak istemişse de kabil olamamış ve otomobil olanca hızile yandaki hendeğe yuvarlanıp parça parça olmuştur.

Şoför Recep efendinin bacakları ve kaburğa kemikleri parçalanmıştır. Etraftan kazayı görenler zabıtaya haber vermişlerdir. Şoför Recep efendi baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

Yüz dirhem esrar

Hüseyin isminde birisi Üsküdarda şüpheli bir vaziyette dolaşırken polisler kendisini yakalamışlardır. Hüseyinin üzerinde yüz dirhem esrar bulunmuştur. Esrarlar müsadere edilmiş, Hüseyin evrakile birlikte adliyeye verilmiştir.

Yankesici

Arnavutköyünde oturan Tiryandafil Tophanede tramvay beklemekte iken yeleği cebinden saatini sabıkalı Nuri çalarak kaçarken, yakalanmıştır.

Kayık parası için

Fındıkırda Alman bandıralı gaz yüklü Gamonidar vapuruna girmek üzere kayıkçı Alinin kayığına binen Sarmak isminde biri kayık ücreti vermemek yüzünden kayıkçı Ali ile kavga etmiş ve kayıkçıyı sopa ile elinden yaralamıştır.

Asker kızlar!

İstanbul kız lisesinden sonra Kandilli kız lisesi de askerlik isteyor

Cümhuriyet bayramı münasebetile mekteplerde verilen konferanslar ve kızlarımızın izcilik talimleri ve sair hâdiseler talebe hanımlar arasında asker olmak hevesi uyandırmıştır. Evvelâ İstanbul kız lisesi talebesi, sonra da Kandilli kız lisesi talebesi asker olmak kararını vermişlerdir. İstanbul kız lisesi son sınıf talebesinden asker olmağa karar veren hanım kızlardan bir grup belediye daimi encümen azasından Nakiye Hanımı ziyaret ederek görüşmüşlerdir. Talebe Hanımlar Nakiye Hanımla kadınlar asker olması işinden uzun uzun bahsetmişler ve kadın hak ve vazifeleri üzerinde münakaşalar yapmışlardır. Talebe hanımlar Nakiye Hanımı kadın işlerinde her zaman en ön safta gördüklerini söylemişler, askerlik işi için de kendilerine mihmandar olmasını rica etmişlerdir. Nakiye Hanım bu hususta diyor ki:

— Talebe hanımların heyecanını takdir ediyorum. Türk kadınları her zaman ve her yerde memleket vazifelerini yapmağa hazırdırlar."

FELEK

Allah varmı, yok mu?

İlmî hattâ din ve vicdaniyata ait olan şeylerin de münakaşa edilmesine pek taraftarım. Bir dinsiz adamın bir dindar adamla kanaatlerini karşılaştırması — arannıyorsa — hakikatin mümkün mertebe ortaya çıkmasına yardım edebilir. Lâkin (Allah var mı, yok mu?) şeklinde bir münakaşaya girişildiğine, okuyabildiğim yevmî Avrupa gazetelerinin hiç birinde tesadüf etmedim. Bu biraz nazik münakaşa olsa olsa sırf ilim zümresine hitap eden felsefî mecmualarda yapılabilirdi.. Halbuki günlük arkadaşlarımızdan bir (Futuriste) gazete var ki; sütunlarında iki muharrire bu münakaşayı yaptıracağını ilân ediyor. Bu iki muharririn yazılarına, kanaatlerine — bizimkilere aykırı da olsa — hürmet edeceğimiz tabiîdir, amma okuyucuların çok defa münakaşasına tahammül edemiyecekleri vicdaniyata taallûk eden bu mevzuun bir yevmî gazete için iyi intihap edilmediğini söylersek arkadaşlarımız bize kızmamalıdır.

Allah, varlığına inananlara çok lüzumlu ve inanmıyanlar için faydasız bir telâkki olduğuna göre daha bu noktada biribirile birleşemiyen iki muharririn ve onların güttükleri bu iki fikrin münakaşasından ne çıkacağını hayretle beklemekteyim.

Mevleviye sormuşlar:

— Ne yaparsınız?

— Allah der, döneriz. Demiş, bektaşi de ayni suale:

— Biz Allah der, dururuz. Cevabını vermiş.

Balık vagonu !.

Ankaraya taze balık sevketmek için demiryollar idaresinin bir vagon tahsis edeceğini, fakat ondan evvel işi bir kere tecrübe ettikten sonra eğer muvaffakıyet elverirse buna girişeceğini gazeteler yazıyor. Gazetelerimizin maalesef bu gibi haberleri almakta geciktiklerini görmekle müteessirim. Zira demiryollar idaresi bu balık vagonları tecrübesini bayram seyahatleri esnasında İstanbul — Ankara ikinci mevki vagonlarında yaptı. Ben de bu vagonlardan birine düştüm. Sardalyadan farkımız sadece kılçıksız oluşumuzdan ibaretti. sanırım ki; o tecrübeden memnun olan demiryollar idaresi artık balık vagonu işinde ikinci bir tecrübeye lüzum görmez..

Affı umumî

Diyorlardı ki:

— Affı umumîde bir sürü mahkûm dışarı çıkacak ve cürümler artacak!..

Çıktılar, üç gün bayramda bir tek cürüm olmadığına göre yüz suyuna çıktıkları güne hürmet ettiler. Lâkin alışkınlarının dayanamayıp tekrar kotese döndüğünü gazetelerde okuyoruz. Demek ki telâşa mahal yok!..

Uslandılarsa onlar da biz de rahat ederiz. Uslanmadılarsa hapishaenlerde yer mi yok?... Bir kere tilki olmaya gerek. Dönüp dolaşıp düşeceği yer kürkçü dükkânından başka neresi olabilir?..

FELEK

Maarifte

Yeni mektepler

Cümhuriyet bayramının ikinci günü Beyoğlunda Selim Melhame sokağında yeni bir ilk mektep açıldığını yazmıştık. Bu mektebe talebe alınmağa başlanmıştır. Bir kaç güne kadar Beyoğlunda diğer bir ilk mektep daha açılacaktır.

Bu sene başında bir çok çocuk velileri çocuklarını göndermek için kendi semtlerinde mektep bulamadıklarından şikâyet etmişlerdi. Yeni açılacak mektebe en az beş yüz çocuğun kabul edileceği tahmin ediliyor. Bu suretle Beyoğlunun bu havalisinde mektep ihtiyacı azalmış olacaktır.

Talebe yurduna kaydedilenler

İstanbul Halkevi reisliğinden:

Evimiz talebe yurduna kayıtlarını yaptırıp ta henüz aylıklarını vermiyenlerin 5- 10 - 1933 akşamına kadar ücretlerini yatırmadıkları takdirde bir hakları kalmıyacağı ve yerlerine başkalarının alınacağı ilân olunur.

GAZİNİN NUTKU

Cümhuriyet Bayramında büyük Gazimizin irat buyurdukları nutuk, Ankara'da Yarış meydanında ve İstanbul'da Taksim Meydanında vazedilmiş Philips ampfiifikasyon tesisatı sayesinde pek vazıh olarak dinlenmiştir. Philips, cihanşümul şöhrete sahip cihazlarile büyük şefin nutkunu pürüzsüz olarak halka dinletebildiği için cidden müftehirdir.

Fikir

Üç heyecan günü

Bütün günlerimizden hattâ haftalarımızdan ve aylarımızdan daha süratle geçti bu üç gün. Çünkü en güzel günler en çabuk geçer, en fazla uzayan en acıklılarıdır.

Üç gün, hançerelerimiz haykırmaktan yırtılarak, avuçlarımız alkışlamaktan şişerek ve gözlerimiz ışık ve renk içmekten kamaşarak, bayrakların en muhteşemini, heyecanların en koyusunu, ruh taşkınlıklarının en coşkununu yaşadık. Bugünler görülmeye ve yaşanmaya en fazla değer günlerdendi. Bugünlerde biz millî birliğimizi, millî kudretimizi, millî bütünlüğümüzü bir defa daha bütün kuvvet ve heybetile hissettik, göğüslerimiz iftihardan kabardı, kalplerimiz sevinçten taştı.

Gazinin bir top patlayışını andıran, fakat memlekete yeni yükselişler vadeden âteşin nutkunu dinledik. Ordumuzun, bu nutuk sahibinin her sözünü yerine getirmeye hazır varlığını ve heybetini seyrettik. Ve gördük kü bütün yurttaşlar, bütün Türklük yurt ve millet meseleleri ortaya atıldığı zaman bir tek kütledir, bir tek yürektir. Bütün garezler böyle günlerde kalplerden silinir, bütün kinler unutulur, bütün ihtiraslar susar, ve bir tek ihtiras: Ulvî ve muhteşem, kalplerden taşar: Yurt ve millet sevgisi.

Biz bu üç bayram gününün taşkın heyecanlarından anladık ki artık bu milletin azmi hiç bir güçlük, hiç bir engel önünde kırılmıyacak, çelik bir tank gibi, hedefine doğru, şaşmadan ilerleyecektir. Esasen bunu bize, hiç bir vadinde yanılmamış olan Büyük Kumandan vadetmiyor mu?

Çetin ve amansız bir savaş içinde olduğumuzu biz bu üç gün zarfında ne kadar kuvvetle hissettik. Bu kadar heyecan ancak savaş günlerinde görülebilir. Bu, gayelerine son olmıyan medenileşme ve yükselme savaşında daima muzaffer gelmeye ant içtik. Artık geri fikirler, taassup ve irtica, soğuktan kaçan bir yılan gibi karanlık yuvasına gizlenmiştir, bugünlerin heybetini, cümhuriyet için göğsünü yırtan ve avuçlarını patlatan gençlik ordusunun kudretini gördükten ve anladıktan sonra artık hiç bir zaman yuvasından çıkamıyacaktır. Farzımuhal çıksa bile Cümhuriyetin genç ve gürbüz nöbetçileri ona saf havayı teneffüs ettirmiyeceklerdir.

Biz bu üç günden, yalnız yaptığımız işlerin büyüklüğünü görmekle iftihar etmiş olmadık, ayni zamanda yapılacak muazzam işlerimiz için yeni bir kuvvet ve enerji menbaı aldık, bu üç günün bize verdiği heyecan ve kudret daha on sene bizi, büyük hedefimize doğru, en son süratimizle sevkedecektir. Ta, yırminci yılımızı kutlulayıncaya kadar.

Yaşar NABİ

İRTİHAL

Maarif vekâleti müfettişlerinden Tevfik ve Kandilli Kız lisesi muallimlerinden Sait Beylerin babası Yahya Efendi vefat etmiştir. Cenazesi bugün öğleden sonra kaldırılacaktır.

SIHHÎ ÖĞÜTLER

Gözlere nasıl bakmalı ve kullanmalı

Gözlerin bize mahsus yakın şeyleri görmek hususunda ne kadar zekvli ve faydalı hizmetleri olduğunu biliriz. Ancak iki göz arasında ahenk ve uyğunluk bulunması da birinci şarttır. Bilhassa yakın şeyleri görmek için gözleri çok yormak caiz değildir.

Bütün gün gözleri böyle yakın işlere bakmakla yoranlar akşamları gözlerini o türlü işlerden ayırmalı, rahat ettirmelidirler. Yakından görülmeğe ihtiyaç gösteren işlerde mümkün olduğu kadar uzak bulunmağa çalışmalı; yatakta gergin ve büklüm vaziyetlerde okumaktan sakınmalıdır. Sarsıntılı yerlerde okumak ta zararlıdır.. Tren ile seyahatte etrafındaki yakın şeylere bakmak gözleri yorar. Yakından bakılan şeyelr ve görülen işler bahusus ziyade küçük ve ince olur ve ziya da hafif bulunursa gözlere çok zarar verirler. Pek uzaktan gelen bir ziya esasen parlak olsa bile aydınlığı az olur. Yakından görülen devamlı işler ve yapılan vazifelerde tavandan akseden ziya ile çalışmak kifayet etmez. Maamafih başka türlü işlerde bunun o kadar zararı görülmek. Renkli ve gölğeli ziyalardan da buralarda istifade edilmez ve kullanmağa gelmez.

Vaziyet hususuna gelince ziya yukardan, biraz da arkadan gelmelidir. Ve bakılan şeyle, göz yakın hizada veya pek farklı aşağı doğru bir zaviye teşkil edecek derecede bulunmalıdır. Birdenbire çok aydınlıktan karanlığa ve yahut aralarında ahenk ve imtizaç olmıyan ve birbirine benzemiyen mavi ve kırmızı renklere bakmaktan sakınmalıdır.

Çok sıcak hararet menbaı cisimlerden intişar eden gerek parlak ve gerek donuk reyonlara pek yakından bakmamalı; meselâ kömür ve elektrikle teshin vasıtaları, hararetten erimiş madenlere, hattâ evdeki ocak ve sobalarla ütülere bile böyle bakılırsa gözlerde perde hastalığına sebep olurlar. Güneşe kısmen küsûf halinde iken bile doğrudan doğruya bakmak gözler için fenadır. Bunungibi sun'î güneş ziyalarına, kar üzerine, beyaz perde ve duvara, bir yola ve denize akseden güneş ziyasına bakmak ta zarar verir. Bunlarda görünür şualar (ışıklar) la beraber görünmez. (Reyivonlar) da bulunur. Ve ziyade sıcak ve kuvvetli elektrikiyete malik menbalardan geldikleri için gözlere çok zararları olur.

Bunun için bu gibi ziyalara bakmak mecburiyeti hâsıl olduğu vakit gözleri muhafazaya ziyadesiyle dikkat etmeli. Bunun için de buna mahsus gözlükler ve ziyayi süzen vasıtalar kullanmalıdır. Sinemalarda mümkün olduğu kadar arkada bulunmağa çalışmalı ve biraz da yüksekten görülecek yerler intihap etmeli; başka başka şeylere ve renklere birdenbire bakmak nasıl fena ise ayni şeye de uzun müddet bir düziye bakmak ta o kadar fenadır. Bununçün gözleri dinlendirmek için bakşa başka şeylere, başka renklere, bakşa başka mesafelerdeki şeylere bakmak lâzımdır. Gözlerinize bir meyil vererek yan ve çarpık bakmak âdeti ve ihtiyacı anlaşılır anlaşılmaz, hemen çaresine bakmalı hiç ihmal etmemeli! Kullandığınız gözlük daima işinize yarar zanettiğiniz okumak için olan gözlükler bir iki senede değiştirilmek ister. Bazan daha geç, bazan daha çabuk her halde değiştirilmelidir. Ve daima eski gözlük numara ve reçetelerini saklayıp değiştirileceği vakit onları beraber götürmeli ve göstermelidir. Göze kaçan ve batan toz ve yabancı cisimlerin nasıl kolay çıkarılacağını öğrenmeli, bundaki gözlere ilâç damlatılması, banyo ve kompresi yapılması ve sargı sarılmasını da bilmelidir. Tentürdiyot, asitfiink gibi yakıcı şeyleri gözlere dokundurmamalı. Göne ne kadar ufak olsa da bir çıban çıkarsa bir doktora baktırmalıdır.

Büyükada
Dr. ŞÜKRÜ

İRTİHAL

Galata, Kürekçilerde Mehmet Vasfı müessesesinin sahibi Mehmet Vasfı Beyin pederi, Çarşıda Sahaflarda numara 91 de halı taciri Ethem Bey vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 10 da Aksaray tramvay caddesi Camcılar Cami sokak 3 numaralı hanesinden kaldırılarak Fatihte Fatih camiinde namazı badeleda Edirne Kapı mezarında defnedilecektir.

HİKÂYE

Sona kalan..

İstanbul civarında küçük bir köyde oturan ihtiyar bir amcam vardır. Her sene yazın bu köye gider, bir kaç gün amcamın yanında kalırım. Amcam yaşı altmışı geçmiş olduğu halde şimdiye kadar evlenmemiştir. Benden başka akraba namına kimsesi de yoktur. Köye gittiğim zaman beni nasıl memnun edeceğini bilmez.

Amcam neden hiç evlenmemiş? diye soracaksınız. Sevmemiş te ondan.. Mebruke isminde bir kızı sevmiş ve evlenmek istemiş. Mebruke köyün zenginlerinden bir ailenin kızı imiş. O zamanlar amcamın da parası yok muş. Tabiî razı olmamışlar. Fakat amcam tab'an inatçı olduğu için, kızı mutlaka alabilmek için zengin olmağa karar vermiş. Çalışmış, çalışmış, yeni sistem makineler getirtmiş, tohumun iyisini seçmiş, tasarrufa azamî dikkat etmiş, epeyce de para biriktirmiş.. İşini büyültmek için yeni yeni tarlalar almış.

Fakat o para biriktirmekle uğraşıp dururken, Mebruke de bekler miya? Bir başkasile evlenmiş.

Amcam, son derece canı sıkılmakla beraber, gelini ve göveyi tebrike gitmiş. Düğünden dönerken kararı şu: Hiç kimse ile evlenmiyecek, Mebrukeyi dul kalıncıya kadar bekliyecek. Müthiş değil mi?

Bunu bildiğim için hergidişimde sorardım:

— Nasıl, daha ümit yok mu?

Amcam kendisine mahsus zarif tabirlerle, herifin daha başı bile ağrımadığını söyler, ekseriya da sözünü şöyle bitirirdi:

— Karnım fena halde acıktı. Yemek yiyelim mi?

* * *

Aradan seneler geçti. Bir gün amcamdan müjdeli bir mektup aldım. Mebrukenin kocası bir kaza neticesinde ölmüş, kadın dul kalmış. Artık bu kadar senelik emeli tahakkuk edecek, nihayet sevdiğine kavuşacaktı. Bu mektup üzerine düğün hazırlıklarına yetişeyim diye koştum. Aradan geçen vekayii amcam anlattı, dedi ki:

— Kadın dul kaldıktan sonra kendisini ziyarete başladım. Bir hafta havaî şeyler konuştuk. Ondan sonra eski vakaları hatırlatarak, kendisine aşkımın hâlâ eski kuvvetile devam ettiğini söyledim ve izdivaç teklif ettim. Fakat Mebruke artık ihtiyarladığımızdan, izdivaçtan vazgeçmemizden, iki dost gibi yaşamak daha muvafık olacağından bahsetti. O kadar uğraştım. Muvaffak olamadım. Bunun üzerine düşündüm. Kendisine şöyle bir mektup yazdım:

"Mebruke,

"Size mühim bir sır tevdi edeceğim. Fakat bunu ancak tenha bir yerde size söyliyebilirim. Bu gece yemekten sonra dokuzda, köy dışında büyük bir çınarın altında ve dere kenarında buluşsak olmaz mı? Eğer gelmezseniz, size pek ağır mesuliyetler terettüp edecektir. Bundan mütevellit vicdan azabı ömrünüz oldukça sizi rahatsız edecektir.,,

Mektubu gönderdikten sonra emektar uşak Ahsen Ağayı çağırdım. Ağa kırk yaşlarında iri yarı bir köylüdür. Kendisine o akşam dere kenarında Mebruke Hanımla konuşacağımı ve icap ederse kendimi dereye atacağımı söyledim. Dedim ki:

— Ne olur, ne olmaz, sen hafif bir elbise ile civarda hazır bulun. Suya atıldığım zaman sakın beni bırakma, vallahi boğulur giderim.

— Sen emret Bey baba, dedi.

Akşam muayyen saatte çınar altında idim. Kadın geldi ve pek mütehayyiç görünüyordu:

— Ne var, beni niçin çağırdınız? Acele söyleyin, dedi.

Fırsattan istifade ederek aşkımdan ve yeisimden bahsettim. Diz çökerek merhamet talep ettim. Fakat bütün bu istirhamlarıma kulak bile asmadı. Hattâ haşin davrandı ve sonra arkasını çevirdi. Bunun üzerine:

— Yaaa! Öyle mi? dedim, ben de artık bundan sonra sensiz yaşamam, kendimi öldürürüm. Bu bir cinayet olacaktır ve mes'ulü de sizsiniz.

— Ne isterseniz yapınız, dedi ve yürümeğe başladı. Başka bir çare kalmadığını görünce, hemen yerimden fırladım ve kendimi ağır ağır akan dereye attım. Mebrüke hakikaten intihar etmeğe azmettiğimi görünce, birden geri döndü:

— Aman, ne yepıyorsunuz? Aman şu dalı tutun, bir şeyler düşünürüz, diye bağırmağa başladı.

O sırada dereye başka bir adam daha atladı. Uşak verdiğim talimat üzerine beni kurtarmağa geliyordu. Adamcağız bir kaç kulaçta bana yetişti ve kuvvetli kollarile vücudumu yakaladı ve beni çeke çeke kıyıya çıkardı.

Uşak, her ihtimale karşı evvelden soyunmuş olduğu için, Mebrüke ay ışığı altında herifin uzvî teşekküllerini, kuvvetli pazılarını, geniş omuzlarını görmüştü. Bu manzaradan utandı mı, nedir, kaçtı.

Bir hafta sonra, haber aldım ki Mebrüke bizim eski uşakla evlenmeğe kalkmamış mı? Ve hakikaten evlendiler.

Amcam, hikâyesini bitirdikten sonra içini çekti ve dedi ki:

— Bu güçlü kuvvetli herifin ölümünü de beklemem ya.. Artık bu aşkı feda etmekten başka çare kalmadı. Fakat sana bir şey söyliyeyim mi? Karnım da öyle acıktı ki.. Yemek yiyelim mi?

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İşçi aranıyor

Türkçe, italiyanca, fransızca, ve rumcaya vakıf ve gündüzleri çucuklu bir ailenin çocuklarını bakmak için hizmet kabul etmek isteyen matmazel isteyenlerin Tünel civarında Karanfil sokağında 25 numeroya tahriren veya şifahen müracaatları.

* * *

Lise ve ticaret mektebi mezunu devairi hükûmette vazife almış halen boşta ingilizce ve fransızca ve daktilo bilir muktedir bir genç çok ehven şeraitle iş arıyor. İş Bürosu: İ. S. rumuzuna müracaat.

İVAN MOSJOUKİNE
TANIA FEDOR ve GASTON MODOT
SARAY (Eski Glorya) SİNEMASINDA
BİN İKİNCİ GECE
(Yıkılan saltanat) muazzam, muhteşem ve zengin mizansenli şark filminde muvaffakiyet kazanıyorlar. (9494)

Gayrimübadiller

Yeni bonoların çıkarılmasını isteyorlar

Gayrmübadiller cemiyeti bundan bir müddet evvel Başvekil İsmet Paşa Hazretlerine telgrafla müracaat ederek, gayri mübadillere terkedilmiş olan emval iradından bir kısmının zaruret halinde bulunan gayri mübadillere tevziini talep etmişti. Gayrimübadiller cemiyeti namına, cemiyet reisi Hüsnü Beyin riyaseti altında kâtip umumî Şahap Bey, azadan Halil Paşadan mürekkep bir heyet birkaç güne kadar Ankaraya giderek tahriren vâki olan bu müracaatın intacı ve Ankaraya nakledilmiş olan takdiri kıymet komisyonunun tekrar İstanbula iadesi için teşebbüsatta bulunacak ve yeni bono çıkarılmasını isteyecektir. Gayri mübadiller bugün cidden acınacak bir halde bulunuyorlar. Gayrimübadillere terkedilmiş bazı mallar vardır ki bunların iradından gene gayrimübadiller istifade edememektedirler. Bu meyanda Zonguldakta kömür madenlerinin iradı da vardır. Bundan başka Yunan hükûmeti ile aktedilmiş olan itilâf mucibince, Yunanlılar gayri mübadillerin Yunanistanda kalmış olan mallarının karşılığı olarak muhtelit mübadele komisyonu emrine 62 bin İngiliz lirası tevdi etmişlerdi. Şimdiye kadar birikmiş olan varidat ve bu 62 bin liradan hiç biri gayrimübadillere tevzi edilmemiştir. Evvelce ihraç edilmiş olan bonolar da tamamen tükenmiştir. Esasen gayrimübadiller zaruret dolayısile bu bonoları, ihraç kıymetlerinden pek dun fiyatla satmış olduklarından bunlardan gayrimübadillerden ziyade gayri mübadillik ile alâkası olmayan kimseler istifade etmiştir. Bu bonoları yok pahasına toplamış olan kimseler, müzayedeye çıkarılmış olan malları satın almışlardır.

Spor

Galatasaray-Etnikos maçı

Şhrimizde üç maç yapan Yunanistanın futbol şampiyonu Etnikos takımı, bugün saat 15 te Taksim stadında Galatasarayla bir revanş maçı yapacaktır. Galatasaray takımında antrenör Pedifut' ta oynayacaktır. Bu günkü maçta stadyumun her yeri 50 kuruştur. Galatasaray - Etnikos maçından evvel de, Kurtuluş ve Şişli takımları saat 13,35 da bir kupa maçı yapacaklardır.

Lik maçları için

İstanbul mıntakası Futbol Heyetinden: Pek yakında lik maçlarına başlanacağından fiküstürü tanzim ve kura çekmek üzere müttefik kulüp murahhaslarının 6-11-1933 pazartesi günü tam saat 18 de mıntaka merkezinde hazır bulunmaları ehemmiyetle tebliğ olunur.

Ateş-Güneşin bir tavzihi

Ateş - Güneş klübü idare heyetinden: Beşiktaş Jimnastik klübü idare heyetine muhalif oldukları söylenen bazı Beşiktaşlı futbolcuların klübümüze iltihak ettikleri veya edecekleri hakkında dönen rivayetlerle klübümüzün hiç bir alâkası olmadığını ve böyle bir şeyin klübümüzce varit görülmediğini görülen lüzum üzerine tavzih ederiz.

Yeni neşriyat

Anayurt

Bu büyük haftalık ilim ve sanat gazetesinin ilk sayısından daha zengin yazılarla ikinci sayısı intişar etmiştir. Makale, şiir, ve hikâyeler memleketin en tanınmış imzalarını taşımaktadır. İyiyi, güzeli, doğruyu ayıran okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.

8 Teşrinisani Çarşamba akşamı
İPEK Sinemasında
Münir Nurettin
ve arkadaşları
Konseri ve Sinema
Klasik parçalar yeni halk şarkıları, zengin program.
Mevkiler şimdiden temin edilebilir. Telefon: 44289.
9497

Esrarengiz aşkları, güneş altında hararetli mücadeleleri, yerlilerin ahval ve adatını tetkik etmeği ve fas muhitini severseniz?
Zeynebin Günahı
(BAROUD)
muhteşem Fransızca sözlü filmini
ASRİ SİNEMADA
görünüz. Aynı zamanda sahnede: Zengin varyete programı: Dünyanın en kuvvetli canbazları HARİSSON trupu, meşhur Amerikan dansör ve saksafonist JOE BOWELL ile Empire de Paris'den adale canbazı MİSS BAY'ın muhtelif ve eğlenceli numaraları.
Bugün 16,5 matinesile suvaresinde
VARYETE (9493)

İSTANBUL BELEDİYESİ
Şeih Tiyatrosu temsilleri
Bu gece
Saat 21 de
PER GÜNT
Yazan: Henrik İbsen
Besteliyen: E. Grieg.
Türkçeye çeviren Seniha Bedri
5 Perde
Halk gecesi.
8164

Handa-Dramalis-Prineas
Operet heyeti
FRANSIZ TİYATROSUNDA
Bugün saat 17,30 te yalnız bir matine olmak üzre LEBLEBİCİ HORHOR AGA. Akşam saat 21,30 te ilk defa olarak MONON ESSİ (Nur Du). Yarın akşam son defa olarak DESPİNİS KAPİTANİOS.

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen malûmata göre, bugün hava açık ve rüzgâr sakin olarak devam edecektir.

Dün hava tazyiki 764 milimetre, sıcaklık en çok 22, en az 11 derece kaydedilmiştir.

Milliyet'in edebî romanı: 31

KIR ÇİÇEĞİ

BURHAN CAHİT

(İnkılâp Romanı)

— İleride sizin için daha muvafık bir vaziyet düşünürüz. Çalışınız. Yazıhane işlerini kavradığınız zaman daha iyi bir maaş alacağınıza emin olabilirsiniz.

Ben zaten para kıymetini ve hesabını bilmiyordum ki! En fazla muhtaç olduğum şey hayatımı kurtarmaktı. Mahir Bey de Erzurumla muhabere edecekti. Eğer annemi bulursam ne mutlu.

Reşit Bey, yazıhane işleri hakkında bana izahat veriyordu ki Mahir Bey geldi. Bu temiz yüzlü adam bana çok emniyet veriyordu.

Bizi görünce:

— Oh, oh maşallah, dedi. Küçük işe başlamış bile! Nasıl işi kavradı mı?

Reşit Bey gülüyordu:

— Sizin hanımefendi onu o kadar değiştirmiş ki sabahleyin adeta tanıyamadım.

— Meraklıdır. İlk görüşte o kadar sevdi ki!..

Sonra bana döndü:

— Nasılsın bakalım kızım. Bir istediğin, bir arzun var mı? İlmi Efendi benim çok iyi dostumdur. Onun tavsiye ettiğini memnun etmek isterim.

— Teşekkür ederim efendim, dedim. Hiç bir ihtiyacım yok.

İçimde öyle bir his vardı ki artık yeni bir talihsizliğin beni gelip bulmıyacağına emindim. Tesadüf karşıma hep iyi kalpli, hayır sever insanlar çıkarıyordu. Hele İstanbulda bu temiz aile ile tanışınca adeta bir gurur duydum. Hayatımı kime anlatsam bana acıyor. Fakat bu acımakta merhametten ziyade bir sevgi sıcaklığı var. Onun için incinmiyorum.

Biraz sonra kapı açıldı.

Reşit Bey:

— Çiçek Hanım, hazırlan, dedi. Gidiyoruz. Mahir Bey beni de bırakacak.

Önlüğümü çıkardım. Beremi başıma geçirdim. Saçım o kadar çok ki berenin yanından taşıyor.

Onlar önde, ben arkada yazıhaneden çıktık.

Mahir Beyin otomobiline bindik.

Onlar pek anlıyamadığım mühim bir dava üzerine konuşuyorlardı.

İstanbulu böyle endişesiz, kaygısız seyrediyordum.

Reşit Bey Taksimde büyük bir apartımanın önünde indi.

Biz Şişliye, eve gittik.

Mahir Bey olsun, hanımefendi olsun beni hakikî bir evlât yerine tutuyorlar.

Sanki ne zamandır bekledikleri bir hasretliye kavuşmuş gibi üstüme titriyorlar.

Bu benim artık iyiliğe dönen kaderimin cilvesi olacak..

Tesadüfler kadar insanın mukadderatını idare eden şey yok. Yahut kaderimizdeki hadiseler böyle tesadüflerle meydana çıkıyor da biz ondan gafiliz.

Şu muhakkak ki on yaşımdan beri hayatımı dolduran vakalar, hiç birini belki bir saniye evvel keşfetmek ihtimali olmayan hâdiseler oldu.

Bunlar beni nerelere ve nerelere götürdü.

Bütün bu bir genç kızın tahammül edemiyeceği macera içinde bir buçuk yıl süren (Siranüş) rokü ömrümün en acıklı bir parçası... Eğer tesadüfler beni daha elîm vakalarla karşılaştırmazsa kalbimin bu ıstırap köşesini unutabileceğim.

Bugün yaşım on altı... Fakat öyle zannediyorum ki yaşımdaki genç kızlardan hiç biri geçirdiğim maceranın bir eşini yaşamamışlardır. Ben yaşta bir kızın anasını, babasını, evini, yurdunu kaybettikten sonra vicdanımı, milliyetini kurtarmak için mücadele etmesi pek kolay değildir. Ben kendi kendimi şimdi anlamağa başlıyorum. Bana bu mukavemeti veren benliğimdeki kuvvetli gurur olacak.

Yaradılışımda başım dik.. Hakarete, istihzaya, merhamete tahammül edemiyorum. Bu doğuşta insanların hayatta çok zahmet çektiklerini sonra sonra, tecrübelerden geçtikçe anladım. Çok şükür ki tesadüfler benim en zebun ve düşkün zamanlarımda karşıma hep şefkatli ve temiz insanlar çıkardı.

Bugün içlerine girdiğim Mahir Bey ailesi şimdiye kadar tesadüf ettiğim insanların belki en cana yakını.

Mahir Beyin hanımı adeta hava gibi, koku gibi insana adeta her nefes alışta taze bir sevgi veriyor. O kadar ince bir kadın ki yürüyüşü oturuşu bile görülmez ve hissedilmez gibi. Mavi gözlerinde, insana emniyet veren derin bir şefkat var.

Mahir Bey de yün gibi, pamuk gibi yumuşak bir adam. Yüzü biraz çiçekbozuğu. Hattâ çirkin bir adam. Fakat o kadar nazik ki en hırslı zamanımda sesi bir perde yükselmiyor. Karıkoca sanki hayatta uzun bir aile sevgisi rolüne hazırlanmışlar gibi. Yaşadıkları sahnede bir an falso etmeden vazifelerini yapıyorlar. On beş yıllık karıkoco olmalarına rağmen biribirlerini yeni görmüşler gibi.

Böyle içli ve sürekli bir yuva sevgisinin pek nadir olduğunu sonra sonra anladım.

* * *

Bir hafta içinde İstanbulu tanıdım. Artık yazıhaneye kendim gidip gelebiliyorum. Mahir Bey Erzuruma mektup yazdı. Tanıdıkları çok.. Şimdi cevap bekliyoruz.

Şimdi içim rahat.. Bazı geceler kâbus geçiriyorum. Erken yattığımız bir akşam kan ter içinde uyandım. Garip bir rüya. Dedeağaçta, İlmi Beyin kütüphanesinin üstündeki odada, eski gazeteler, tozlu kitaplar içinde akşamı beklerken kaçtığımı haber alan papaslar izimi buluyor, Sör Satenik beni gazete yığınları arasında bulup çıkarıyor.

— İlmi Bey! diye haykırıyorum. Cevap alamayınca, tıpkı Sıvasta mektepte yaptığım gibi camları kırıp kendimi aşağıya atıyorum, ve bu sırada da uyanıyorum.

(Devamı var)

Masal

Kötürüm Tomris

Kır ortasında fakirane bir evde çok ihtiyar bir kadınla, sekiz yaşında Tomris isminde bir kızı yaşıyorlardı. Çocuk kötürümdü. Daha küçüklüğünden beri ayakları tutmuyordu. Sabahleyin annesi, kızını temizler, üstünü başını giydirir, yazın kapının önüne, kışın da pencerenin kenarına oturdu. Akşam üstü de kızcağzı ayni şefkatle yerinden alır ve yatağına yatırırdı.

Tomris zengin kızı olmadığı için, pek o kadar nazlı büyümemişti. Bir gün yalnızdı ve kendi kendine de avunmağa çalışıyordu. Güzel günlerde kelebekler ona arkadaşlık yapıyor , saçlarının üstüne konmaktan çekinmiyorlardı. Kuşlar sanki onun için ötüyorlardı.

Kış mevsimi de Tomrisin çok hoşuna gidiyordu. Ortalık bembe yaz olduğu zaman, içi açılıyordu.

Tomrisin annesi de çorabın , el bisenin yırtık, delik ve sökük yerlerini dikip yamalamakta meharet sahibi idi. Gündüzleri hep çalışır ve geceleri de kızının yatağı başında oturarak, kızını yalnız bırakmazdı.

Bir gün yanında küçük bir kız olduğu halde bir kadın fakir eve geldi. Kızın elbisesinin dikilecek sökük tarafları vardı. Ama elbise de hemen hemen yepyeni idi.

Kadın :

— Şu söküğü çabuk diker misiniz?. dedi.

Kadıncağız, getirilen paketi açtı, sökülklerini muayene ederken, gelen kızın gözü kötürüm Tomrise ilişti.

— Hanım, sizin kızınız mı?.. diye sordu.

Tomrisin solgunluğunu ve hareketsizliğini görerek :

Galiba hasta ! İstırap çekiyor, dedi.

Tomrisin annesi:

— Zavallı kızım kötürümdür, dedi. Yürüyemez, onun için de hiç dışarı çıktığı yoktur.

Küçük kız :

— Yaa, dışarıya çıkamıyor, öyle mi?.. dedi ve gözleri sulandı.

— O halde bana izin verin, dedi, kızımızı otomobilime alayım, biraz dışarda gezdireyim. Sonra getirip size bırakayım.

Tomrişin annesi müsaade etti. Zavallı Tomris teşekkür edemiyecek kadar heyecanlı idi. Sadece gülümsüyordu.

Çağırdıkları şoför Tomrisi bir battaniyeye sararak, otomobile götürdü. Saatlerce bir gezinti yaptılar. Kötürüm kız görmediği bu manzaralar karşısında adeta kendi felâketini unutmuştu. Ondan sonra Tomrisi getirip evine bıraktılar.

Zengin kızı tekrar geleceğini söyliyerek annesile beraber gitti.

Bu küçük kızın ismi Suna idi. Suna vâdini tuttu. Tem de anne ve babasının muvafakati ile yanında bir de doktorla beraber geldi. Mühim bir ameliyâttan sonra zavallı Tomris körümlükten kurtuldu. Ve ömrünün sonuna kadar Suna'ya düa etti.

Zenginlik böyle olur.

Dört kaz nasıl taksim edilir?

Bir köylüye tanıdıklarından biri beş besili kaz göndermiş. Köylü bu hediyelerden son derece memnun olmuş. Hemen birini karısına kestirip yemek istemiş. Fakat acelesi yok. Kazlarla beraber bir de mektup var. Onu da okuyalım: Mektupta beş kazın köylüye, karısına ve dört çocuğuna taksim edilmesi bildiriliyor.

Ne yapsın? kaz beş tane, taksim edilecek aile efradı altı kişi! Uzun uzun düşünmüşler. Köylünün karısı demiş ki :

— Canım ne düşünüyorsun ? kazları yolar, hepsini bir arada pişiririm. Sonra altıya taksim ederim.

Çocukların büyüğü en küçük kardeşinin öldürülmesini teklif etmiş.. O vakit geriye beş kişiye beş kaz kalacağını söylemiş.

Fakat bir kere de hoca Mestan Efendiye danışılması münasip görülmüş.

Mestan Efendi çok hesapçı, riyaziyeden derin anlar bir adammış. Köylü ve ailesi Mestan Efendiyi bulmuşlar, hal ve macerayi anlatmışlar.

Mestan Efendi bir müddet düşünmüş ve sonra şöyle bir taksim yapmış :

— Şu tepsideki kazları bana verin. Buyurun şu birinci kazı! Koca ile karısına veriyorum. Kocası bir , karısı iki, kaz etti üç baş.. iyi mi ?

Şu ikinci kazı da erkek kardeşlere veriyorum. Büyük erkek kardeş bir, küçük erkek kardeş iki, bir de kaz, etti üç baş.. İyi mi?

Şu üçüncü kazı da kız kardeşlere veeriyorum.Büyük kız kardeş bir küçük kız kardeş iki, bir de kaz, etti üç baş.. İyi mi ?

Geriye kalan iki kazı da ben alıyorum, birinci kaz, bir, ikinci kaz, iki, bir ben, ettik üç baş.. İyi mi? Haydi şimdi selâmetle evinize gidin.

Köylü ailesi besli iki kazı elden kaçırdıklarına ,içleri yanarak eçlerine dönmüşler amma, Mestan Efendinin bu ferasetine de bayılmışlar. Çünkü kazları almış, adaletle taksim etmiş...

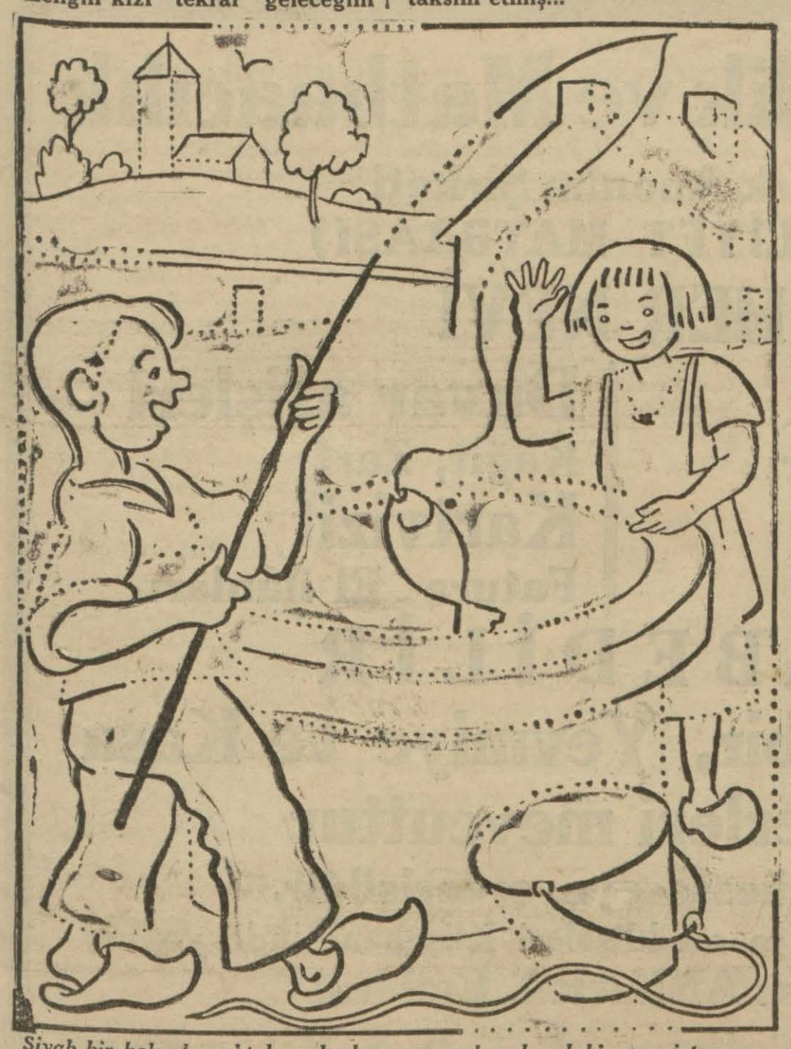

Siyah bir kalemle noktalı yerlerden geçerek yukarıdaki resmi tamamlayınız

Yukarıki resimleri evvelâ ince ve sağlam bir mukavvaya yapıştırınız sonra keserek önve arka taraflarını yapıştırınız. Kurumağa bırakınız. Palyaçonun elindeki halkalara, barfiksin kenarlarına ve tavanın sapındaki deliğe ipler geçiriniz ve bu iplerin diğer ucunu bir cetvele bağlayınız. Bu cetveli iki kitap arasına koyunuz. Resimlerden birine hafif bir fiske vurursanız, hepsinin birden sizi güldürecek tarzda jimnastik yaptıklarını görürsünüz..

Cümhuriyet Bayramı da geçti, mekteplerde dersler tekrar başladı

Bebeğin canı sıkılıyor

Bebek — Anne..

Annesi — Ne var yavrum?

Bebek — Beni gezmeğe götür.

Annesi — Şimdi nasıl olur çocuğum? Bak yağmur yağıyor.

Bebek — Öyle ise ben ne yapayım?

Annesi — Oyun oyna yavrum.

Bebek — Hangisini oynayayım?

Annesi — Hangisini canım ister se.. Oyuncakların yok değil ya..

Bebek — Oynamak canım istemiyor.

(Bir sükût fasılası)

Bebek — Anne..

Annesi — Gene ne var?

Bebek — Canım sıkılıyor. Bana masal söyle..

Annesi — Masal mı? Ben artık masal bilmiyorum. Bildiklerimin hepsini söyledim. Sonra haftalık mecmuaların geliyor. Onlarda bir çok masallar var.

Bebek — Bugün mecmua gelmedi. Mecmua perşembe günü geliyor. Oteki gelenlerin hepsini okudum.

Annesi — İyi amma mecmualar da boyamak için resimler, yapıştırmak için bir çok şeyler var. Yağmurlu günde bundan iyi eğlence mi olur?

Bebek — Evet amma, dün sen yemek pişirirken ben babamla onların hepsini yaptım.

(Yeniden bir sükût fasılası)

Bebek — Anne.. Canım sıkılıyor.

(Kapı çalınır)

Bebek — (Koşarak kapıya gider ve ellerini çırparak gelir) Teyzem geldi, Teyze hanım.

(Teyzesinin ellerine bakar. Yeğenini her görmeğe geldiği zaman hediyeler getirmektedir. Bugün elinde tuttuğu paket bebeğin son derece merakını mucip olmaktadır. Çünkü bu paket hem uzun, hem kalın.. Fakat o kadar yassı ki Bebek böyle paketin içinde ne biçim bir oyuncak, yahut ne nevi yiyecekler olduğuna merak ediyor)

Bebek — Teyze, elindeki paketi bana ver de, sen rahat rahat soyun.

Teyzesi (gülerek) — Al yavrum. Ben de zaten senin için getirdim.

Bebek — Teşekkür ederim Teyze.

(Paketin sicimi kesilir, kâğıdı açılır)

Bebek — Kitap... Teyzem bana kitap getirmiş, bak anneciğim, ne güzel kitap.. Hem de resimli.. Bu kafesin içindeki hayvan, ne hayvanı anne?..

Annesi — Ona sincap derler.

Bebek —Yanıbaşında bir çocuk var. Ne yapacak?

Annesi — Hikâyesini okursan, anlarsın.

Bebek (Serlevhayı heceliyerek) — Fikret.. ormanda.. Fikret ormanda kimbilir neler yapacak? (Bebek bir köşeye oturur, hiç kıpırdamadan güzel hikâyeyi okumağa koyulur.)

Annesi — Maşallah.. Bizim oğlan uslandı. Ne güzel okuyor.

Teyze — Çocukları hem sevindirmek, hem de büyüklerin kafasını dinç tutmak, görüyorsun ki ne kadar kolaymış.

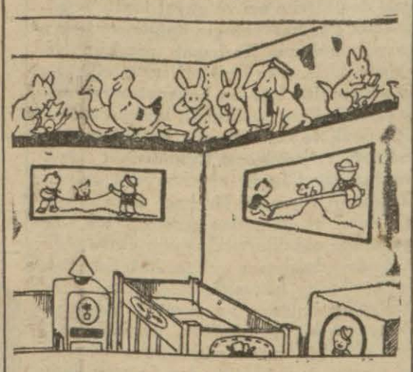

Çocuğun odasında duvar dekorları

Anne — Hakikaten güzel bir kitap.. Renkli resimleri de var.. Pahalı bir şey olacak.

Teyze — Hayır.. Yirmi beş kuruşa aldım.

Anne — Evet ucuz.. Ben daha çok pahalı zannediyordum.

Bebek (Koşarak) — Anne, anne.. Aman ne güzel hikâye.. Teyze, Fikretin ormanda kaybolan kız kardeşi bulunacak mı?

Teyzesi (gülerek) — Bilmiyorum yavrum, hikâyeyi nihayetine kadar okursun, anlarsın.

Bebek (kitabı göstererek)

— Bak anne gördün mü, bu çocuk Fikret, öteki de kız kardeşi..

Annesi — Acaba hangi tabı basmış?

Bebek — Tâbi ne demek anne?

Annesi — Tâbi demek muharrirlere yazı yazdırıp, bu yazılarını kitap şeklinde basan efendidir. Böyle resimli kitaplar basar ve çocukları eğlendirir.

Teyzesi — Eğer hoşuna gittiyse, ben her gelişimde sana böyle kitaplar getiririm .

Bebek — Oh, ne iyi anne.. Artık bundan sonra canım sıkılmayacak.

İnsanların ilk Havalandığı gün

Bu ayın 21 i o günün yıldönümüne rastlayor

Bu Teşrinisaninin 21 inde Fransızlar Mongolfiye kardeşlerin yıldönümünü kutlulayacaklar.

Josephe ve Etienne Mongolfier bir kâğıt fabrikatörünün oğullarıdır. Her ikisinde de fennî tetkiklere karşı bir temayül vardı. Ayni zamanda zeki ve müdekkik olduklarından her gün bulutların yükselmesine ve alçalmasına bakarlardı. Bulutların nasıl olup ta böyle yükseldiklerini anlamak isterlerdi Şuyu kaynatarak elde ettikleri buharla bir çok tecrübeler yaptılar. Bu tarihte, yani 1782 de havadan on üç defa daha hafif olan müvellidilma keşfedilmiş bulunuyordu. Havadan pek hafif olduğu için iki kardeş bundan istifade etmeği kafalarına koydular.. Fakat pek seyyal olduğu için gaz kendisini hapseden yerden kolayca harice kaçıyordu.

O zaman iki kardeş, soğuk havadan daha hafif olan sıcak havadan istifadeyi düşündüler. 1782 Teşrinisanisinde altmış kadem hacmi istiabisinde büyük bir balon yaptılar. Bu balonun alt tarafı açıktı. Bu açığın altına saman ve yün yığdılar. Buna ateş verdiler. Sıcak hava tesirile balon odalarının tavanına yükseldi. Bu suretle tayyare ve balonculuk doğmuş oluyordu.

Bunun üzerine ayni tecrübeyi bu defa daha geniş mikyasta tekrarlamak istedileer. 15 Haziran 1783 te umumî bir meydanlıkta 12 metre kutrunda bir balon hazırladılar. Açık ağzından saman yaktılar ve balon sevinç ve heyecandan bağıran halkın alkışları arasında yükseldi. İlk defa olarak insan elinden çıkan bir madde topraktan ayrılarak hava dahilinde yükseliyordu. Bu tecrübenin akisleri çok büyük oldu. Fen akademisi Lavoisier, Condorcet, Etinenne Mongolfierden mürekkep bir heyeti Pariste toplandı. Balonun inşası için iane toplandı. Ve balonu bir sanayi müessesesine sipariş ettiler. Fizisyen Şarl balonun inşasına nezaret ediyordu. Mongolfiye kardeşlerin tecrübesinden haberi olmayan Charles müvellidülma kullanmağı tasarladı ve gaz geçmez bir balon yapmağa muvaffak oldu.

27 Ağustos 1783 te balon Pariste Champs de Mars da üç yüz bin kişinin alkışları arasında havaya yükseldi. Üç çeyrek sonra, Gonesse de yere indi.. Bu civar halkı kökten yere alelâcaip bir şeyler indiğini görünce korktular ve bunu şeptanî bir şey addederek balonun üzerine atıldılar ve parça parça ettiler.

Bu esnada Etienne Mongolfier Kral on altıncı Louis'teen tecrübeyi tekrarlaması için emir almıştı. 19 eylûlde Versailles'da şişirilen bir balon daha havalandı. Fakat bu defaki balona bir sepet asılmış ve sepete bir koyun, bir horoz ve bir ördek konmuştu. Havada ilk seyahat yapanlar bunlardır. Bu tecrübenin muvaffakıyeti şevki arttırdı, iki cesur asilzade Pilâtre de Pozier ile Marquie d'Arlandes 21 Teşrinisani 1773 te La Muette bahçesinden uçtular, Parisin üstünden geçtiler ve La Butte aux Calilees'tet yere indiler.. Bu suretle havada ilk seyahat eden iki insan bu Fransızlar olmuştu.

Pratik ihtiralar

Yangın tehlikesini azaltmak için

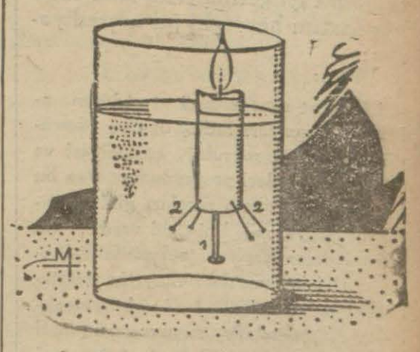

Artık evlerimizin çoğunda şamdan kullanmıyoruz. Fakat elektrik te henüz her eve girmiş değildir. Eğer, yangın korkusu geçirmeksizin bir yere şamdan koymak istiyorsanız, şu resimden istifade ede bilirsinz.

Evvelâ mumun alt kısmına bir çivi sokarsınız, kenarlarına resim de görüldüğü gibi dört iğne.. Ondan sonra mumu bir bardak içinde suya bırakırsınız. Tabiî mum yüze, ve tâ nihayetine kadar yanar. Mum bitince de kendi kendine söner, alt taraftaki dört iğne mumun bardağın cidarına temas etmesine mâni olur.

Bugünün çocukları

— Anne anne, senin gözlerin gördüğün şeyleri büyütürmü?

— Evet yavrum...

— Öyleyse bana reçel verirken gözlük takma, olmaz mı anne anneciğim?.

* * *

— Günde beş kuruştan bir hafta da ne yapar?

—Otuz beş..

— Aferin! Al sana otuz beş kuruş..

— Ah babacığım, bilseydim elli kuruş derdim.

* * *

Bir gün Cemil (dört yaşında) gezintiye çıktıkları zaman babasına sordu:

— Beybaba, bu gökyüzü nedir?

Babası biraz düşündü, nihayet:

— Yeryüzünün tavanı! dedi.

Akşam dönerlerken yağmur başlamıştı. Küçük Cemil babasına döndü. Dedi ki:

— Beybaba, senin tavan akıyor.

Okyanosu ilk geçen gemi

Kanadada geçenlerde buharlı bir gemi Okyanusu ilk geçişin yüzüncü yıldönümü tesit edildi. Bu motörlü geminin adı Royal Viliam idi. Bu küçük gemi Kanada sahillerinde işlerken, bir gün sahipleri gemi İngilterede satmağa karar verdiler. Binaenaleyh İngiltereye kadar gitmek için Okyanusu geçmek lâzım geliyordu. O zaman bu teşebbüs bir çılgınlık telâkki edildi. .

Gemi Yeni İskoçyadan üç yüz ton kömür, altı direk, bir harp ve yedi kişi ile yola çıktı. Seyahat ücreti, şarap dahil olmamak üzere yirmi İngiliz lirası olarak tesbit edilmişti. Ertesi 1834 senesinde İspanya bandırası altında harp gemisine tahvil edildi. İsmi de İsabella Segunda oldu. İlk defa top atan gemi budur..

Türk suları ve Türk kaplıcaları Avrupanınkine faiktir

Bursa, Yalova, Muğla, Çeşme kaplıcalarında hangi çeşit hastalıklar iyi oluyor?

Doktor Müderris Raşit Tahsin Beyin gazetemize izahat ve beyanatı

Memleketimizde son zamanlarda Avrupa su şehirlerine tedaviye gidenlerin beyhude bir zahmet ve seyahate katlandıkları yolundaki cereyânlar kuvvet bulmaktadır.

Bu cereyan doktorlar arasında da başladı. Doktorlar hastalarına Bursa, Yalova, ve sair Türk kaplıcalarını tavsiye etmekte ve memleketimiz sularının Avrupa sularına daha mütefevvik olduğunu isbata çalışmaktadırlar. Tıp kongresinde de bu bapta münakaşalar olmuş ve Doktor Müderris Raşit Tahsin Bey kongrede Türk suları ve kaplıcaları üzerinde uzun beyanatta bulunmuş ve bizzat kendisinin geçirdiği tecrübelerden de bahsetmiştir.

Raşit Tahsin Beyin kongrede suların ve su şehirlerimizin faidelerini, tedavi usullerini, hangi hastalıklara iyi geldiklerini izah eden beyanatını berveçhi âti neşrediyoruz:

Bursa:

Elli dört senedenberi tanıdığım abühava, manazırı latife, ova ve zümrüdin dağlarıyla mevakıı coğrafiyesi ve mebzul meyveleri meşhudumuz olan bu yeşilşehri dilaranın ılıcaları gibi menabii meyahiyei meadini dahi vardır; bu sular kısmen kaplıca sularında bulunduğu gibi kısmen dahi vilâyetin muhtelif dağlık ve mülhakatında bulunmaktadır. Karamustafa suyunun sühuneti 42-45 olup radyo activitesi 6-8, yeni kaplıcanın sühuneti 88,0 radyo activitesi 2-3-5, çekirge sularının ise hühuneti 42-45, radyo activitesi 4-5 dir; bu suların tahlili hemen yekdiğerine müsavi netayici vermişse de bazılarında çelik ziyadece ve bazılarında kükürt kısmen bulunmaktadır. Her halde radyo activitelerinin esasını teşkil eden helium mâdeni oldukça mebzuldür. 1243 tarhinde tıbbiyein küşadı zamanında İstanbula celbedilen Viyanalı Dr. Katil Bernar tarafından mezkûr kaplıca sularının, bahusus yeni kaplıca suyunun tahlili yapılmış, muahharan Sıhhiye vekâleti celilesi zamanında kimyager Muallim Fehmi Rıza ve muallim Dr. Cevat Tahsin beyler tarafından dahi yapılan tahliller netayici, daryo activite ve sair hususat bertaraf edilirse hemen ayni derecede bulunmaktadır. Bizim bu ılıcalarımızın şöhretgiri âlem olan ve tarafımdan on beş defa kadar fartı semene, müzmin romatizma gibi ahvali maraziyemden naşi ziyaret eylediğim Karlıspat, Maryenbat kaplıcalarına ezher cihet ruçhaniyeti beyanatı atiyemle tebeyyün eder. Evvelâ mikyası harareti ma Karlıspatta 62-65 Maryenbatta 42-45 derecelerinde olup suların ihtiva eylediği emlahı mâdeinye ise senelerdenberi azalmakta olduğundan Karlıspatı ziyaret eden senevî 60 ilâ 80 bin arasındaki züvvar ile keza Maryenbatı ziyaret eden 35-45 bin kadar mürezaya bu menabii meyahiyenin kuvvet ve mıktarını azalmasından mezkûr menbâlar civarındaki fabrikalarda istihzar edilen adi sıcak sular ilâvesiyle banyolar ve sair müdavat tatbik edilmektedir. Memleketimizin yesara malik ehalisinden bir kısmı ve bâzıları biz atıbbanın bu gibi tavsiyeleriyle mezkûr şehirlere gitmekte ve serveti milliyemizin mühim kısımlarını oralarda dökmekteyiz ki bu meyanda acizleri de bulunmakta idi. Mezkûr ılıcaların şehrimize bu diyeti masarifi rahiyei teksiri ve istihmam, tedavi için sarfolunan mebaliğ ve zahmeti meşakkatin burada zikrine hacet görmiyorum. Vatanımızda olup ta lâyıkıyla istifade edilmiyen bu ve buna mesil ılıcaların tercihini arzedeceğim.

Son senelerdeki iktisat buhranından ve sıhhatî acizanemin bu gibi büyük seyahatlere müsait olmadığından bilistifade Bursanın ılıcalarına gittim. Orada tecarübü zatiyemle Çekirge askerî hastanesinde kürümü yaptım. Giderken gayet güçlükle ve bastona ittika ile yürüyebilen şu şahidiniz bourdonnement, cep halée, vertige ,tensionumun 18 kadar oluşu, semanet ile nabazan adedindeki 90-110 na kadar tereffü, ve müzmin romatizma ağrılarım tedaviye başladığımdan bir hafta zarfında hâli salah gösterdi. Tedavi usulüm her sabah saat 6 dan 7 ye kadar umumî masaj, 7 den 8 ze kadar fiziyoterapi dairesinde yarım saat ilâ üç çeyrek saat kadar tibbî idman (Recep Beyefendinin müdafaai milliye vekâletinde bulundukları zaman himmetleriyle bu mediko-mekanik alât Avrupaya sipariş edilmiş ve mübayaa ettirilmiştir) ki, bu alâtın ne gibi müesseseleden alınabileceğini ve tenevvüatını acizleri dört adet yazdığım hususî tavsiyenamelerimle tensip edilmiştir. Muahharan 8 den 9 za kadar yarım saati banyo ve yarım saati dahi istirahate tahsis edilip banyolar bidayette hususî hamamcıklarda ve sonraları büyük havuzda alınmıştır. Dereceleri 36 dan 38 ze kadar olup esnayı istihmamda her üç dakkada bir değiştirilmek şartiyla başıma congestiona manî olmak için soğuk kompresler konmuşsur. Keza banyo esnasında aslan ağzından akan temiz, saf ve derecei harareti 42 ola sudan dahi iki bardak içilmiştir. Rejim dahi itina edilerek 10-15 gün zarfında ahvali maraziyemin zail olma derecelerine geldiğini, sikletimin başlangıçta dört gün zarfında bir buçuk kilo kadar tenakus edip kürümün

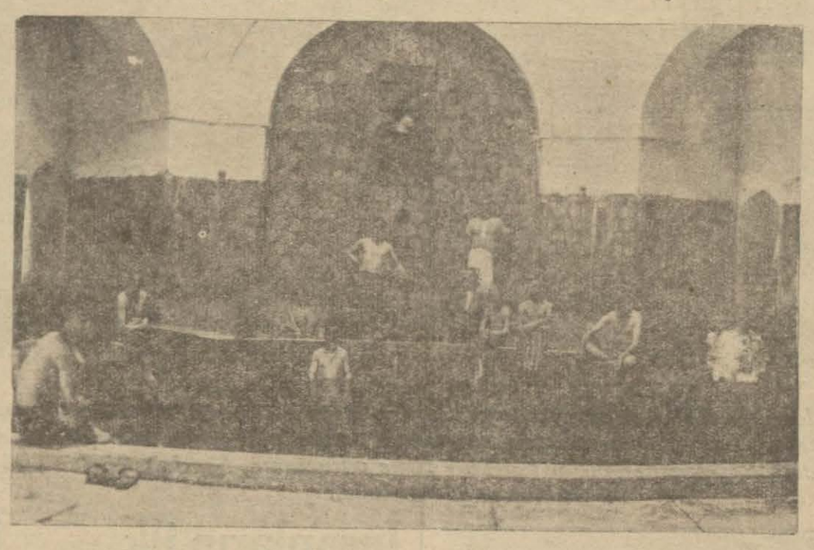

Bursada yeni kaplıcanın büyük havuzunda

son günlerinde on buçuk kilo kadar tenezzül ettiğini ve son dördüncü hafta zarfında bilumum arâzı maraziyemin kaybolarak meşiy ve hareketimin bastonsuz ve tabii yürüyebilecek bir hâlde olduğunu ve tansiyonumun dahi dört derece indi (13 olmutşur), Rejimdeki itina müşahedatımca son zamanlarda pek haizi kıymet olmayıp metabolizm hazretlerinin ehemmiyeti şayanı arz ise de keza rejimin cüzî külli tesiri bulunmaktadır. Mezkûr ılıca sularının içimi gayet kolay olduğu gibi başlangıçta muhtelif şahıslarda husule gelen kabızlık bir kaç gün sonra kendinden zail olmakta veyahut Bursamızın gayet lâtif ve enfes meyveleriyle bu kabızlığa yardımı da bulunmaktadır. Her türlü vesaiti nakliyeye malik ve Türkiyemizin her köşesine yakın olan bu şehirdeki kürümün netayici ve istifadei azimesi meydanda iken Karlıspat ve Maryenbat gibi Avrupa kaplıcalarına gitmek ve o gibi ılıcaları tavsi-

Dr. Müderris Raşit Tahsin B.

ye ederek sarfiyatı nakdiye ve müşkül seyahatten vazgeçilmek sıraları hulûl eylediğini arza mecburum. Şahsımdaki bu tecrübe ve tedaviden başka müessese dahilinde kırk beşi mütecaviz tedavi eylediğim zükûr ve ünas, askerî muvazzaf ve mütekait zabıtan ve ümera ile mülkî zevat adedi dahilde 45 ve hariçte 170 şi tecavüz eder. Hastalarımın esami ve müşahedeleri nezdimde mukayyeden mahfuzdur. Hastalarda aynı netyaicin tebellür ettiğini mucibi şükran olarak ityana mecburum. İşte bu tafsilâttan anlaşılacağı üzre servetimizi ve zahmetler ihtiyariyle Avrupa kaplıcalarına gitmek ve göndermek vesarfettirmekten tevekki sıraları artık katiyen gelmiştir. Hastaların ekserisi müzmin romatizma, nikriz, siyatik, şeker hastalıkları ile böbrek, müzmin rahim afâtı, iltihabı muhiti âsap, nevrasteni, isteri, ihtikanı dimağ ve bâzı hât ve müzmin psikozlar teşkil etmektedir. Hastalarının yüzde 80 i şifayı tam ve mütebakisi felci tıflî dahi dahil olduğu halde salah ibraz etmiştir. Bursa kaplıca sularının isteril ve harareti mahsusayi haiz olmaları ve emlâhı muhtelifei maadini ihtiva etmelerinden bu mües-

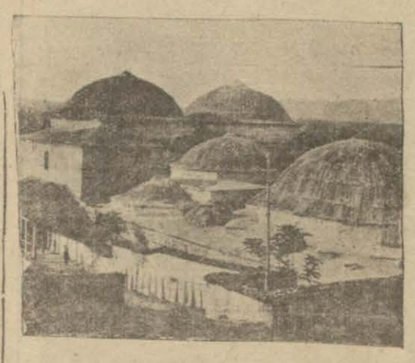

Bursada kükürtlü kaplıca

sesedeki etibbanın sunî serum yerine ılıca sularını tatbikatı tedavide istimal eylediklerini ve mezkûr hastane operatörü Dr. Naki Bey tarafından gösterilen müşahede ile tebeyyün eylediğine nazaran amik fakrüddeme müptelâ, nasuru şerçli ve hayatından katı ümid edilerek brankarla hastaneye getirilmiş bir kadıncağızın göbeği altındaki nasurdan ve gerek şercinden yevmiye bir kaç defa yapılan mezkûr kaplıca suları hökne ve tedavisi neticesinde on beş gün zarfında kadıncağızın hastalığı şifayı tam ile neticelendiği ve yürüyerek yardımsız gittiğini arza mecburum.

Urla menabii meyahiyesinin de su mevkii ve Gülbahe plâjı içiminin kolay olup terkibinde magnesi kalcine esasından mürekkep olan işbu maden suyundan bir bardak içildimi filini sühuletle ve ağrısız az bir zaman zarfında ifa ettiği, haziran , temmuz, ve ağustos aylarında işbu menbâ yanında oturmak için sekiz on odalı zemin katı üzerine yapılmış yekdiğerine muttâsıl kârgir odacıklar bulunduğunu, Karlıspatın şurprudebzals dedikleri o acı ve gayet tuzlu ve içimi çok güç kasvetengiz dağlar ve tilâl arasında bulunan Karlıspat mevkiine ve sularına Urlamızın içmeleri ezher cihet haizi rüçhandır. İşte bu beyanatımdan anlaşılacağı üzre ahalimizin buraya tedavi için sevk ve izamı büyük neticeler hasıl edeceği ve mübeccel Cümhuriyet devrinden evvel İzmir ve civarında oturan Rumların her sene bir kaç defa oraya gittikleri ve Atinadan arasıra tek tük gelmekte oldukları tebeyyün etmektedir.

Çeşme ılıcalarına gelince kâfi derecede iyi oteller ve hususî haneler derununda banyoları bulunan ve gayet lâtif hemen dünyanın hiç bir yerinde olmıyan plâjına girildiği zaman yarı belden aşağıdaki suyun, denizin dibinden fışkıran ılık Çeşme kaplıca suyu olduğunu ve müteba kı yarı belden yukarı kısmını ihata eden suyun soğuk deniz suyundan ibaret bulunduğunu hayretlerimle beyan ederim. Merhum Gazi Ahmet Muhtar paşanın Avrupada gezdiği ve tedavi için bulundu ğu kaplıcalara Çeşmemizin ılıcalarını daimî tercih eylediğini şimdi anlıyorum.

Meslekdaşlarım şu kısacık beyanat ve bizzat şahidi bulunduğum vakayı ılıca ve mâden sularımızın cüzî mıktarının fevkalhât memnun neticeleri artık bizleri hastalarımızı Avrupa kaplıcalarına göndermekten azade kılmalıdır. Bizler etibba Avrupa kaplıcalarına hastalarımızı göndermeyip usulü mahsusuna tevfikan tıbbî müdavatımızı kendi memleketimizde yapmalıyız, artık Avrupa kaplıcalarına ihtiyacımız yoktur. Servetimiz memleketimizde kalmalı, ve menabii servetimizden bihakkın istifade etmeliyiz.

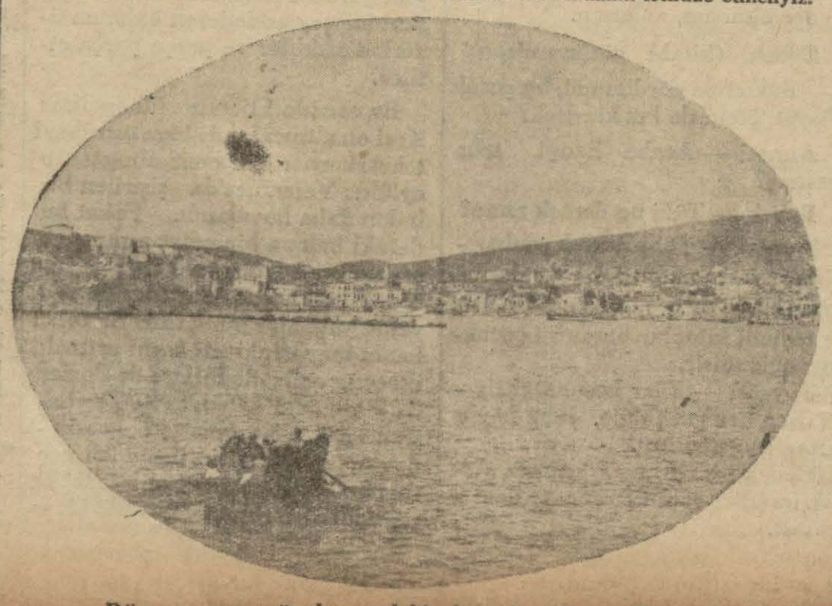

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: **(1.000.000)** Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları hâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531

8064

Gazetecilik ve Matbaacılık

Türk Anonim Şirketi
(MİLLİYET MATBAASI)

HER NEVİ

Mecmua
Mektep kitapları
Roman
Fennî kitaplar

Duvar afişleri
Kâğıt, Zarf
Kartvizit
Fatura - El ilânları

TABEDİLİR

Defteri kebir, Yevmiye ve Kasa defterleri mevcuttur

Her müesseseye elverişlidir.

Kitap ve mecmuaya ait klişeleri Klişehanesinde yapar

Adres: ANKARA Caddesi

Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş. Kitap kısmı

Telefon: 24310

KADIN — MODA

Kadın ve beden terbiyesi

Bütün sinema yıldızları sporla meşguldür, bundan bir ders almak gerektir

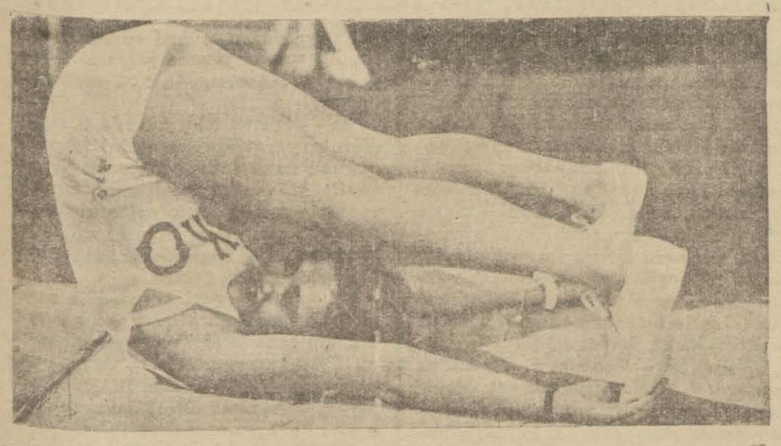

Yıldızlardan Alice Field her gün muntazam beden terbiyesi ile meşguldür

Aşağı yukarı bütün sinema yıldızları sporcudurlar. Bilhassa formlarını muhafaza etmesi kendilerinden en başta istenen şey olduğu için, bunu ancak sporla temine muvaffak oluyorlar. Demek oluyor ki hangi kadın istese, vücuduna istediği formu vermeğe az çok muvaffak olabilecek. Bu da sporla oluyor. Fakat sporun bir çok şekilleri var. Onun içindir ki vücuda en iyi yarayan şekli bulmak mühim bir meseledir.

Anna Bella'ya sorsanız şu cevabı verir:

— Her sporu severim, bilhassa otoyu.. .

Gaby Morlay emsalsiz bir yüzücüdür. Der ki:

— Su, benim için ideal bir elemandır. Yazın Akvaplat çok hoşuma gidiyor. Kışın da Paris pisinlerinin sadık devamcılarındanım.

Alice Field hiç şaşmıyan bir intizam dahilinde beden talimleri yapar. Görünüşe nazaran en iyi netice veren spor da budur. Diyor ki:

— İçimizden her biri, ta gençliğinden beri tavırlarına, duruşuna, yürüyüşüne dikkat etse, dik, seyyal bir vücuda sahip olur. Çünkü fena vaziyetlerini gün geçtikçe tashih eder.

René Lefevre stüdyoda çalışmadığı günler, ata biner. Hattâ bir kaç defa da yarışlara iştirak etmiştir.

Albert Prejan her sporla, bilhassa yüzme ile meşgudür.

Moliton havuzunda artistler galasında birinci mükâfatı almıştır.

Roland Tontain herkes bilir ki yaman bir akrobattır. Onun için daima spor, daima hareket lâzımdır.

Amerikadaki yıldızlar bilhassa golften hoşlanıyorlar. Aşağı yukarı hepsinin evinin parkında bir golf sahası vardır. Pulo meraklıları da varsa da, adetleri o kadar fazla değildir.

Evlerinizde modern tenvirat usulleri

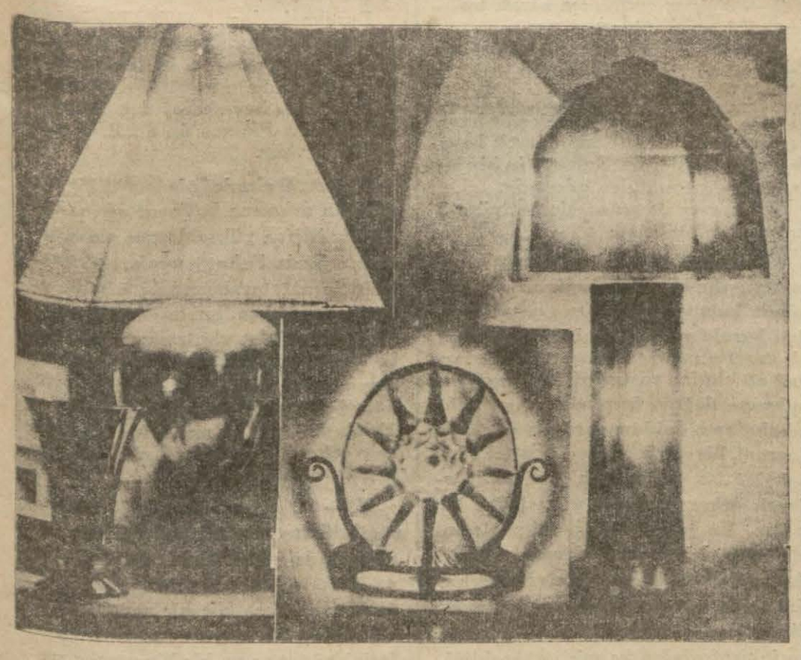

Evleri modern zevke göre süslemek isteyenler için, en mühim ve güzel şey hiç şüphesiz bir odanın, salonun, anti şambrın tenviridir. Son zamanlarda bilhassa ışık kaynağını göstermiyerek ve ışığı buzlu camlar vasıtasile süzerek tenvirat yapanlar çoğalmıştır. Muhayyelenin de yardımile bu suretle küçük sanat şaheserleri vücude getirmek mümkün oluyor. Meselâ bir kürrei musannaa tasavvur ediniz. Gündüz odanın kenarında biblo gibi duran bu yuvarlak şey, akşam odayı tenvir eden lâmbanın bir mahfazasından başka bir şey değildir. Kürreye bakıldığı zaman, hayal gayri ihtiyarî uzun seyahatlere dalıp gidiyor. Yahut ışıklı akvar yomlar yapılıyor. Salonda masanın üzerinde duran ve içinde balıklar dolaşan bu akvaryom ayni zamanda geceleyin aydınlatan bir lâmbadır.

Yukarıda bu lâmbalardan bir kaç model var. Soldaki klâsik olduğu kadar güzel bir lâmbadır. Bu lâmbanın abajoru pembe kristal kâğıdındandır. İnsana güneşin hâtırasını henüz kaybetmemiş bir son bahar akşamını hatırlatıyor. Ortadaki lâmba tamamile camdandır. Sağdaki diğer bir modeli gösteriyor.

Çocuğun uykusu

Çocuğun, bilhassa mektebe giden çocuğun uykusu annelerin bilhassa dikkat etmeleri lâzım gelen mühim bir meseledir. Kararsızlığın geniş olduğu bir yaşta fizik istirahati temin eden yegâne şey uykudur. Yedi yaşına kadar çocuk on, on iki saat uyumalıdır.

On beş yaşına kadar dokuz, on saat, on sekiz yaşına kadar dokuz saat uyku lâzımdır. Gayri kâfi uyku uyuyan çocukların çalışmaları fena olur. Muntazam saatlerde ve kâf iderecede uykusunu alan çocuk imtihanlara daha iyi hazırlanır. Uykunun en iyi kısmı gecenin başlangıcındaki uykudur. Onun için çocukların akşam mesaisi küllîyen kaldırılmalıdır. Mektepli çocuk sâat dokuzda yatağına girmelidir. Çocuklarını da böyle geç yatırmağa alıştırmaları büyük bir hatâdır Çünkü sıhhatlerine zarar verecek

Kırmızı tenk

Maruf ruhiyat mütehassıslarından Hoçman, müteaddit tecrübelerine istinaden, vaki olan iddiasına nazaran, kocaları kolayca hiddetlenen kadınlar keskin renkli elbiseler giymekten tevakki etmeli imişler. Hele hiddetten coşmuş bir adamın zevcesinin sırtında kırmızı veya açık yeşil elbise bulunursa, kavganın müthiş bir hal alması muhakkakmış.

Buna mükabil zevce lâcivert elbise giyerse, karı koca arasında kavga olmaz veya olsa da süratle nihayet bulurmuş.

Dikiş makinasının kısa bir tarihi

Eskiden dikiş makinesi olmadığı ve tuvaletler işçi kızın elinden çıktığı için moda pek çabuk geçmezdi. Fakat 1804 te Thomas Stone ve James Henderson isimlerinde iki Amerikalı makine ile dikiş dikmeği tasarladılar. Elin bütün hareketlerini taklit etmek suretile vücude ğetirilen ilk makine yapıldı. Fakat elde edilen netice zayıftı. İşçi kız makineden daha seri dikiyordu ve diktiği şey de daha güzel oluyordu. Lâkin bir defa makine ile dikiş dikmek fikri doğmuştu ve yolunu takip edecekti.

1830 da Thimonnier ve Ferrand isminde iki Fransız çuhanın üzerinde amudî surette gidip gelen bir iğne yaptılar. Dört sene sonra Amerikada yeni modelde bir makine daha yapıldı. Bu makine de ilk defa mekik kullanıyordu. Görülüyor ki otuz sene içinde ihtira yolunu bulmuştu.. Artık bundan sonra tatbikatı daha kolaylaştırırmak lâzım geliyordu. O tarihten itibaren de hem daha pratik, hem daha seri bir hale getirildi. 1846 da yapılan dikiş makinesinde mühim terakkiler elde edilmişti. Bugün yapılan dikiş makineleri görülmemiş bir tekemmül arzetmektedir. Bugün bir dikiş makinesi yirmi işçi kızına bedeldir.. Şimdi elektrik te dikiş makinesnin yardımına koşmuştur. Küçük motörü işlettiniz mi, artık el ve ayağınızı kuvvetinede ihtiyaç kalmıyor, az zamanda çok iş çıkıyor.

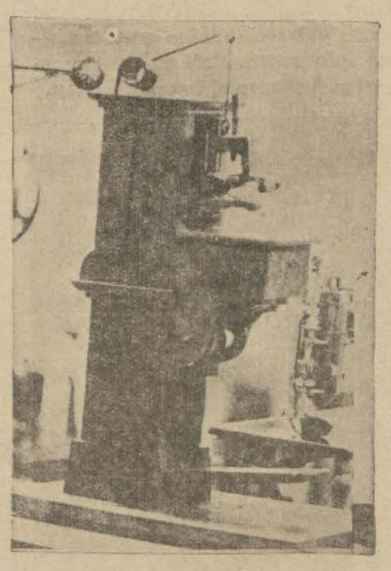

Thimonnier'nin ilk dikiş makinesi

Güzel tırnaklar

Biraz da tırnaklardan bahsedelim. Kadın tuvaletinde tırnakların ne mühim yer tuttuğunu hep biliriz. Bu tırnakların güzelliği, elin güzelliğinde, elin güzelliği heyeti umumiyede büyük rol oynayor.

Tırnaklar için ince kıllı ve bir az sert fırça kullanmalıdır. Bazı hanımlarımız, hâlâ küçük parmak tırnağını bir az daha uzun ve sivri kesiyorlar. Fakat şimdi bu eski itiyat revaçını kaybetmiş haldedir. Bilhassa kadınlar arasındaki spor buna sebep oldu. Biraz amonyak yahut oksijene meyva, mürekkep veya sair suretle lekelenen tırnakları temizlemek için kâfidir. Zaman zaman tırnaklara vazelin veya badeem yağı sürmeli ve bir el diven geçirerek uyumalıdır. Parlatmak için de güderi iyidir. Limon suyu da tırnakları parlatır ve şef-

Mevsim şapka modellerinden

Şimdi maymun tüyü de hayli revaçtadır. Yukarıki model, güzel bir maymun franji ile bir eşarptır.

Akşam için Şinşiyadan güzel bir kole

MİZAH

Trende

Neler yemiş

Evin hizmetçisi, her akşam yatmadan evvel, evin köpeğini bağlamakla mükellefti. Bir akşam nasıl olsa olduysa bu her günkü vazifesini ihmal etti.

Ertesi sabah ev halkı uyandığı zaman serbest bulunan köpeğin bir çok şeyleri harap ettiğini, yeyip bitirdiğini öğrendi. Hanım hizmetçiyi çağırdı ve tekdir ederek sordu:

— Köpek neler yeyip bitirmiş ?

— Kendisine ayırdığım yiyecekten başka her yenecek şeyi ...

Yanlış tren

Tren hareketetmişti. Yolculardan birisi pencereden başını uzattı ve hızlı hızlı bağırmağa başladı :

— Heeey! Hamal, ne diye bavlumu trene yüklemedin ?

Bu feryat üzerine istfini bozmiyan hamal bağırarak şu cevabı verdi :

— Efendim, bavulunuz sizin gibi değildir. Böyle yanlış trene binmez.

Ya gitseydi?

Tahsildar — Aman azizim dişim öyle fena ağrıyor ki sorma !

Arkadaşı — Peki ne diye sızlanıyorsun da dişçiye gitmiyorsun?

— Dostum , daha dün hepsine vergi ihbariyesini götürdüm, nasıl giderim ?

Ocakcı

Hanım (hizmetçiye) — Kızım hani ocak süpürücüsü ile evleniyordun, ne den vazgeçtin, neden bu iş bozuldu ?

Hizmetçi — Hanımcığım, dün akşam kendisini ilk defa yüzünü yıkamış olarak gördüm. Aman yarabbi o kadar çirkin ki kendisile ya-

Şikagoda

Şikagoda haydutların ne derece de hüküm sürdükleri malûm.

İşte bu şehirde bir aktris, bir avukatın yazıhanesine giderek.

— Kocamdan boşanmak istiyorum! Dedi .

Avukat, gözlüğünü düzelterek :

— Hay hay efendim, diye cevap verdi, muayyen ücreti verdiğiniz takdirde bir dava açar, bu meseleyi hallederiz.

Aktris sordu :

— Muayyen ücrte nedir ?

— İki yüz lira ..

Aktris bu cevap üzerine ayağı kalktı :

— Aklınıza şaşayım, dedi, ben yirmi liraya kocamı vurdururum!

Muharrir ve banker

Vapurun yan kamarasında iki kişi idiler. Birisi şişman ve yaşlı, ötekisi zaif ve genç idi. Can sıkıntısı nihayet iki yolcuyu biri birile tanışıp konuşmağa mecbur etti. Havadan, sudan bahsedildikten sonra şişman sordu:

— Siz necisiniz ?

— Muharririm efendim.

Şişman sözüne devam etti:

— Ben de bankerim. Size tuhaf bir şey söyliyeyim mi? Muharrir dediniz de hatırıma geldi, Ben tam on senedir gazete okumiyorum.

Muahrrir cevap verdi :

— Ben size daha tuhafını söyliyeyim; bendeniz tam yirmi senedenberi bankaların semtine uğramıyorum.

Sizin de olsaydı

— Gariptir dört tane musikişinas çalğı çalan kızınız olduğu halde siz aslâ musikiden hoşlanmıyorsunuz.

— Sizin de dört tane musikişinaz, çalğı çalan kızınız olsaydı,siz

Çocuğun sıhhati

Boğmaca öksürüğü

Çocuk hastalıklarının biri de budur. Her yıl binlerce çocuk bu hastalıktan ölmektedir.

Bir çoklarımız bunun da mutlaka her çocuğa musallat olacağını zannederiz. Çok bulaşıcıdır. Hele zaif vücutlu çocuklar için çok tehlikelidir. Korunulmadığı takdirde bu hastalıkla birleşen hastalıklar şunlardır: Fıtık, burun kanaması, zaturree..

Bu hastalığın alâmetleri öksürük nöbetleridir. Kızamıkta olduğu gibi önce nezle halinde başlar, 7-8 gün sonra da öksürüklerle kendisini gösterir. Orta halde günde dört defa öksürük nöbeti gelir; lâkin şiddetli hallerinde kırka ve yüze kadar çıkar. Bu hastalık, orta halde, 6 hafta, şiddetli hallerde de iki, iki buçuk ay sürer.

Çocukların öksürdükleri zaman ağır ve burunlarından çıkan küçük su damlacıkları, hastalığın sağlam çocuklara da geçmesini mucip olur. Bunun için tutulanların evlerine sokulmamak lâzım olduğu gibi hasta çocuklara analık babalık edenlerin de konu komşuya haber vermeleri icap eder.

Bu hastalığını başlıca dermanı hastaya gece gündüz saf hava tenefüs ettirmektir. Bundan başka iki tabağa birer parça Trebentin ruhu doldurmalı, birini hastanın yatağı altına, ötekini de odanın başka bir tarafına koymalıdır. Şiddetli zamanlarda buruna (Müvellidül humuza) çektirmek de faydalı olur. Tebdilhavanın da faydası çok tur. Bilhassa yazın biraz yüksek ve kışın çok soğuk olmıyan ve etrafında çam ormanları bulunan yerlere gidilirse çabuk kurtulmak mümkündür.

Yiyeceklere çok dikkat etmek ve hafif gıdalardan başka bir şey vermemek lâzımdır. Çocuğu sıcak tutmalı, lâkin harareti yüksek derecelere de çıkarmamalıdır.

Öksürük şiddetli olduğu takdrde çocuğu arkasından tutmalı ve şayet mümkün olursa nöbet arasında azar azar su içirmelidir.

Bilmek lâzım

Parlak ışık

Petrol lâmbalarının parlak güzel ışık vermesi için yeni satın alındığı zaman lâmbanın fitilini sirkeye batırmalı ve kurutmalı, ondan sonra lâmbaya takmalıdır.

Zihnî hesap

İşte size vakit geçirmek için küçük bir zihnî hasep meselesi... Hesapta en kuvvetli arkadaşlarınız bile yanılabilir. Kendisine soracaksınız:

— 1040 + 1040 ne eder ?

— 2080

— On daha

— 2090

— On daha..

Herhalde size 3000 diyecektir. Halbuki hakikatte 2100 eder.

Bir bahçeyi sümüklü böceklerden temizlemek için

Bir bahçeyi kolayca ve çarçabuk sümüklü böceklerden temizlemek için, onar metre mesafe ile tahta parçaları konur ve bu tahtaların üzerine de bozuk tereyağı yahut içyağı konur. Fakat bu ameliyeyi akşam yapmalı. Ertesi sabah bahçede ne kadar sümüklüböcek varsa, hepsinin de yağların etrafına üşüştükleri görülür. Bunlar toplanır ve petrol ile imha edilir

30 sene evvel kibar hanımlarımız

Dünyada Neler Oluyor

Alman nüfusu

Kadınlar iki milyona yakın fazla

Almanyanın 1800 de nüfusu 21 milyonken 1871 de 36 milyona, 1900 de 50 milyona 1933 te 65 milyona çıkmıştır.

Şimdi Alman toprakları üzerinde, kaç insan yaşıyor dersiniz? 65 milyondan biraz fazla. 8 senede, demek oluyor ki 2,3/4 milyo art mış. Bu, yüzde 4,4 sene hesabı üzerinden de yüzde 5,3 demektir. Al manların işgal eylemekte oldukları toprak dünyanın 300 de biri Avrupanın 20 de biridir.

Nüfus miktarı bakımından Almanya cihanda altıncı gelen devlettir.

Bu tezayüt temposu ile Almanyanın 1937 de 80 milyon, 1940 ta 100 milyon ve 2000 senesinde 270 milyon nüfusa malik olması lâzımgelirdi. Halbuki bu tezayüt temposu yavaşlamış olduğundan beklenen şiddetli nüfus tezayüdü tahakkuk etmemiştir. O kadar ki şu önümuzdeki on sene zarfında Alman nüfusu ancak bir milyon kadar artacak ve ondan sonra artık azalmağa başlıyacaktır.

Vasatî yaşta olan Almanların adedi muntazaman fazlalaşır. 1900 senesinde Almanların yüzde 36 sı çocukluk çağında (15 yaşına kadar) bulunuyordu. Bugün bu nispet yüzde 22 ye düşmüştür. Gene 1900 senesinde Alman milletinin yarısından fazlası 22 yaşından aşağı idi. Halbuki şimdi 30 yaşından yukarıdır. Bundan bir nesil evvel Alman milletinin on beşte biri 60 yaşından yukarı idi. Bugün onda biri altmışından yukarıdır. Hesap edilmesi mümkün yakın bir zamanda da yedide biri altmışından yukarı olacaktır.

Bugünkü Almanyada erkekten fazla kadın vardır. Harpten evvel kadın nüfusu 800,000 fazla idi. Harpten sonra bu fazlalık 2 milyona çıktı. Bugün 1,750,000 e düşmüştür.

Fakat bu fazlalık daha ziyade ihtiyar yaştaki kadınlar arasındadır. 1914 te hattâ tezayüt münhasıran ihtiyarlar arasında idi. Muharebe bu vaziyeti gerçi biraz değiştirmiştir. Çünkü muhtelit yaştaki erkekleri alıp götürmüştür. Fakat tedricen genç izdivaçlar saflarında fazlalık kalmamış, yeni doğumlar arasında ekseriyet ise tabiatile erkekler lehinde olmuştur. Bugün 20 ile 30 yaş arasındakiler de zerre kadar kadın fazlalığı yoktur. Evlenen iki insandan erkeğin daha yaşlı olması tabiî bulunduğundan yakın bir ileride erkek fazlalığı başlıyacaktır.

İtalyada neşriyat

İtalya, en fazla eser tabı ve neşreden milletlerin önünde gelmektedir.

Romada münteşir Noessaggero gazetesinin neşrettiği bir istatistiğe göre 1932 senesinde dünya neşriyatı şu rakkamlarla gösterilmektedir.

1932 senesinde:
İtalyada 12193
Fransada 9822
İngilterede 10563
Amerikada 8506 yeni eser tabı ve neşrolunmuştur.

"Bu rakkamlar yalnız yeni tab' olunan eserleri gösterir.. Tekrar tabılar hariç tutulmuştur.,,

İtalyanın matbuat ve neşriyat sahasındaki terâkkisi yalnız kemiyet itibarile değil, keyfiyet itibarile de şayanı kayıttır.

Zira 1932 senesinde diğer lisanlara 500 italyanca eser tercüme olunmuştur. Halbuki geçen senelerde bu adet 300 kadar idi. Tutulan istatistiklere göre felsefe ve tarihe ait eserler evvelki senelere nisbeten daha ziyade rağbet bulmaktadır.

Roman neşriyatı ise epey azalmıştır.

Bazı İtalyan muharrirleri roman neşriyatının azalmasından şikâyet etmektedir. Halbuki 1930 senesinde 1348 roman neşrolunduğunu onutmaktadırlar. Bu adet ise lisanı daha ziyade taammüm etmiş ve nüfusu İtalyadan pek çok fazla olan İngiltere ve Amerikadaki roman neşriyatına epey yaklaşmaktadır.

1932 senesinde İtalyada 1348, İngilterede 1663 roman intişar etmiştir.

Matbuata gelince:

İtalyada neşrolunan gazete ve mecmuaların adedi 3000i bulmak tadır.

Her gün İtalyada 900 gazete intişar eder. Bundan başka haftalık veya aylık 300 siyasî, 94 spor 126 ziraat, 54 seyyah mecmuası çıkmaktadır.

Ray otobüsleri daha rağbet görüyor

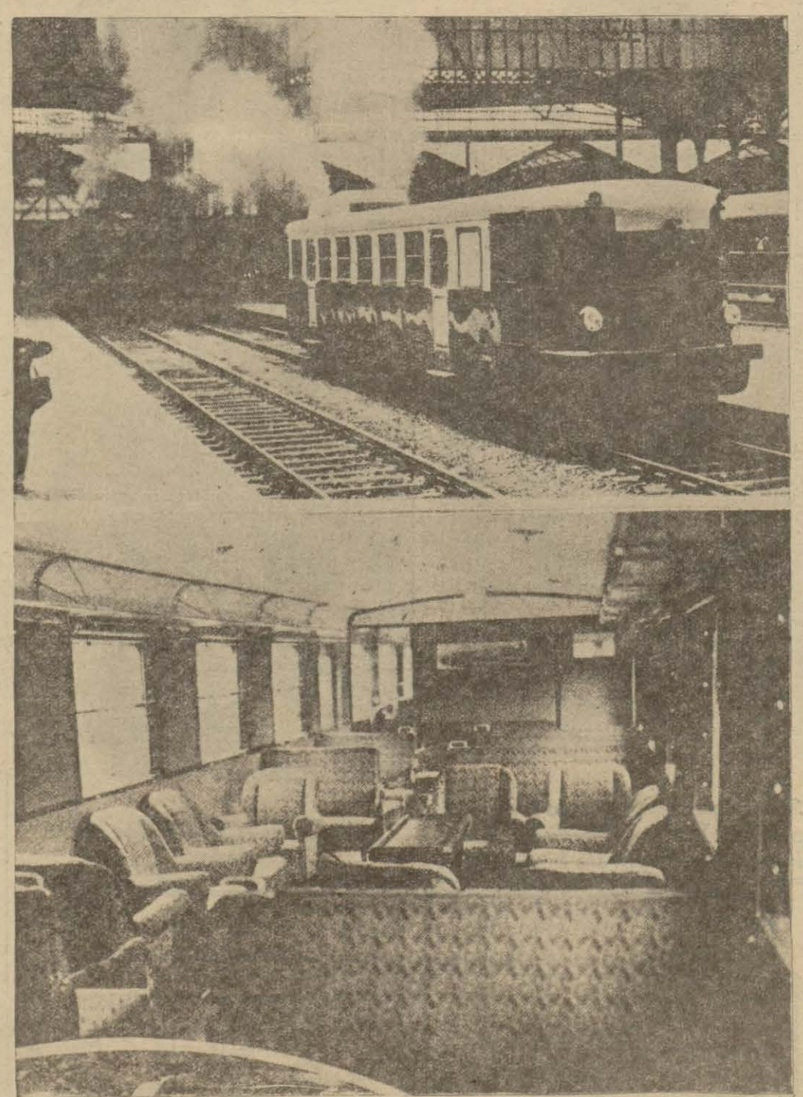

Ray otobüsleri gittikçe her memlekette rağbet görüyor. Şimendifer idareleri otobüs rekabetine karşı gene otobüsle mukabele etmektedirler. Yukarıdaki otobüs 56 kişiliktir Veson derece rahat olarak döşenmiştir. Paristen Dovile gitmek isteyen yolcular pek tabiî olarak bu ray otobüsünü tercih etmektedirler. Çünkü ayni mesafeyi daha kısa bir zamanda ve sarsılmadan katetmektedirler.. Bizim demiryollarımızın muayyen yerlerinde de yakınlarda böyle ray otobüsleri işleyecektir.

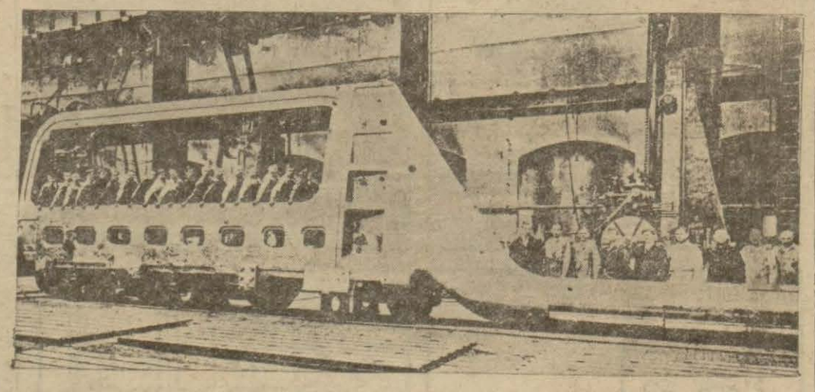

Bir bakışta resmimiz alelâcayip bir nakil vasıtası gibi görünüyor. Halbuki bu görülen şey Fransızların şimdi yaptırmakta oldukları dünyanın en büyük transatlantiği Normandie vapurunun dümenidir. Boyu 18 metredir ve yalnız dümen 38,000 kilo gelmektedir.

Bir amele eski bir taç buldu

Geçen hafta Kopenhag'ta Middepart meydanında yeni inşaat için temel kazan bir amele, kazmasının çuhaya sarılmış büyük bir pakete iliştiğini görmüştür. Amele kazmasını bırakarak paketi açmış ve içinde gayet sanatkârane işlenmiş, ağır bir altın gerdanlık bulmuştur. Bu gerdanlığın ortasında da büyük bir haç vardır.

Amele keyfiyeti şeflerine haber vermiş ve bulunan gerdanlığın eski Danimarkanın tacikralisi olduğu anlaşılmıştır. Bazıları Kral İkinci Kristiyan'ın taci olduğunu zannediyorlar.

Bulunan hazine Kopenhag millî müzesine konacaktır. Amele kanunen bulunan hazine kıymetinin üçte birini alacaktır.

Dünyanın nüfusu

Milletler Cemiyeti neşrettiği salnamesinde, iki defa olarak dünya nüfusunun iki milyarı geçtiğini haber vermektedir.

Bu nüfusun yarısından fazlası Asyadadır. Avrupa dahi ilk defa olarak yırm milyarı geçmektedir. Yukarı ve aşağı Amerikada 252 milyon nüfus vardır. Afrika 142, Avustralya on milyon..

Avrupa için rakamlar şöyle tespit edilmiştir: Sovyetler 166, Almanya 64, Fransa ve İtalya 42, Lehistan 32, İspanya 24 milyon.

Amerikada nüfus geçen seneye nazaran bir milyon fazlalaşmıştır.

Et yiyen otlar

Amerikada insanlara saldıran bir ot bulundu

Amerika Nev Orlean şehrinden altmış kilometre uzakta bir bataklıkta ot toplamakla meşgul iki genç nebatat mütehassısının akilüllâhim bir nebat tarafından yenilmelerine ramak kalmıştır.

Bir haftadan beri bu bataklık civarında bir sandalla gezmekte olan mütehassıslar, tesadüf ettikleri bir adacıkta kurşunî renkte acayip bir nebat görerek, tetkik etmek üzere karaya çıkmışlardır. Bu nebatın gövdesi hayvan derisine benziyen yağlı bir kabuk kaplıyor ve dibinde de fevkalâde güzel kokulu sarı çiçekler bulunuyormuş.

Mütehassıslardan biri, bu çiçeklerden bir kaç tane toplamak üzere yere eğildiği zaman, nebatın gövdesine bir ahtapotun kolları gibi merbut bir nevi sarmaşık tarafından yakalandığını hissetmiş ve kendisinden uzaklaştırmak için bu kolları tutar tutmaz avuçlarının içinde, bir hayvanın yumuşak ve asabî pazıları gibi yavaş yavaş takallus eden yıvışık bir et hissederek dehşet içinde kalmıştır. Bu etten dallar nebatat mütehassısını, gövdenin tepesinde bulunan huni şeklinde kırmızımsı bir deliğe çekmeğe başlamıştır.

Biraz sonra bu korkunç dallarla kıskıvrak sarılıp kımıldayamıyacak bir hale giren nebatat mütehassısı, arkadaşını imdadına çağırmıya mecbur olmuştur. Arkadaşı koşup gelmiş ve bir balta ile dalları kesmeğe başlamıştır. Fakat biraz sonra o da bacağından yakalanmış, maamafih itidalini kaybetmiyerek önüne gelen dalları kesmeğe devam etmiş, fakat kesilmiyen dallar, kesilen dallara doğru uzanarak onlara birer sülük gibi yapışıyorlarmış. Bu vaziyet karşısında yapılacak bir şey kalmadığını gören genç mütehassıs, nihayet nebatın gövdesini baltalamayı tecrübeye girişmiş ve saatlerce süren fevkalbeşer gayretten sonra, gövdeyi ikiye bölmeğe muvaffak olunca dallar tazyiki gevşetmişler, biraz sonra da avlarını büsbütün bırakmışlardır.

Bu nebatın yakından geçen tavşan, sansar gibi hayvanları dalları ile birer birer yakalayarak, üstteki kırmızımtrak deliğe attığı, biraz sonra bunlardan eser kalmadığı anlaşılmıştır.

Amerika Reisicümhuru M. Roosevelt'e geçenlerde böyle bir kartpostal gönderdiler. Kartın arkasında 3500 den fazla imza vardır. Yüksek bir makama gönderilen bu kart postalı mürseliileyhine gönderebilmek için posta idaresi hususî memurlar kullanmağa mecbur oldu.

Pariste bisikletlerde bir çok akrobatlıklar yapan Didier isminde bir kız ortaya yeni bir spor çıkardı. Şimdi birçok sahalarda kız, erkek birçok gençler yüksek boydaki bisikletlerle ekzersizler yapıyorlar.

Amerikada bir güzellik müsabakası daha yapıldı. ve Miss Marilyn Martin isminde dört yaşında bir kızcağız "Küçük Amerika Güzeli intihap edildi

Motörsüz tayyarelerle nasıl uçulabiliyor?

Nasıl başladı, ne terakki elde edildi?

Çok eskiden beri bazı kuşların, uzun müddet, kanatlarını çırpmadan havada durdukları, nazarıdikkati celbetmiştir. Bilhassa orta Avrupadan kalkıp ta, kışı cenubî Afrikada, Kapta geçiren leylekler, herkesi hayretlere düşürüyordu. Bu kadar uzun seferleri kattmek, her halde sırf adalî bir kuvvet vasıtasile olamazdı. Çünkü tayyareye nisbeten küçük bir kuşun gövdesinde, yüzlerce beygir kuvvetinde bir motör tahayyül etmenin imkânı yoktur. Son zamanlara kadar halledilmiyen tabiatin bu esrarı Umumî harp nihayetine kadar devam edegeldi.

Umumi harbin sonunda, Versailles muahedesi, Almanyaya bir çok şeyler meyanında tayyare yapmasını da menediyordu. Almanya hava tetkikatında bulunmak ve yeni pilotlar yetiştirebilmek için yegâne bir çare buluyordu. Şimdiye kadar ihmal edilen, kuşların kanatlarını çırpmadan uçtukları bir tarzda, motörsüz bir vasıta ile havada durabilmenin çarelerini aramak ve bulmak. İlk muvaffakıyetlerden sonra, spor teşkilâtı mahiyetinde bir çok birlikler meydana geldi ve kısa bir müddet zarfında büyük adımlar atıldı. Çünkü, büyük masraflar istilzam ettirmiyen, ve tehlikesi hemen hemen olmıyan bu nevi uçuş, bütün Alman gençliğini kazanmıştı. Bugün Almanyada bu nevi sporla uğraşan klüplerin adedi 200 den fazladır. Bunlar her sene Almanyaya 700 kadar Alman pilot kazandırıyor. Bu klüplerin başında ,şimdiye kadar yapılan bütün terakkiyatı cemetmiş ve mütehassıs hocaların idaresi altında bir mektep vardır. Bu teşkilât, celbettiği talebelerle, her sene açtığı müsabakalarla, atisi parlak olan tayyareciliğin bu kısmına pek büyük hizmetler yapmaktadır.

Sâit cereyanlar

II — Almanların "Segeflug,, ve Fransızların "Vol à voile,, dedikleri motörsüz uçuş, "Planeur,, tesmiye edilen ve sırf hava cereyanlarından istifade ederek, yükselip havada durabilen aletler vasıtasile olabiliyor.

Kuşların kanatlarını çırpmadan uçuşlarının tetkiki neticesinde, bunların 3 nevi hava cereyanlarından istifade ettikleri anlaşılmıştır:

1 — Sâit cereyanlar

2 — Yukarı çıkıldıkça sürati değişen ufkî cereyanlar

3 — Devrî bir surette sürati değişen cereyanlar.

Şimdiye kadar yapılan bütün terakkiyatta "planeur,, ler ancak sâit hava cereyanlarından istifade ederek havada kalabilmişlerdir. Bunun için biz burada bunları mütalea edeceğiz.

Sâit cereyanlar menşelerine göre 3 kısma ayrılabilirler:

a) Bunlardan birincisi dinamik cereyanlardır ki, ufkî rüzgârların zeminde bulunan arızalara çarpmasından husule gelir. Düz bir ovada ufkî bir surette cereyan eden rüzgârlar, dağ eteklerine rastgeldikleri zaman, yukarıya doğru kıvrılırlar. Aşağıdaki tabakalar oldukları yerde dönerek devranî bir seyir alırlar. Üstteki tabakalar ise, dağın eteklerini takip ederek yukarıya doğru yükselmiye başlarlar. En yukarıdaki tabakaların, ufkî olarak yollarına devam etmesi lâzımgelirken, bunlar da dağın eteklerini takip eden cereyan vasıtasile, istikametlerini değiştirirler. Rüzgârın bu inhirafı dağın üç misli yüksekliğine kadar hissedilir. Bununla beraber, cereyanın en kuvvetli kısmı, dağın zirvesine tekabül eden seviyededir. Buradaki sürati ovadaki süratinden biraz fazladır.

b) ikinci nevi sâit cereyanlar harurî *Thermique* cereyanlardır. Bunlar daha ziyade sahravî *désertique* memleketlerde güneşin pek çabuk ısıtması neticesinde meydana gelir. Bu suretle ısınan toprak, temas ettiği hava tabakalarını ısıtır. Bu ısıtma neticesinde izafî zıkleti (kesafeti) azalana hava yukarıya doğru çıkarak bir cereyan vücuda getirir.

Eğer bu esnada ufkî bir rüzgâr yoksa bu cereyan çok yükseklere kadar çıkabilir. Aksi takdirde, istikametinden inhiraf ederek bir az sonra ufkî olur. Bazı tetkikat neticesinde, yırtıcı kuşların bu cereyanlardan istifade ederek 1200 metre irtifaa kadar yükseldiği kaydedilmiştir.

Bu suretle sâit cereyanların nihayet noktasına kadar yükselen kuşlar, bu cereyanların sahalarından çıkarlar ve yavaş yavaş irtifalarından kaybederek münasip diğer bir sâit cereyan buluncuya kadar ilerlerler. Bu cereyanların bulundukları yerleri tanımak çok kolaydır. Çünkü, bu cereyanların üstünde ekseriya "Kümülüs,, bulutları vücuda gelir.

c) Diğer bi rnevi sâit rüzgâr da yağmur bulutlarının önünde vücuda gelen hava akıntılarıdır. Bu nevi cereyanların sureti husulü şöyle izah edilebilir:

Yağmur bulutlarının altında bulunan zemin soğuk olacağından, bunların altından sıcak mahallere doğru, soğuk bir rüzgâr vücuda gelir.

Bu soğuk cereyan, önünde bulunan sıcak havaya çarparak kovar. Neticede sıcak havanın yüksek tabakaları, yukarıya doğru inhiraf ederek yükselir. Bu suretle vücuda gelen sâit cereyanın sürati, saniyede 6 - 7 metre kadardır.

III — Bir an için, havada uçmakta olan tayyarenin pervanesini durdurduğunu farzedelim. Motörün hiç bir vazife görmediği bu esnada, tayyarenin vezninin tesirile, müstevi ufkî ile bir zaviyei teşkil ederek *Vol Plané* ile hem an irtifaından kaybederek, aşağı indiğini görürüz.

Bu sukutun, yani tayyarenin zemine yaklaşması süratini *V ile gösterelim*. Bu esnada sâit cereyan sahasına girdiğini tasavvur edelim ve bu cereyanın sürati de *V* olsun. Binaenaleyh, tayyarenin sukut sürati değişerek *V - v* gibi bir kıymet iktisap eder.

Görülüyor ki bu kıymette *V* ne kadar büyük olursa, tayyare zemine o kadar yavaş yaklaşır. Eğer *V, v* den daha büyükse, *V, v* nin kıymeti nakıs olacağından cazibeiarziye cihetine maküs cihette bulunan bu kıymet, tayyareyi tıpkı bir balon gibi yükseltir.

İşte, motörsüz bir surette yükselen ve havada kalabilen *planeur*'lerin istifade ettikleri tabiî hâdise bundan ibarettir.

IV — Görülüyor ki, istenilen yerde ve istenildiği zaman planeur'le uçmanın pek imkânı yok. Bugün planeur'ler rüzgârları tamamile tetkik edilmiş ve oldukça muntazam hava cereyanlarına tâbi mahallerde kullanılmaktadır (*).

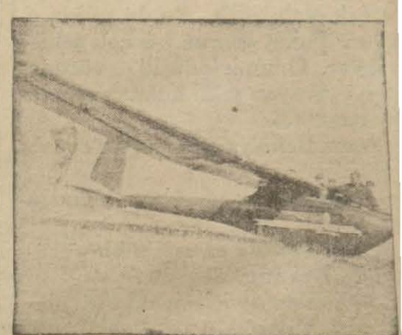

Rusların bize hediye ettiği tipte bir motörsüz tayyare

Buraya kadar söylediklerimizde tayyareyi havada tasavvur etmiştik. Halbuki, tayyareyi o irtifaa çıkartan, hamil bulunduğu motördür. Asıl mesele, sâit bir hava cereyanına kapılıncıya kadar, *Planeur*'ün o irtifaa yükselebilmesidir.

İlk tecrübelerde, *planeur*'ü bir tayyarenin arkasına bağlıyor ve münasip bir irtifaa yükseldikten sonra salıveriyorlardı. Fakat sonraları *planeur*lerin inşaat tarzlarındaki incelik ve kat'iyet arttıkça, bunları bir otomobil veya motosiklet vasıtasile, zemin sathı üzerinde, 200 metre mesafeye kadar çekmek kâfi geldi. Bugün *planeur*'leri uçurtmak çok basitleşti. 7 -8 kişinin bir iple 50 metre kadar koşarak çekmesi, planeur'ü münasip bir sâit cereyana kaptırmıya kâfi geliyor.

V — "Planeur,, ler şekil itibarile motörlü tayyareleri andırabilirse de aralarında gerek inşaat gerekse sevk ve idare noktainazarından pek büyük farklar vardır. Hiç bir zaman motörü alınmış bir tayyare "planeur,, vazifesini göremez ve hiç bir zaman motörlü bir tayyare pilotu *Vol à voile* bilir sayılmaz. Tayyare pilotu ile "planeur,, pilotu arasında, buharlı gemi ile yelkenli gemi kaptanları arasındaki kadar fark vardır. Tayyare pilotunun dikkatinin kısmıazamı motörüne matuf olduğu halde *planeur* pilotunun yegâne düşüncesi hava cereyanları ve onların istikametleridir.

Vezin itibarile tayyarelerden çok hafif olması lâzımgelen *planeur*'ler, bugün tahtadan inşa edilmekte ve satıhlarının üzeri bez kaplanmaktadır. Bu suretle azamî sikletleri 150 kilo ve mesahaisathiyeleri de 20 metre murabbamı tecavüz etmemektedir.

Bütün *vol à voile* yapan kuşlarda veya aletlerde büyük bir ehemmiyeti haiz olan bir nokta vardır ki, o da ufkî olarak katedilen mesafenin, irtifadan kaybedilen mesafeye olan nispetidir. Bu nispet, meselâ martı kuşları için 8 dir dediğimiz zaman, martıların ufkî olarak 8 metre katettikleri zaman, irtifalarından 1 metre kaybettiklerini anlarız.

Şimdiye kadar yapılan *planeur*'lerde bu adet 20 ye vâsıl olabilmiştir. Mütehassıslar bu nispetin yakında 30 a çıkacağını kuvvetle tahmin ediyorlar. Serbest sukutta *planeur*'lerin sürati takriben 1 metre kadardır.

(*) Memleketimizde bu gibi mahaller çoktur. Anadolu yaylasının orta kısımları, harurî sâit cereyanların merkezidir.

Keza Karadeniz sahilinde deniz tarafından gelen rüzgârlur, sahile muvazi gelen dağlara çarptığından burada her an dinamik sâit cereyanlar mevcuttur.

Yunan gazeteleri Gazi'nin nutkundan bahsediyorlar

Yurt dışında neşriyat devam ediyor

ATİNA, 4. A. A. — Atina Ajansından: Gazi Mustafa Kemalin Büyük Millet Meclisinde söylediği nutku bütün gazeteler olduğu gibi sütunlarına geçirmişlerdir.

Bunlardan Katimerini gazetesi diyor ki :

" Gazi Mustafa Kemalin, Yunanistan hakkında sarfettiği hararetli sözlerden Helen milleti samimî surette mütehassis olmuştur.

Yunanistanın Türkiye ile olan samimî münasebeteleri gittikçe daha ziyade kuvvetlenmekte devam edecektir. "

Bir İtalyan gazetesinin yazısı

ROMA, 4. A. A. — Lavora Fascista gazetesi, Türkiye Cümhuriyetinin onuncu yıl dönümüne tahsis ettiği uzun bir makalede Türkiyenin Mustafa Kemal rejimi altında tehakkuk ettirdiği terakkileri ehemmiyetle kaydetmektedir.

Mezkûr gazete millî mücadelenin başlangıcını ve Türk milletini düştüğü uçurumdan kurtaracak hakikî bir dahî olarak ortaya atılan Mustafa Kemalin bu mücadeledeki muazzam rolünü ve daha sonra Cümhuriyetin ilânını ve memleketin bütün sahalarda değişmesi yolundaki ilk adımların nasıl atıldığını hatırlattıktan sonra diyor ki :

" Türk hükûmetinin 1923 den bugüne kadar tehakkuk ettirdiği eseri izah etmek biraz güçtür. Çünkü mevzuu bahs olan eser eski Türk hükûmetine ve Türk milletine baştan başa bir değişiklik veren muazzam islahatır. ''

Lavoro fascista bu islahatın başlıcalarını rakamlara istinaden saydıktan sonra Türkiyenin hrici siysetine temas ederek diyor ki :

" Türkiyenin haricî siyaseti, siyasî istiklâl ve sulh muvazenesine istinat etmektedir. Türk devleti tarafından son on sene içide nimzalanan muahedelerin Türk milletinin devamlı sulh arzusunu ve yaratıcı faaliyet ve inkişafının sükûn içinde cereyan etmesi hususundaki azmini gösterir. "

Mezkûr gazete bundan sonra halk fırkasının fikirlerini ve faaliyetini anlatarak diyor ki :

" İdda edilebilir ki , eski hayatı ve mazinin elim mirasını başından atan yeni Türkiye medeniyet yolunda bir yenilik fikir ve programiyle, büyük adımlarla yürümektedir. ''

Tebrik telgrafları

TÜRKİYE REİSİCÜMHURU
TYRKİYE REİSİCÜMHURU
GAZİ M. KEMAL HAZRETLERİNE
ANKARA

Cümhuriyet ilânının onuncu yıl dönümü ve zatı devletlerinin ilk devlet reisliğine intihapları münasebetile, samimî tebriklerimi ve zatı devletlerinin saadetile Türkiyenin refahı için olan en iyi temenniyatımı kabul buyurmanızı rica ederim.

Litvanya reisicümhuru
ANTANAS SMETONA

LİTVANYA REİSİCÜMHURU
ANTANAS SMETONA
HAZRETLERİNE
KAUNAS

Lütüfkâr telgraflarından dolayi zatı devletrine hararetle teşekkür eder ve şahsî saadetnizle Litvanyanın refahi için olan en samimî temenniyatımı arzederim.

GAZİ M. KEMAL

TÜRKİYE REİSİCÜMHURU
HAZRETLERİNE
ANKARA

Mesut onuncu yıl dönümü münasebetile, zatı devletlerine hararetli tebliklerimi ve Türkiyenin daima mütezayit refahı için olan samimî temenniyatımı arzeylerim.

HİROHİTO

İMPERATOR HİROHİTO
HAZRETLERİNE
TOKİO

Zatı haşmetanelerinden en hararetli teşekkürlerimi ve şahsî saadetleri ve Japonyanın refahı için olan en samimi temenniyatımı kabul buyurmalarını rica ederim.

GAZİ M. KEMAL

REİSİCÜMHUR
GAZİ MUSTAFA KEMAL
HAZRETLERİNE
ANKARA

Türkiyede Cümhuriyetin ilânının onuncu yıl dönümü münasebetile en samimî tebriklerimi ve şahsî saadetiniz ve dost Türk milletinin saadeti için Bulgar milleti ile birlikte en hararetli temenniyatımı arz ve bu münasebetle en samimî dostluk hissiyatımı teyit eylerim.

BORİS

KRAL BORİS HAZRETLERİNE

Cümhuriyetin onuncu yıl dönümü münasebetile zatı haşmetaneleri tarafından izhar edilen tebrikât ve temenniyattan çok mütehassis olarak hararetli teşekkürlerimi ve zatı haşmetanelerine şahsî ve dost Bulgar milletinin saadeti için olan temenniyatımı arzeder ve samimî dostluk hissiyatımı teyit eylerim.

GABİ M. KEMAL

REİSİCÜMHUR HAZRETLERİNE
ANKARA

Türk milletinin, Cümhuriyetin onuncu yıl dönümünü kutluladığı şu sırada zatı devletine en iyi hissiyatımı yeniliyerek samimî tebriklerimi takdime müsaraat eylerim .

ALXANDRE

KRAL ALEXANDRE HAZRETLERİ
BELGRAT

Tebrikâtından dolay zatı haşmetanelerine samimî surette teşekkür eder ve en iyi hissiyatımı teyit ederim.

GAZİ M. KEMAL

TÜRKİYE REİSİCÜMHURU
GAZİ MUSTAFA KEMAL
HAZRETLERİNE

Türk milletinin millî bayramı olan bugünde tebriklerimi zatı devletlerinin saadeti ve Türk milletinin refahı hakkında serdetmekte olduğum temenniyatı arza büyük bir surur ile şitap ederim.

FUAT

HAŞMETLU KRAL FUAT
HAZRETLERİNE
KAHİRE

Zatı haşmetanelerinin dostane telgraflarından fevkalâde mütehassis olduğum halde en samimî teşekkürlerimi ve şahsî saddetinizle Mısır'ın refahı hakkındaki temennilerimi kabul buyurmanızı rica ederim .

GAZİ M. KEMAL

RİSİCUMHUR GAZİ
MUSTAFA KEMAL
HAZRETLERİNE
ANKARA

Asil Türk milletinin kutluladığı bu mühim ve şerefli yıl dönümünde zatı devletrine kardeş selâmımla birlikte , hayrankârı olduğum mümtaz sahibinin idaresinde daima semereli ve daima hayırlı olarak terakki edeceğine kat'î bir emniyetle bundan on sene evvel tesis edilmiş olan ölmez eser için olan samimî ve dostane temenniyatımı arza müsareat eylerim.

ZOGO

KRAL BİRİNCİ ZOGO
HAZRETLERİNE
TİRAN

Lütüfkâr telgrafından dolayi zatı haşmetanelerine hararetle teşekkür eder ve, zatı haşmetanelerinin saadet ve sihati ve dost milletin zatı haşmatanelerinin münavver idaresinde daima mütezayit terakkiyatı için olan en samimî temenniyatımı arzeylerim.

GAZİ M. KEMAL

ANKARA, 4. A. A. — Cümhuriyetimizin onuncu yıl dönümü münasebetiyle Hariciye Vekilimiz Tevfik Rüştü Beye gelen tebrik telgraflariyle cevapları aşağıdadır :

Haşmetlu İngiltere Kralı Hazretleri Hükûmetinin umuru Hariciye nazırı Sir John Simon Hazretlerine :

Türkiye Cümhuriyetinin onuncu yıl dönümü münasebetiyle haşmetlu Kral Hazretleri hükûmetinin samimî tebriklerinden ve Türkiye hakkında lütfen izhar buyurmuş olduğu temennilerden dolayi hükûmetimin hararetli teşekkürlerini ve derin minnettarlığını şahsan kabul ve haşmetlu Kral Hazretleri hükûmetine iblâğ buyurmanızı zatı devletlerinden rica ederim. Reisicümhur Hazretleri, telgrafnamenizde izhar buyurulmuş olan hissiyattan son derece mütehassis olmuşlar ve hükûmeti Kraliyeye hararetli teşekkürlerini arza beni tavsit buyurmuşlardır. Hükûmeti Kraliye tarafından izhar buyurulan ve bizi son derecede mütehassis eden bu asil hissiyatın memleketimizde lâyikiyle takdir edilmekte olduğunu ve refahının Türk milletinin en samimî temennilerinden olduğu hakkındaki temina tıma itimat buyurmanızı rica ederim.

TEVFİK RÜŞTÜ

Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyefendi Hazretlerine

Türkiye Cümhuriyeti onuncu yıl dönümü olan bu günde gerek zatı devletlerine ve gerek Türkiye hükûmetine samimî tebriklerimi arzetmekle bahtiyarım. Şurasını kaydetmek isterim ki Türk milletinin bu bayramı ayni zamanda Sovyet Rusya ve Türkiye milletlerini birbirine bağlıyan ve mihnetli günlerde ve iki milletin kahremanane bir cidale girişmiş olduğu sırada vücuda getirilmiş olan dostluğun da bayramıdır.

Türk milletine gerek beynelmilel siyaset sahasında ve gerek dahilî siyaset ve faaliyetinde yeni yeni muvaffakiyetler dilerken Türk - Sovyet dostluğunun sulhun layetegayyer bir amili olmak itibariyle bilâinkita ehemmiyetini artıracağı kanaatini izhar eder ve zatı devletlernin bu dostluğun amilleri arasında pek mümtaz bir mevki işgal buyurmakta olduğunuzu beyan eylerim.

Sovyet hariciye komiser vekili
KRESTİNSKİ

Sovyet hariciye komiseri vekili
M. Krestinski Hazretlerine

Türkiye Cümhuriyetinin onuncu yıl dönümü münasebetiyle izhar buyurmuş olduğunuz temenniyattan dolayi gerek kendi namına ve gerek hükûmetim namına teşekkür ederim. Telgrafnameniz beni fevkalâde müteheyyiç etti. Çünkü bu telgrafnamenin son derecede beliğ olan ifadesinin kuvvet ve tesiri bu ifadeyi ilham etmiş olan hissin derin samimiyetiyle bir kat daha artmıştır. Bu hissiyatın muadilinin ancak Türk milleti tarafından Sovyet Rusya milletlerine karşı beklenilen muhabbetten ibaret olacağına katiyen şüphe yoktur. Bir kaç gün evvel İsmet Paşa Hazretleri çok aziz bu büyük ve sevimli misafirlerimize Sovyet dostluğu hakında neler düşünmekte olduğumuzu söylemiştir. Katiyen unutulmasına imkân olmıyan vukuat ile en sağlam bir surette tarsin edilmiş olan ve iki memleketin haricî siyasetlerinin en kuvvetli esaslarından birini teşkil eden bu dostluk umumiyetle beynelmilel münasebetlerde ve hassatan şarkî Avrupa ve yakın şarkta sulh ve sükûn amilî olmuş ev istikbalde de böyle olacaktır. Bu dostluğun inkişafına çalışmakla gerek memleketlerimizin ve gerek bütün dünyanın menfaatlerine hizmet etmekte olduğumuzu müdrikiz, derin ve sarsılmaz dostluğumun teminatını kabul buyurmanızı rica ederim, asaletmaap.

TEVFİK RÜŞTÜ

Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyfendi Hazretlerine

Türkiye Cümhuriyetinin onuncu yıl dönümü münasebetiyle Fransa Cümhuriyeti hükûmetinin Türkiye Cümhuriyeti hükûmetine samimî tebriklerini zatı devletleri vasıtasiyle arzetmek ve yüksek bir şefin sulh ve terakki yolunda mukadderatına doğru sevketmekte olduğu dost milletin refahı hakkındaki hararetli temennilerimi iblâğ etmekle bahtiyarım.

PAUL BONCOUR

Hariciye nazırı M. Paul Boncour Hazretlerine

Zatı devletlerinin dostane telgraflarından Fransa hükûmetinin memleketime karşı olan muhabbet ve teveccühünün yeni bir delilini görmekle çok bahtiyarım; telgrafnamenizden pek ziyade mütehassis olmuş olan Reisicümhur Hazretleri hararetle teşekkür etmektedir. Cümhuriyet hükûmeti nezdinde takdir ve hayranlık hislerime ve sulh içinde tam bir saadet ve refaha nail olmasını temenni etmekte olduğumuz Fransız milletine karşı Türk milletinin beslemekte olduğu derin samimiyete terceman olmanızı rica ederim.

TEVFİK RÜŞTÜ

Tevfik Rüştü Beyefendi Hazretlerine

Türkiye Cümhuriyetinin onuncu yıl dönümü münasebetiyle hararetli tebriklerimi, ve gerek zatı devletlerinin şahsî saadeti ve gerek memleketlerimiz arasında mevcut olan derin dostluğun müteamadi surette inkişafı hakkındaki samimî temennilerimi kabul etmenizi rica ederim.

Avusturya başvekili ve hariciye nazırı: DOLLFOUS

Avusturya başvekili ve hariciye nazırı M. Dollfous Hazretlerine

Zatı devletlernin büyük millî bayramımızın yıl dönümü münasebetiyle lütfen iblağ buyurmuş oldukları tebrikler beni derin bir surette mütehassis etmiştir. Teşekkürlerime Avusturya milletinin refahı ve iki Cümhuriyeti birbirine bağlıyan dostluğun devamlı surette inkişafı hakkındaki temennilerime ilâve etmeyi gönülden isterim.

TEVFİK RÜŞTÜ

Tevfik Rüştü Beyefendi Hazretlerine

Türkiye Cümhuriyetinin teessüsünün onuncu yıl dönümü münasebetiyle asil Türk milletinin saadet ve refahî hakkındaki en hararetli temennilerimi kabul buyurmalarını rica ederim. Bütün Romen milleti, Türkiyenin dünya için bir misal teşkil eden kalkınma ve teşkilât eseri muhteşemini hayranlıkla selâmlamaktadır. Zatı devletlerine Türk milletine ve sulh davasına daha uzun ve kıymetine payan olmıyan hizmetlerde bulunmanız temenniyatını arza müsaadenizi rica ederim.

TİTÜLESCO

M. Titülesco Hazretlerine

Türkiye Cümhuriyetinin onuncu yıl dönümü münasebetiyle memleketim ve sulh davasına olan naçiz hizmetim hakkında izhar buyurmak lütfunda bulunmuş olduğunuz necip hislerden son derecede mütehassis oldum. Size hararetle teşekkür etmeme ve bilmukabele sulh davası için ayni hiz ve ayni şevk ile memleketimin mesai teşrikinde bulunmakta olduğu necip Romanya milletinin saadet ve refahi ve memleketinizin daha uzun seneler güzide hidematınızdan müstefit olması hakkındaki en hararetli temennilerimi. Arza müsaade buyurmanızı rica ederim.

TEVFİK RÜŞTÜ

Tevfik Rüştü Beyefendi Hazretlerine

Türkiyenin millî bayramı münasebetiyle zatı devletlerine beni memleketinize bağlıyan derin dostluk hislerini tecdit etmekle bahtiyarım. Şahsî saadet ve refahınızla Türk milletinin refah ve saadeti için en samimî temennilerimi arzederim.

MAKSİMOS

Hariciye nazırı asaletlu M. Maksimos Hazretlerine

Sevimli telgrafnamenizle izhar buyurmuş olduğunuz dostane hissiyat bugünkü millî bayramda hisetmekte olduğum çok derin sevinci bir kat daha artırmıştır Zatı devletlerine bundan dolayi teşekkürlerimi arzederken gerek şahsî saadetiniz ve gerek asil dost milletin refahı hakkındaki hararetli temennilerimi bu fırsattan bilistifade beyan etmekle bahtiyarım.

TEVFİK RÜŞTÜ

Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyefendi Hazretlerine

Türkiye Cümhuriyetinin onuncu yıl dönümü münasebetiyle zatı devletlerine samimî tebriklerimi arza şitap etmekle bahtiyarım.

Brezilya birleşik hükûmetleri hariciye nazırı M. Afranio de Mello Franco

Brezilya hariciye nazırı M. Mello Franco Hazretlerine

Cümhuriyet hükûmeti benim vasıtamla iblâğ etmek lütfunda bulunmuş olduğunuz tebriklerden pek çok mütehassis olmuştur. Bundan dolayi zatı devletlerine hararetle teşekkür etmeğe müsaraat eder ve zatı devletlerinizden yüksek takdirat ve derin samimiyetim hakkındaki teminatımı kabul buyurmanızı rica etmekle bahtiyarım.

TEVFİK RÜŞTÜ

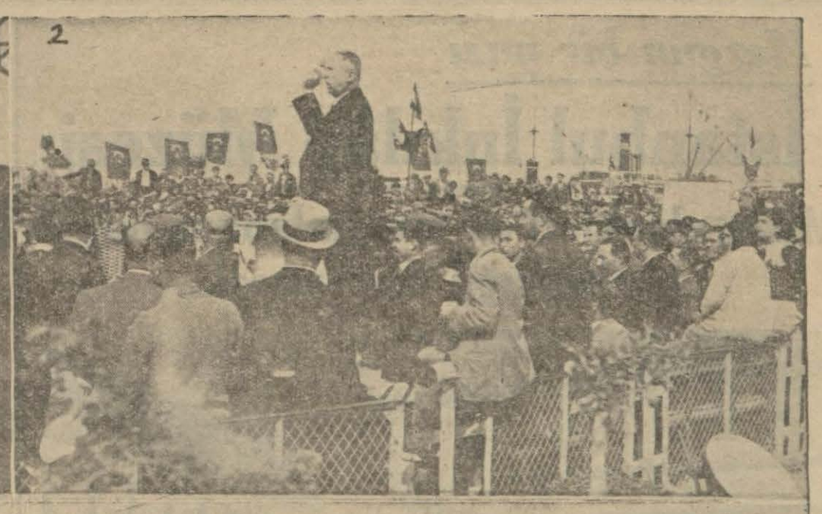

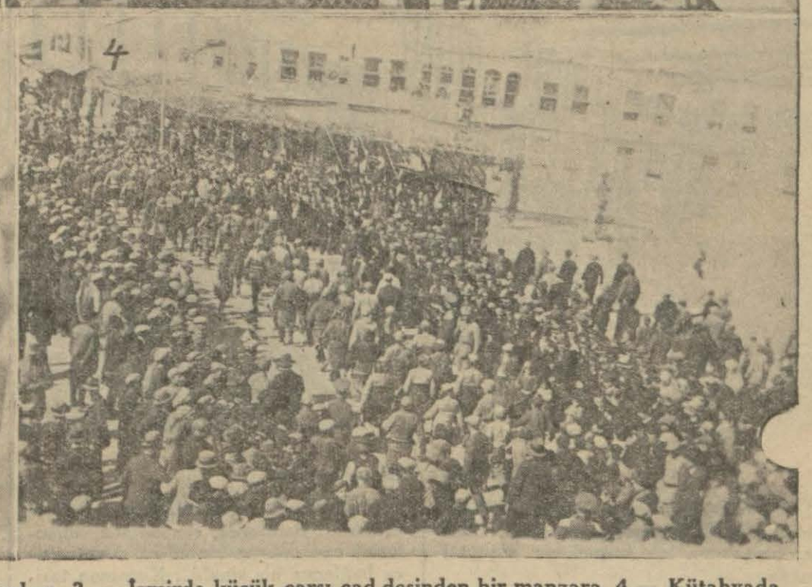

1 — İzmirde yapılan taklardan biri, 2 — İzmirde vali Kâzım Paşa nutuk söylerken, 3 — İzmirde küçük çarşı cad desinden bir manzara, 4 — Kütahyada merasime iştirak eden köylüler.

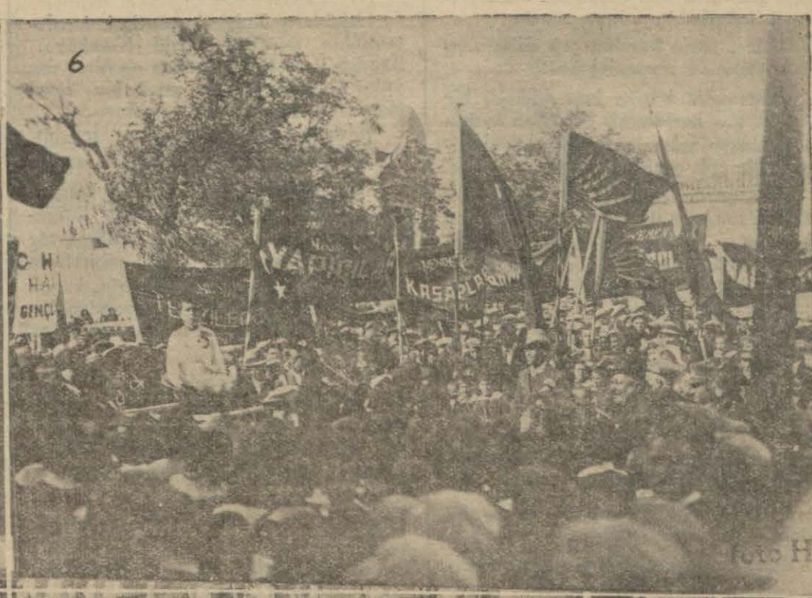

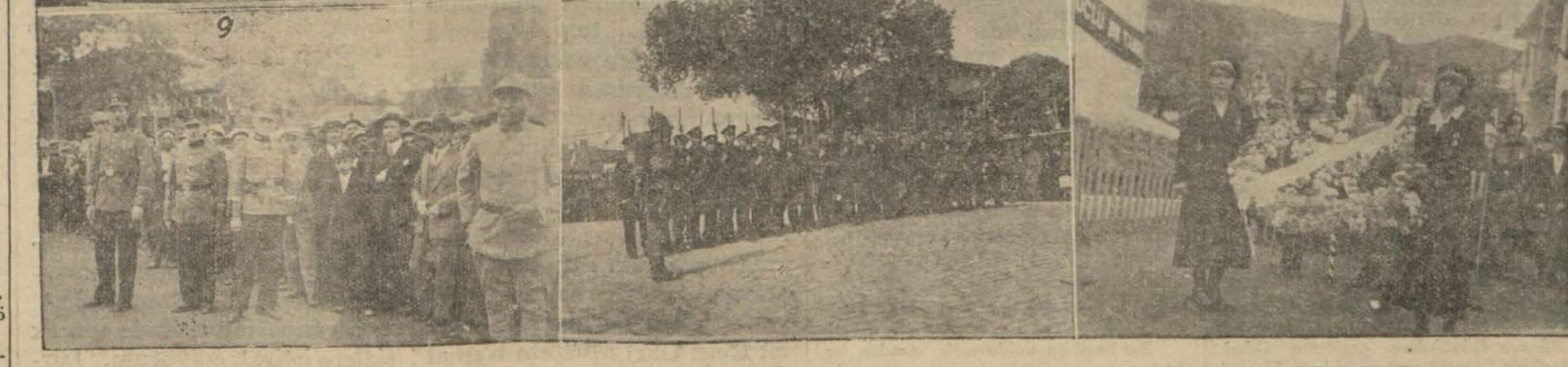

5 — Menemende Kubilây âbidesinin temelatma merasiminde nutuklar söylenirken, 6 — Menemende onuncu yıl merasiminden bir intiba, 7 ve 8 — Akşehirde yapılan merasimden iki enstantane, 9, 10, 11 — Bursadaki onuncu yıl merasimi

Hergün bir yazı

İstanbul İnkılâp Müzesi

Müze, eksikleri de tamamlanırsa büyük bir boşluğu dolduracak..

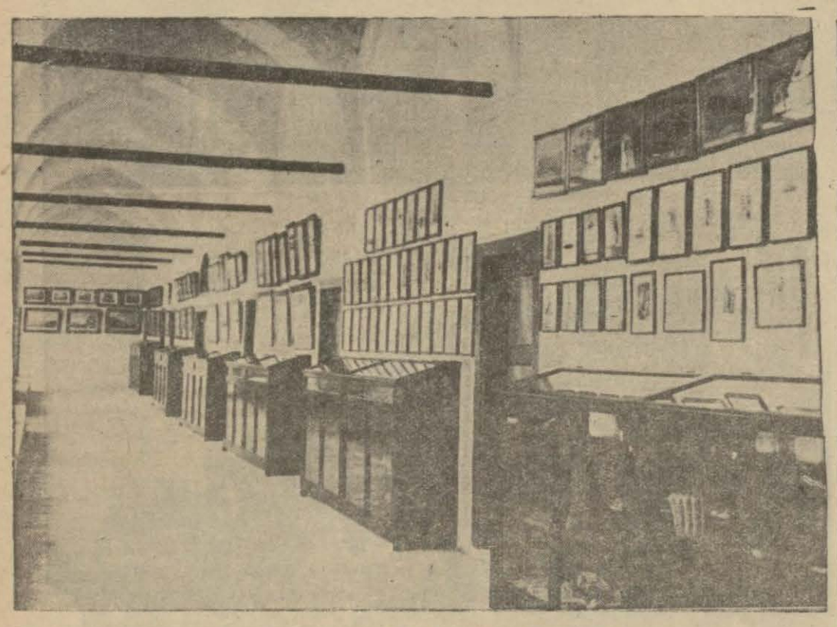

İnkılâp müze sinden bir köşe

Büyük Türk inkılâbının sıcak hatıralarını saklayan en ehemmiyetsiz bir taş parçasının bile hususî bir kıymeti vardır.

Bu noktadan , bir inkılâp müzesi vücuda getirmek için atılan ilk adımı sevinçle karşıladık.

Müze, yarın bundan çok daha zenginleşebilir ve zenginleşecektir de...

Maamafih, bugün bile dikkatli bir göz, bu dar koridorları dolduran karma karışık eşya arasında ibretle tetkik edilecek bir çok şeyler bulabiliyor.

Ben, gezdim ve gördüm: İnkılâp müzesinde karşıma ilk çıkan İstanbulun eski hayatını gösterir bir takım tablolar oldu. Bunların her biri, başlı başına Osmanlı tarihinin karanlık mazisine açılmış birer penceredir.

Meselâ, bir Üsküdar görüyorsunuz. Üçüncü Selim devrinin Üsküdarı..

Bu Üsküdarın içinde neler yokmuş meğerse... Uzun çubuklarını çeken tiryakilerle dolu kahvehaneler... Dar sokaklı eciş bücüş mahalleler.. Üsküdar, o tarihlerde, içinde evden ziyade ağaca, adamdan ziyade mezara rastlanan bir kasaba kırıntısı imiş.. .

Gene bundan en çok yüz sene evvelki Halicin sazlıklarında yabanî ördek avlanılan bir yer olduğunu gene bu lâvhalardan anlıyoruz.

İşte bir başka lâvha: Düğün alayı... Önde sini dolusu şerbet sürahilerini başında taşıyan bir delikanlı... Arkada, geline gidecek kurbanlık koyunu salla sırt etmiş başı kavuklu mahalle uçarısı.. Daha arkada leğen, ibrik taşıyan hizmetkârlar...

Kırık dökük bir çok eşya: Mangal, sedir, kerevet, hasır, süpürge...

Nihayet ak sakallı iki ihtiyar.. At başı beraber geliyorlar.. Biri oğlan, öteki kız babası olacak.

Ondan sonra geline gidecek hediyelerle dolu, muhteşem bir kafes.. Bazı eski ailelerin hâlâ geline takılan yüz görümlüğünün konulduğu kutuya, niçin kafes adı verdiklerini bu lâvhayı gördükten sonra anladım. Ellerinde sahanlar, tencereler, ve böyle daha bir sürü ev eşyası ile ilerliyen kafilenin en arkasında pencereleri kafesli gelin arabası.. Tabii içinde gelin falan görünmüyor..

Bir asır evvelki Kandilli.. Boğaza nazır bir kameriye... Çengiler, göbek kıvırıyor.. Ağalar, çubuk içerek seyrediyorlar. Gene Kandilli tepelerinden alınmış bir resim: Bir kavuklunun, elinde dürbün, etrafı seyredişi.. Öte tarafta tam tertip bir "Meclisi âp,, ... İnayetlû ağalar, habire çakıştırıyorlar..

Beykozda Hünkâr iskelesi... Sahilde bir sürü dalyan var.

Beykozun meşhur kalkan balığını anlaşılan ecdadımız da bizim kadar seviyorlarmış.

Sonra Büyükdere çayırının vahşî güzelliği... Harbi umumide hain bir balta darbesine kurban olan asırlık çınar.. Çayırların üstünde bağdaş kurup ense yapan iri yarı kavuklular.. Tarabyanın eski hali.. Sahilde kuyruklu elbiseleri içinde dolaşan frenkler... Uzun cübbeli papaslar... Sahilde sıra sıra yalılar.. görülüyor.

Yalıların biraz ilerisi balta girmemiş orman!... Bentlerde, saz ve söz âlemlerini canlandıran resimler.. Atını ağaca bağlamış bir sipahi... Kocaman tasile su içen bir yolcu.. Yolun ağzına dizilmiş koçu arabaları...

Üsküdarın Bulgurlu tepelerinden İstanbulun görünüşü.. Eski Kadıköy... Saydım koca Kadıköyünde on bina, var yok.. Selimiye kışlası, geniş bir servi ormanının ortasında yapayalnız...

Büyükada, bir kaya yığını... Kandilli, arzın unutulmuş uzak bir köşesi....

"Sarıyerde Çeşme,, ismini taşıyan lâvha, bilhassa çok güzel... Bir ihtiyarın mezar taşları arasında kendine bir yer seçip namaz kılışı... Bir şalvarlının çeşmeden su içişi.... İki köpeğin, kavga edişi.. Sonra Bahçeköy kemerinden Boğaziçi... Önünde dakikalarca durulacak bir lâvha!..

Bu lâvhaların içinde en manalısı şu: Bir eski zaman mektebi... Hoca ak sakallı bir yobaz... Sarığının kenarından dalyasanı sarkıyor.. Yalın ayak bir sürü çocuk, diz çökerek etrafına sıralanmışlar.. Hocanın sağında nargile.. Solunda divit... Elinde de nargilenin marpucu...

Bu lâvha, cümhuriyetin onuncu yılı için hazırlanan temsili bir resim değil. Çok eskiden yapılmış bir lâvha.. Belki elli senelik, belki yüz senelik...

Medresenin ta kendisini burada görüyoruz.

Sonra, müzede dikkate değer eşya arasında, muhtelif memleket kıyafetleri var. Gazinin neleri değiştirdiğini bu lâvhalara bakarken çok yakından ve çok daha esaslı kavramak mümkün oluyor.

İşte Ankara kıyafeti: Başta uzun fes, arkasında enseyi tamamile kaplayan uzun püskül... Fesin etrafında kocaman âbanî bir sarık..

Hele şu Trabzon kadınına bakın... Adeta bir ummacıdan farksız... Erzurumlu kadının yalnız bir tek gözü görünüyor...

Müzede, bektaşi, rufai, mevlevî, daha bir çok tarikatlere mensup şeyhlerin dilimli, dilimsiz, yeşil, siyah, beyaz türlü renklerde, kavuklarını, bellerine bağladıkları kemerlerini, asalarını, mıskalarını, tılısımlarını ve daha bilmem nelerini seyrederken kara kuvvetin, yeşil bayrağı altında ğeçen facialı sahneler ihtiyarsız gözlerimizin önüne geliyor. Ve inkılâbın demir eline, daha sıkı yapışmak için, yeniden hız alıyoruz.

İnkılâp müzesi, şüphe yok ki, bir tohum... Bu tohumun yeşerip ağaç olması için çok çalışmak lâzım... İnkılâp müzesinde o inkılâbı yaratan Büyük Adamın, Samsuna ayak bastığı günden itibaren başına giydiği kalpağın, ayağına geçirdiği çizmenin, İneboluda başına ilk defa koyduğu şapkanın, Dumlupınar Başkumandanlık meydan muharebesinde kullandığı eşyanın yeri yazık ki boş duruyor..

Bu boşluğu doldurmak aradan bu kadar zaman geçtikten sonra pek te kabil değil. Fakat ne olursa olsun, bu ilk adımı atmak iyi bir şey... Başlamak, sonunu getirmektir...

Bir kaç sene sonra umarız ki İstanbul kıymetli bir inkılâp müzesine sahip olur.

M. SALÂHADDİN

Halk ve küçük tasarruf Borsaya alıştırılacak

Dün Acenteler Birliğinde idare meclisi seçildi ve bir çay verildi

Menkul kıymetler ve kambiyo borsası ecenteler birliği idare meclisi intihabatı, dün öğleden sonra saat 16 da birliğin dördüncü Vakıf hanındaki merkezinde yapılmıştır. İntihabat neticesinde reisliğe Ali Fuat, umumî kâtipliğe Ahmet Nedim, veznedarlığa İ. B. Kenbura, azalıklara doktor Arif Etem ve Kesriyan Bey ve Efendiler yeniden seçilmişlerdir.

İntihabatı müteakip bir çay ziyafeti verilmiş, ziyafette borsa erkânı, İstanbul kambiyo mürakabe müdürü vekili Beyler , gazeteciler hazır bulunmuşlardır .

Ziyafetten sonra kendisile görüşen bir muharririmize birlik umumî kâtibi Ahmet Nedim Bey şunları söylemiştir:

—" Halkımızı ve bilhassa küçük tasarrufun borsa hakkında tenvir etmek ve millî eshama alıştırmak maksadile neşriyatta bulunmayı düşünmekte ve bu hususta matbuatın kıymetli yardımını beklemekteyiz.

Her suretle fedakârlıkta bulunmakta olan matbuatımızın bu işte dahi hissesine düşen yardımı fazlasile yapacağına kuvvetle eminiz.

Memleketimizde borsa maatteessüf pek yanlış anlaşılmış ve tanınmıştır.

Borsa denince hatırlara hemen ve yalnız spekülâsyon, büyük kâr veya zararlar geliyor, bu telâkkileri teyit eden ve başımdan geçen bir vak'adan bahsedeceğim.

10 sene evvel borsaya intisaba karar vermiştim. Bunu arkadaşlarıma açtığım zamanda büyük zararlar edersin diye beni bu kararımdan döndürmeğe çalıştılar, bunların içinde yüksek tahsilli ve pek kıymetli arkadaşlar da vardı. Tabii hakikat hiç te böyle olmadı ve olamazdı da. Bu kıymetli arkadaşların telâkkilerinin yanlışlığını zaman isbat etti ve hakikati öğretti .

Borsa zan olduğu gibi bir ispekülâsyon mahalli değil bir plâsman yeridir. Teşekkülümüz borsanın hakikî mana ve rolünü hükûmetimize ait muhtelif kıymetlerin temin eyledikleri faydaları, muhtelif sınaî, malî, ticarî, şirketlere ait kıymetlerin geçen seneler zarfında temin eyledikleri faizleri, kârları ve tevzi ettikleri temettüleri borsada kote kıymetler mukabilinde ne kadar kolaylıkla para bulunulabieceğini , borsada yapılacak plâsmanın her hangi gayri menkulden daha kârlı ve faydalı olacağını ve nihayet likidasyon ve mekanizmasını - kat'î vadeli muamelât - herkesin anlayabileceği bir lisanla anlatarak halkımızın kanaatkâr kitlesini teşkil eden küçük tasarrufun borsamızdan istifade etmesi imkânlarının ihzarına çalışılacaktır.

Borsamız tamamile ihmal edilmiş saltanat devri borsasından çok farklıdır. Cümhuriyet hükûmetimizin millî inkişaf için ittihaz eylediği çok isabetli tedbirler sayesinde ıslah edilerek lâyık olduğu mertebeye yükseltilmiş, bugün birinci sınıf borsalar sırasına ulaşmıştır .

Borsamız Avrupanın mühim borsalarile temas halinde bulunmakta ve borsamızı alâkadar eden kıymetlerin temevvücatını telgrafla temin etmektedir.

Borsa muamelâtı hükûmetimizin intihap ve tayin eylediği mükeffel acentalar vasıtasile yapılmaktadır. Bunlar kendi namlarına iş yapmazlar şirketler de meclisi idare azası, mürakip olamazlar, ticaret yapamazlar , elhasıl hiç bir iş yapamazlar. Bunların vazifeleri borsamızda kote kıymetlerin alım ve satımına tavassuttur.

Sıkı bir tetkik neticesinde seçilmiş acentelerin gayri kanunî bir muameleye tevessülleri varit değildir.

Hükûmetimizin bir komiseri tarafından mürakabe ve kontrolu altında bulunan bu malî ve resmî müessesede millî sermayenin inkişafına doğru büyük adımlar atılmaktadır. Halkımızı tenvir işlerile meşgul olacak heyetimizin hazırlayacağı bir plânla yakında işe başlayabileceğimizi ümit ediyorum.,,

Acenteciler Birliği heyeti idaresi içtima halinde

M. Roosevelt'in Hitabesi

(Başı 1 inci sahifede)

num noktasıdır.

Bu, nisbeten kısa müddet zarfında Türk milleti, hayatında ve müesseselerinde husule getirdiği ve derin akisler yapan yenilikler ve değişiklikler sayesinde terakki yoluna büyük bir emniyetle girmiş ve bütün dünyanın dikkat ve hayranlığını üzerine celbetmeğe muvaffak olmuştur.

Dünyanın istikrar, sulh ve terakki içinde, millî hayat süren memleketleri arasına girmeğe ve hakikaten kendisine yaraşan mevkii almağa muvaffak olan Türkiyenin devlet Reisi Gazi Mustafa Kemal Hazretlerinin bu uğur ve maksatta sarfetmekte olduğu kudretli hamleleri Amerikan milleti sempatik bir alâka ile takibetmektedir.

Derin ve mütenevvi olan Türk reformlarının muvaffakiyetindeki harikulâde ehemmiyettir ki samimî tebriklere sebep teşkil etmektedir.

Bu fırsattan istifade ederek sizlere iştirak ediyorum. Türkiye Cümhuriyeti Reisine devamlı muvaffakiyeti için kalbî tebriklerimi ve Türk milletine refah ve saadeti için dost dileklerimi sunarım.

FRANKLIN D. ROOSEVELT

Esrarengiz balon değilmiş

PARIS, 4 (A.A.) — Volf ajansından:

Bazı Fransız gazetelerinde , esrarengiz bir balonun gûya Fransız toprağı üzerinden uçtuğuna dair intişar eden haberler üzerine, Fransız Hava nezareti mezkûr balonun kont Zeppelin olduğunu, cenubî Amerika seyahatini yaparken Fransız memurlarının müsaadesile Fransız toprağı üzerinden uçtuğunu ve yolunu havanın müsaadesizliğine binaen değiştirmiş bulunduğunu beyan eylemiştir.

Bu değişiklikten zamanında haberdar edilmiş olan Fransız memurları, Fransız toprakları üzerinde kaldığı müddetçe balonun hareketini takip edebilmişlerdir.

Sovyot misafirler yarın şehrimize geliyorlar

Rus tayyarecileri de bu sabah Eskişehirden Yeşilköye varacaklar

Dolmabahçede balo hazırlıkları..

Sovyet heyeti İstanbula hareket etti

Ankarada veda

Protokol umum müdürü Şevket Fuat Bey dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Şevket Bey, Rus Sovyet hariyye komiseri Voroşilof'un reisliği altında bulunan Rus misafirlerimizin şerefimizde kalacakları dört gün zarfında şereflerine verilecek resmi kabul ve müsamerelerle meşgul olacaktır. Sovyet misafirlerimiz evvelce de yazıldığı veçhile, Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyle birlikte yarın sabah İzmir vapurile İstanbula geleceklerdir. Perapalas otelinde daireler hazırlanmıştır.

Dolmabahçe sarayında şereflerine verilecek balo için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır.

Rus tayyarecileri geliyorlar

Ceneral İliyin'in kumandasındaki Rus tayyare heyeti, Rusyanın ordumuza hediye ettikleri 3 harp tayyaresile evvelki gün Ankaradan uçarak Eskişehire gelmiştir. Bu tayyarelerimiz ile diğer üç tayyaremizden mürekkep altı tayyare bu sabah Eskişehirden hareketle saat 9 da Yeşilköye gelecektir.

Misafirlerimiz de bu tayyarelerle geleceklerdir. Misafirlerimiz Yeşilköyde Tayyare cemiyeti erkânı tarafından karşılanacak ve kendileri Perapalas oteline misafir edileceklerdir.

Rusların hediye olarak ayrıca getirdikleri 9 kişilik yolcu tayyaresi dün İstanbul ve Yeşilköy üzerinde muvaffakıyetli uçuşlar yapmış ve uçuşlarda tayyare cemiyeti reisi Hasan Fehmi Bey bulunmuştur.

Tayyareci misafirlerimiz de perşembe günü diğer Rus misafirlerimizle birlikte İzmir vapurile Rusyaya hareket edeceklerdir.

İzmide nutuklar

İZMİR, 4. A. A. — Ceneral Voroşilof şerefine belediye tarafından verilen 150 kişilik ziyafette belediye reisi Behçet Salih Bey tarafından bir nutuk irat edilmiştir. Belediye reisi nutkunda ezcümle demiştir ki:

" Aziz dostlarımız, Türkün kâbesi olan Türkün iman ve ilham kaynağı olan Ankaramızdan gelişiniz, bu ziyaretinizi Türk yurdunun baştan başa heyecan ve sevinçle çalkalandığı günlere tesadüf ettirişiniz biz İzmirlileri çok sevindirdi.

" Büyük komşumuz aziz dostumuz Sovyet Rusyayi muhterem şahsınızda selâmlamakla İzmirin duyduğu haz ve sevinçi tekrarlar büyük Rus milleti ve onun güzideleri siz muhterem misafirleri şerefine gönüllü ve samimî bağlarla bağlı Türk-Sovyet dostluğuna içerim. "

M. Voroşilof'un nutku

Belediye reisinin nutkuna cevaben Voroşilof yoldaş şunları söylemiştir :

" Türkiyenin her yerinde olduğu gibi İzmirde de bize karşı gösterilen iyi kabulden dolayi minnettarlığımı bildirmekle bahtiyarım. Türkiyede iktizadi kalkınma ve kültür yollarında gördüklerimizden hayranız. Sovyet Rusya milletleri, milli kahraman ve reisleri Gazinin emirleri altında Türklerin yaptıkları istiklâl mücadelesini alâka ile takip etmişlerdir.

Sizin istiklâl harbiniz bizim de memleketimizi istediğimiz şekilde teşkilâtlandırmak çin silâhlı olarak mücadele ettiğimiz zamana tesadüf eder. Biz inkılâpçılar karada denizde komşumuz olan Türkiyeyi kuvvetli müstakil kültür sahasında ilerler görmekle bahtiyarız. Ancak böyle bir Türkiyenin tarih müvazenesinde bir kuvvet olarak beraberce yapmış olduğumuz sulh mücadelesinde rol oynayacağını ve oynadığını ve böyle bir Türkiyenin daimî dostumuz olacağını biliyoruz. İzmir Türk inkılâbına hizmeti vardır.

Ankarada gördüğümüz gibi burada gördük ki, Sovyet dostluğu sarsılmaz, her vakit inkişaf eder bir dostluktur. Ve kara günlerde, her iki memleketin çok sıkıntılar içinde bulunduğu sıralarda başlıyan bu dostluk daima inkişaf etmektedir, sıkı ve kardeşçe olmaktadır. İzmirde Gazi ile yan yana istiklâl için harbetmiş, şimdi de memleketi imar için sulhperver mesaide bulunan şahsiyetler görmekle memnunuz. Ankarada, yolda ve bu sabah güzel şehrinizde iktısat ve kültür sahalarında elde etmiş olduğunuz muvaffakıyetleri memnuniyetle gördük. Başta Gazi olmak üzere şayanı dikkat reislerin idaresinde elde edilmiş bulunan bu muvaffakıyetler bir dostun muvaffakıyeti gibi bizi sevindirmektedir.

Eski bir inkılâpçı, Gazinin silâh arkadaşı vali paşaya karşı kardeş hislerile mütehassis olarak dostluk şerefine kadehimi kaldırdım. Yaşasın Türk - Sovyet dostluğu, yaşasın her iki millet, yaşasın Türkiyenin rehberleri olan büyük Gazi ve arkadaşları.

Heyet Bergama'da

IZMIR, 4 (A.A.) — Ceneral Voroşilof heyeti vali Kâzım Paşa ile birlikte Bergamaya gitmişlerdir. Misafirler askeri merasimle karşılanarak Bergama kalesi ve yeni hafriyat yapılmakta olan Asklepion harabesini gezmişlerdir. Öğle yemeği halkevinde yenilmiştir. Halkevi reisi tarafından "hoş geldiniz,, nutku söylenmiş ve Jeneral Voroşilof bu nutka cevap vermiştir:

Dönüşte bir kaç köyü gezen misafirler İzmir iplik fabrikasını da gezerek şehre dönmüşlerdir .

Saat dokuzda ticaret odasında şereflerine bir akşam ziyafeti verilmiş ve heyet saat 21 de İzmir vapurile İstanbula müteveccihen hareket etmiştir .

Tokatta temiz su

TOKAT, (Milliyet) — Güzel Tokadın bu hafta çok eski bir ihtiyacı da tetkik ediliyor. Tokat bir su şehri olduğu halde maalesef içilen sular belki Selçuk devrine ve belki daha eski devirlere ait vasıtalarla şehre gelir. Bu halin sıhhî ve fenî mahzurlarını faal vali vekilimiz Recai Bey ilk nazarda görmüşlerdi.

Merkezden celbedilen bir su mühendisi Tokadı temiz suya kavuşturmak çarelerini aramağa başlıyan ve bu hususta bu ihtiyacın önünü almağa çalışan muhterem kumandanımız ve genç Belediye Reisimize muvaffakiyet dileriz.

Milliyet'in romanı: 53

ESRARSIZ HAYAT

Hollywood'da sinema yıldızlarının romanı

Yazan: VİCKİ BAUM *Tercme: KÂMRAN ŞERİF*

Yirmi dakika kadar bilâarıza gittiler. Sonra sisin içine düştüler. Sis denizden kesif bir halde yükseliyordu. Civar ve muhiti sadece ortadan kaldıran koyu bir şey. Etrafı görmeden ilerlemekten başka yapılacak bir şey yoktu. O derece yoklukla muhattılar ki ara sıra Oliver'in uykusu geliyordu. Bazan, sanki dünyanın bittiği bir noktaya doğru gidiyormuş ta oradan aşağı düşecekmiş gibi bir his hâsıl oluyordu. O hal ve vaziyette böyle bir düşünce kendisine tatlı geliyor ve rahatlık veriyordu. Gidiyor, gidiyordu. Yirmi dört saatten beri ilk defa olarak biraz hafiflik hissediyordu. Ne zamandan beri ve ne süratle gittiğini bilmeden gidiyordu. Gidiyordu ve bu da kâfidi. Belki de, Aldens'in küçük Ford'u ile çarpıştığı ane kadar uyuyordu.

Müsademe olduğu zaman iki fren, iki otomobildeki dört kişi, cam ve maden hep birden haykırdılar. Sonra bir kaç dakika sessizlik oldu. O zaman Aldens sordu : "

— Ne var, Francis? Bir şey mi oldu?

— Hayir, zannetmiyorum.

Yamrı yumru olmuş otomobilden dizleri ve dudakları titreyerek, fakat sağ salim çıktılar. Aldens kamburu çıkmış arabaya bakarak:

— Mükemmel, değil mi?.. dedi.

Öndeki cam parça parça olmuştu; radyatörün iki tarafı kalkmıştı. Linkoln öte tarafa fırlatılmıştı; fakat önündeki siperin kırılmasından başka bir zarara uğramış gibi durmuyordu. Siste çok bir şey görülmüyordu. Fakat Oliver'in arabasının kuvvetli fenerleri vardı. Fenerler hâlâ yanıyor ve ışıktan bir toparlağa benziyordu. Linkoln, hiddet halinde esmer bir hayvan gibi duruyordu. Evvelâ Jerry, arkasından da Oliver indi. Onlar da yaşıyorlardı. Onlar da sağ salimdiler. Dördü de canlı bir halde yol üzerinde karşılaşınca gülmeğe başladılar. Aptalca, sinirli, gürültülü bir kahkaha:

Tavuklarım çıkardığı gibi ses. Epeyi bir müddet bu kahkahayı kesemediler; nihayet kahkahaları bitince titremeleri de aşağı yukarı bitmişti. Oliver:

— Delikanlı, talihiniz varmış, dedi.

Aldens cevap verdi:

— Her halde sizin kadar talihli değilim. Dostum Felicien'e yeni bir otomobil gibi bir şey vermeniz icap ediyor.

Oliver merasimperverane bir tavırla:

— Kâtibim size adresimi verir, dedi.

— Aaaaa... O ne? Oliver.. Meğer yabancı değilmiş..

Jerry söze karıştı:

— Şey... Mister.. Mister Aldens... Hani Kordogan filmi oynanırken ses ve fotoğraf ayarlarında sizin yerinize o dururdu... Sizin "Standing,, iniz...

— Elbette görüyorum. Çok teessüf ederim, Aldens. Bu menhus siste insan burnunun ucunu göremiyor. Sonra bir miktar da âdi cin içtim. Teessüf ederim.

— Olur şey değil.. Ona bakarsan da ben de ayık değilim.

Otomobillerinin etrafında dolaşarak hasarı muayene ettiler. Francis yolun kenarında durmuş, faltaşı gibi açılmış gözlerile sise bürünmüş gölgelere bakıyordu. Jerry:

— Genç hanıma bir şey olmadı ya...

Aldens bir mal sahibi tavrile:

— Hayır, dedi. O sağlamdır maşallah.. Gel Francis, el sık bakayım... Oliver, takdim ederim, Miss Werrens.. Seni çok takdir edenlerden biri..

Oliver gayet nazik bir tavırla:

— Müşerref oldum, Miss Werrens... diye cevap verdi.

Midesine ve beynine yediği darbeden beri gene gayet hâkim olmuştur.

— Doğrusu çok üzüldüm, dedi. Fakat bu işte kimsenin kabahati yok.

Francis titrek elini, Oliver'in biraz titreyen eline terkettiği zaman, genç kız uyanık veya baygın olduğunu iyice kestiremiyordu. Bu ilk temasta hülya çok yer işgal ediyordu. Oliver genç kızın elini bir zaman elinde tuttu. Sis yuvarlanıyor, kaçıyor, her saniye biraz daha inceliyordu. Francis o ande, küçücük, çok genç ve himayesiz olduğunu bambaşka bir vuzuhla hissediyordu.

O sırada Oliver haykırdı:

— Aldens, matmazelin yüzü kanıyor!

Francis serbest bulunan elini yüzüne sürdü.

— Hiç bir şey duymuyorum, dedi. Belki cam parçası çizmiştir.

Elinde kan eseri vardı; ayni zamanda sol gözünün altında ince bir yanık hissediyordu. Yarasma bir kere daha dokundu.

— Bir şey değil, dedi.

Aldens otomobilini yürüttü. Motor hâlâ işliyordu. Yalnız ön tekerlek çarpılmıştı. Onun için "Tak - Tak,, yürürken, yürekler acısı bir halde sıçrayıp hopluyordu.

Jerry sordu:

— Los Angelos'a kadar gelecek misiniz? Yoksa biz sizi götürelim mi?

— Mersi. Biz çaresine bakarız. Arabayı yalnız bırakamam. Benim değil. Hoplaya zıplıya gideriz.

Oliver lâkayt bir tavırla:

— Öyle ise matmazeli götürelim, dedi.

Biraz iyileşmiş gibi idi. Onun için, mahut acı, için için, gene kendini hissettirmeğe başlamıştı.

Aldens bir sert sesle:

— Mersi, dedi. annederim ki Miss Werrens benimle kalmayı tercih eder.

(Bitmedi)

RADYO PROGRAMI

İSTANBUL :
18 Graomfon.
19 Ustütyo orkestrası.
20 Tanburî Refik B. ve arkadaşları.
21,30 Gramofon.
22 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Şaat.
ANKARA, 1538 m.
12,30: Gramofon. 18: Orkestra. 18,45: Alaturka saz. 20:: Ajans haberleri.
VARŞOVA, 1411 m.
16,25: Salon musikisi (tagannili). 17: Çocuk neşriyatı. 17,30: Büyük artistlerin plâkları. 17,50: Tefrika. 18,20:: Lehli köylü düğünü (orkestra.) 19,05: Musahabe. 19,45: Şarkılı ve hafif havalar). 20:Haberler vesaire. 20,50: Revü. 21,55: Haberler. — Neşeli neşriyat. 23,30: Dans musikisi. 24: Tayyarecilik neşriyatı.24, 10: Caz.
BUDAPEŞTE, 550 m.
13,45: Karışık neşriyat (konservatuvardan naklen Millöker, Schubert, Lehar, Huszka, O. Strauss, Yakobi, Kalmanın eserlerinden.) 23, 05 Haberler. 23,20: Cazbant ve Sigan musikisi.
VİYANA, 518 m.
18,20: Bando muzika (aşk şarkıları ve marşlar.) 20,20: Brahms'in eserlerinden piyano ile şarkılar. 21: "Försterchristl„ isimli operet (Holzer orkestrası.) 23,20: Lehar salonundan naklen akşam konseri.
MİLANO - TORİNO - FLORANSA
18: Karışık konser — haberler. 20: Haberler. plâk. 21: Haberler — plâk. neşriyat tespit edilememiştir.
PRAG, 488 m.
18,35:: Musahabe. — Plâk. 19: Almanca neşriyat. — Konser. 20: Haberler. — Tschaikowsky'nin şarkılarından. 20,30: Avcı neşriyatı ve musikisi. 21,15: Bandoo muzika. 22: Karışık neşriyat. 23,25:: Tschek konpozitörllerinin eserlerinden dans parçaları ve şarkıları.
ZÜRIH, 459 m.
19: Eski ve yeni danslar. 20,10: Bando muzika. 20,20: Konferans. 20,50: Akademi orkestrası tarafından konser. — Solo piyano. 22: Haberler. — Musahabe.
ROMA, 441 m.
18,15: Taganni ve orkestra. 21,45: Karışık konser Mozart, Haydan, Sammartini, Puccini Verdi.) 22,50 "Sabahleyin" ismindeki komedi 23,15: Karışık konser. — Son haberler.
BÜKRE Ş, 394 m.
11,35: Ruhi neşriyatt. — kilise musikisi. 12: plâk ile senfonik konser. 13: Plâk. 14,20: Hafit plâklar. 18: Orkestra konseri. 20: Üniversite neşriyatı. 20,45: Plâk. — Musahabe. 21: Mme Rosl Radulesconun taganni konseri (Strauss ve Rager'in şarkıları.) 21,25:: Orkestra konseri " Balet, operet ve valslar.)) 22: Musahabe. — Konserin devamı.
BRESLAU, 325 m.
17: Konser. — Musahabe. 20,05: Alman - Norveç futbol maçı neticesi. 21: "Baruthe„ isimli neşriyat. 21: arzu konseri. 22: Versay muahedesine "Birinci hayain„ isimli konferans. 24: Münihtetn naklen:: geece musikisi.

6 Teşrinisani Pazartesi

İSTANBUL :
18 Graomfon.
18,30 Fransızca ders (İlerlemiş olanlara).
19 Mahmure Handan Hanım.
20 Refik Talat Bey ve arkadaşları.
21,30 Gramofon.
22 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat.
ANKARA, 1538 m.
12,30: Gramofon. 18: Alaturka saz. 18,45: dans musikisi. 19,45: Alaturka saz. 19,15: Ajans haberleri.
VARŞOVA, 1411 m.
17,17: Salon orkestrası 18: Şarkılı ve hafif havalar. 18,25: Piyano konseri (Chopin, Liszt, Debussy, Godowsky, Sauer). 18,55: Zirai musahabe. 19,05: Konferans, haberler. 19,25: Plâk ile operet temsili. 20,10: Muhtelif. 20,45 Haberler. — İstirahat. 21,05: Mozartın "L'enlevement du Serail„ operası. 24,05: Tayyarecilik neşriyatı. 24,10: Sigan musikisi.
BUDA PE ŞTE, 550 m.
17: Kadın saatı. — Konferans. 18,25: Salon musikisi. 20,05: Piyano refakatile Madam Koncz tarafından şarkılar. 20,45: Filharmonik opera takımının konseri (Solist kemanist iştirakile ve Volkaman, Bach, Beethoven'in eserlerinden.) 23,15: Triye konseri. 24: Sigan musikisi.
VİYANA, 518 m.
17: Fransız opera plâkları. 17,35: Oda musikisi (Mozart.) 18: Musahabe. 18,30: Konser. piyano - keman ile vee Corelli - Leonard, Tartini - Kreisler, Fritz kreisler, Hubay, Fleischer' in eserlerinden. 19,10: Musahabeler. 20: Avcılık konseri (Viyana senfonik takımı.) — Musahabe. 22,25: Schubert - Brahms'ın eserlerinden senfonik konser. 23,25: Tagannili caz.
MİLAN O- TORİNO - FLORANSA,
18,15: Balâlayka konseri (Abramof takımı.) 20: Haberler . Plâk. 20,25 Ecnebi lisanile haberler. — Plâk. 21,05: Haberler. — Plâk. 22,20 Komedi. 22,50: Oda musikisi (Beethaven, Konsini).
PRAG, 488 m.
18,05: Plâk. — Musahabee. 18,30: Plâk 18,55: Plâk. — Musahabe. 20,05: Tschai Kowsky'nin "PIQUE - DAME„ (Pik - dam) operası. 23,35: Haberler vesair neşriyat.
ZÜRİH, 459 m.
18: Yeni Viyana musikisi (plâk.) 19,30: Konferans. 20,10: Plâk konseri. 20,55: Lautta ale ti refakatile şarkılar. 22: Son haberler. 22,15: Klâsik konser (Beethoven).
ROMA, 441 m.
18,20: Taganni ve musiki. 21,20: Plâk - haberler. 21,50: Oda musikisi (Liszt, Debussy, Paganini, Gluck, Rimsky - korsakow). 21,50: Hafif musiki. — Son haberler.
BÜKREŞ, 394 m.
13: Plâk. 14: Plâk. 18: Orkestra. 19,20: Mee Pavelesco tarafından taganni. 19,35: Orkestra 20,25: Plâk — Konferans. 21: Sarvas kuator takımının Beethovenin konseri. 21,35: Konferans. — Tagannili konser. 22,20: Piyano konseri. (O. Strauss, Vasilesko.) 23,20: Romen halk musikisi.
BRESLAU, 325 m.
17,05: Hafif musiki. — Musahabe. 20: J. Strauss'un eserlerinden konser (tagannili.) 21: Haberler. — Neşeli neşriyat. 23: Muhtelif haberler. 23,25: Teknik neşriyat. 23,35: Org musikisi.

7 Teşrinisani Salı

İSTANBUL :
18 Graomfon.
19 Üstüdyo orkestrası .
20 Eftalya Hanım , Sadi Bey ve arkadaşları.
21,30 Gramofon.
22 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat.
ANKARA, 1538 m.
12,30: Gramofon. 18: Orkestra. 18,45: Alaturka saz. 220: Ajans haberleri.
VARŞOVA, 1411 m.
16,45: Oda musikisi. — Musahabe. 18: Senfonik konser. 18,55: Musahabe. 19,35: Caz (plâk.) 20,10: Muhtelif. 21: Konferans. — Senfonik konser. "Gluck, Haydu, Brahms, Rachmaninow, Falla). 23,05: Spor. 23,15: Dans musikisi. 24,05: Tayyarecilik ve polise ait neşriyat. 24,10: Dans musikisi.
BUDA PEŞTE, 550 m.
18,35: Piyano (Mozart, Schuman, Debussy, Chopin.) 19: Ders. 20,35: Büyük operadan naklen: Bizatt'nin "GARMEN„ (Karmen) operası "4 perdelik„. Musahabe salon musikisi.
VİYANA, 518 m.
18,25: Tagannili konser. 19,10: Eski Yunanistana ait neşriyat. 19,35: Deers (Fransızca). 20: Askerî konser. 21: Haberler. 21,05: Aswalt kabasta takımının konseri. (Viyana operası korosunun iştirâkileee.) 23,55: Dans plâkları.
MİLANO - TORİNO - FLORANSA
18,15: Dans musikisi. 19,45: Haberler. — Plâk. 20: Haberler — plâk. 20,25: Ecnebi lisanile haberler — Plâk. 22: Opera temsili.
PRAG, 488 m.
18,320: Musahabe. — Plâk. 19,30: Almanca neşriyat. 20,10: Radyo beestesi. 20,45: Konferans. 21,05: Bando muzika (Fucik, Slav şarkıları.) 22,05: Sesli teemsil. 23,20: İngiliz piyano musikisi.
ZÜRİH, 459 m.
19: Hafif musiki (plâk.) 19,35: Edebiyat. 20: Mektep neşriyatı. 20,25: Pazarları nereye gitmeli. 20,25: Masallar ve şarkılar. 21,05: Senfonik konser. 23,15: İngilizce konferans.
ROMA, 441 m.
18,20: Radyo orkestrası. 21,50: Karışık konser (Beethoven, Max Bruch, Pizetti.) Mütetakiben temsil. Sonra Senfonik konser. 24: Haberler.
BÜKREŞ, 394 m.
13: Plâk. 14,15: Plâk. 18: Karışık konser. 20: Üniversite dersleri. 20,25: Plâk — konferans. 21: Taganni (Puccini, Löwe, Rotoli, Anastasesco.) 21,25: Senfonik konser. "Teodosiu, Romanoffun eserlerinden.) 22,20: Deevamı. "Singer, Enacovici, Chiresconun eserlerindeen.)
BRESLAU, 325 m.
17: Hafifi musiki. — Musahabe. 19,05: Musahabe. 19,25: Konferans. 20: Hanburg'tan Neşeli Brahms konseri. 21,15: Laypzig'ten naklen: Bizat'nin, "GARMEN„ operası. 23,45: Son haberler. 24: Siyasî gazete makaleleri. 24,20: Vaterland kahvesinden hafif musiki.

8 Teşrinisani Çarşamba

İSTANBUL :
18 Graomfon.
18,30 Fransızca ders (İlerlemiş olanlara).
19,15 Hazım Bey tarafından karagöz
20 Kemani Reşat Bey ve arkadaşları.
21,30 Gramofon.
22 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat.
ANKARA, 1538 m.
12,30: Gramofon. 18: Orkestra. 18,45: Dans musikisi. 20: Ajans haberleri.
VARŞOVA, 1441 m.
16,45: Hafif havalar ve şarkılar (piyano ile.) 17,15: Çocuk neşriyattı. 17,45: Musahabe. 17, 55 Plâk. 18,10: Piyano - Keman konseri. 18,55 Zirai musahabe. 19,25: Orkestra. — Neşeli monoloğ. — Dans ve balet musikisi. 20,30: Edebiyat. 21,20: Konservatuvardan naklen orkestra ve piyano konseri. 23,15: Ders. 23,35: Dans musikisi. 24: Tayyarecilik. 24,10: Dans musikisi.
BUDAPEŞTE, 550 m.
17: Kadın neşriyatı 18,05: Zimbal aletile konser. 18,40: Ders. 19,15: Columbia plâkları. 20,20: Konferans. 20,20: Gitara konseri (taganni refakatile.) — Haberler. 22,05: Opera orkestrasının konseri Flüt solisti Dömötör'un iştirakile ve Mozart, Schuman'ın eserlerinden 23,25: Piyano konseri (Brahms, Chopin, Schumann, Rachmaninow.)
VİYANA, 518 m.
18,25: Şimdiki Viyana musikişinaslarının eserlerinden konser. 19,15: Musahabe 20: Piyano-Viyolonsel konseri. 20,05: Haberler. 21: Aktivite. 21,20: Operetlerden mürekkep konser. (Sopran muganniye grohman ile Tenor muganni iştirâkile). 23: Esperanto haberleri. 23, 35: Bar musikisi (Piyano, taganni.)
MİLANO - TORİNO - FLORANSA
18,15: Taganni. 19,45: Haberler. — Plâk. 20: Haberler. — Plâk. 20,25: Ecnebi lisanile haberler. — Plâk. 21: Musahabe. 21,35: Plâk. 22,05: Opera temsili.
PRAG, 488 m.
18,35: Plâk. — Musahabe. 19: Plâk. — Haberler. 19,20: Almanca neşriyat. 20,15: Fransızca ders. 20,25: "Beyaz dağ „ isimli trilogi. 21,10: Filharmonik konser. 23: Çek ve Fransız dillerile haberler.
ZÜRİH, 459 m.
17,35: Halk düetleri. 18: Popüler operalardan sahneler. 18,35: Ev musikisi. 20,15: Üç yeni şarkı (piyano refakatile.). 20,55: "Tekrar görüştüğümüzde„ isimli halk piyesi. 22: Son haberler. 22,15: Org musikisi.
ROMA, 441 m.
18,20: Radyo orkestrası. — Haberler. 21,05: Haberler. — Plâk. 21,50: Keman konseri (Kraisler, Waber - Castelnuovo - Terdersco.) 22,05: Opera temsili. — Müteakiben haberler.
BÜKREŞ, 394 m.
13: Plâk. 14,20: Plâk. 18: Orkestra konseri. 20: Üniversite dersi. 20,25: Plâk. — Nonferans 21: Piyano konseri (Bach, Schumann, Liszt.) 21,35: Konferans. — Konserin devamı (taganili.) 22,10: Keman konseri. 22,50: Romen musikisi.
BRESLAU, 325 m.
17,05: Hafif musiki. 18,40: Müsahabe. — Müteakiben Viyolonsel ve piyano ile dans havaları. 19,35: Berlinden: Konferans. 20: Frankfurtan klâsik ooperet parçaları. 21: Millî neşriyat. — Haberler. 24,15: Münihten: "Tarihî kudret„ isimli neşriyat. 1: Münihten: Ölüleeri hatırlayış gecesi.

9 Teşrinisani Perşembe

İSTANBUL :
18 Graomfon.
19 Üstüdyo orkestrası.
20 Kemali Niyazi Bey ve arkadaşları
21,30 Gramofon.
22 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat.
ANKARA, 1538 m.
12,30: Gramofon. 18: Alaturka saz. 18,45: Viyolonsel konseri (Edip Bey tarafından). 20: Ajans haberleri.
VARŞOVA, 1411 m.
13,40: Filharmonik talebe konseri. 16,45: Salon musikisi. — Musahabe. 18: Tagannili piyano. 18,25: Beethoven'in şarkılarından. — Musahabe. 21,05: Hafif orkestra konseri. — Musahabe, 22,20: konserin devamı. 22,30: Musahabe. — Şarkılar. 23,05: Spor. 23,15: Dans musikisi. 24,05: Tayyarecilik. 24,05: Dansın devamı.
BUDAPEŞTE, 550 m.
17,05: Çocuk şarkıları. — Ziraî marş. 18,35: Opera orkestrası. 19,55: Amele saati. 20,25: Piyano - keman konseri. 21,05: Stüdyodan bir temsil. 23,05: Haberler. — Sigan musikisi. 24, 05: İsviçree salon takımı (Bizet, Hrvath, Hubay, Losonszi, Lehar, Murgacs'ın eserlerinden.)
VİYANA, 518 m.
18,35: Şarkılar ve hafif havalar. 19,10: Muhtelif musahabeler. 20: Hafif musiki (Senfonik takım tarafından.) 21,05: "Kabale ve aşk„ isimli temsil. 23: Son haberler. 23,20: Operalardan danslar ve marşlar (Senfonik takım tarafından.)
MİLANO - TORINO - FLORANSA
18,10: Plâk ile ooda musikisi. 19,45: Haberler. Plâk. 20: Haberler. — Plâk. 20,25: Ecnebi dillerle haberler. — Plâk. 21: Haberler. — muhtelif. 21,35: Plâk. 22: "Güzel Helena„ isimli Offenbach'ın opera temsili. — Müteakiben haberler.
PRAG, 488 m.
18,40: Musahabe — Plâk. 19,10: Muhtelif. 19, 30: Almanca haberlre. — Almanca neşriyat. 20,30: Askerî konser. 21,25: Piyano musikisi. (Leh eserlerinden mürekkep parçalar.) 21,50: Musahabe. 22: Karışık konser. 23,20: Smetana nın eserlerinden propaganda konseri. 23,30: Erkek koro konseri.
ZÜRİH, 459 m.
19,05: Dünyanın öteki tarafına ait musiki parçaları. (plâk ile) 20,10: Yeni plâklar ile revü. 21: İktisadi neşriyat. 21,35: Erkek korosu tarafından konser. 22,15: Keman ile sonatlar. 23, 05: "Pagnini Berlinde„ isimli bir skeç.
ROMA, 441 m.
18: Haberler. — Taganni ve musiki. 21,20: Plâk - haberler. 21,50: Askerî musiki.
BÜKREŞ, 394 m.
13: Plâk. 14,15: Plâk. 17: Çocuk neşriyatı. 18: Karışık konser. 20: Üniversite dersleri. 20,25: Plâk ile Verdinin "AİDA„ operası.
BRESLAU, 32 5m.
20: Milli neşriyat. 923 senesinin kânunuevvel ayları. 21,05: Beethoven'in 5 cin senfonisi. 21, 45: Kahraman şarkıları. 22,15: Mozart'ın G -- Moll yaylı alet konseri. 22,50: Kolonyadan Alman halk ve Vatan şarkıları. 23,45: C - Moll (Brahms piyano konseri.) 24,25: Kuatoor konseri. 24,45: Fantazi parçalar. 1,10: operalar. 1,35: Şarkılar.

10 Teşrinisani Cuma

İSTANBUL :
12,30 Türkçe plak neşriyatı.
18 Graomfon.
19 Üstüdyo orkestrası.
20 Hanımlar hey'eti.
21,30 Gramofon.
22 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat.
ANKARA, 1538 m.
12,30: Gramofon. 18: Keman konseri (Ekrem Zeki Bey tarafından.) 18,40: Fransızca ders. 19,15: Gramofon. 20: Ajans haberleri.
VARŞOVA, 1411 m.
17: Salon musikisi (Moorena, Rey Weninger vs.). Musahabe. 17,55: Piyano konseri (Bach, Arenski, Glazunow, Rachmaninow.) 18,55: Ziraat. 19,05: konferans. 19,25: Hafif musiki. 20,25: Pazarları nerelere gitmeli. 21,20: Senfonik konser. (Berlioz, Wagner, Strauss, Wagner.) 23,55: Filmlerden şarkı plâkları. 24,10: Dans musikisi.
BUDAPEŞTE, 550 m.
18,20: İşsiz musikişinasların konseri (senfonik.) 19,20: Stenografi dersi. 19,50: Seyahat hatıraları (plâk ile.) 20,35: Büyük oueradan naklen: "FAUST„ operası. — Sigan musikisi.
VİYANA, 518 m.
18,20: Viyolonsel sonatlar. 18,55: Seyyah neşriyatı. 19,15: Muhtetlif musahabeler. 20,05: Piyano konseri. (Busoni, Schuman, Chopin.) 20,55: Haberler. 21,05:: Haftanın icmali. 21, 35: Viyana musikisi. Josef Holzer'in idaresinde.) 23,20: Muhtelif. 23,35: Plâk ile akşam konseri.
MİLANO - TORİNO - FLORANSA
18,10: Oda musikisi. 19,45: Haberler.— Plâk. 20: Haberler. — Plâk. 21: Muhtelif. 21,35: Temsil. 23: Dans musikisi.
PRAG, 488 m.
18,10: Kuator konseri. 19,10: Musahabe. 19, 30: Almanca. haberler. — Almanca neşriyat. 20,15: Ders. (İngilizce) 20,30: Duetler "Mendelsohn - Bartholoy.) 20,45: Konferans. 21: Ostravodan: aHfif musiki. 21,35: Hans Kyserin "Elbeden ric'at„ isimli temsil. 23: Haberler. — Rusça neşriyat.
ZÜRIH, 459 m.
18,10: Radyo orkestrası. 19: Plâk. 19,35: Konferans. 20: Haberler. 20,55: Radyo orkestrası. 21,30: Salon musikisi. 22: Haberler. 22,10 "15 sene evvel idi„ isimli skeç.
ROMA ,441 m.
18,15: Taganni.— Musiki.— Haberler. 21,20 Plâk. 22,20: Musahabe. — Emilis Livo tarafından şarkılar. 22,45: Milânodan. Tiyatro .
BÜKREŞ, 394 m.
13: Plâk. 13,20: Hafif plâklar. 18: Radyo orkestrası. 20: Üniversite dersi. 20,20: Konferans — Plâk. 21,05: Beethoven'den senfonik konser.
BRESLAU, 325 m.
18: Şiirler. 18,35: Musahabe. 18,50: Hafif musiki. 20: Berlindeen naklen: Filharmonik heyetinin konseri. (Schubert, Adur - Mozart.) 21: Program tespit edilememiştir. 23,45: aHrmonik konseri. (Hans Wesemann tarafından.)

11 Teşrinisani Cumartesi

İSTANBUL :
18 Graomfon.
18,30 Fransızca ders (Müptedilere).
19 Belkis Hanım
20 Bedayii Musiki Hey'eti
21,30 Gramofon.
22 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat.
ANKARA, 1538 m.
12,30: Gramofon. 18: Orkestra. 18,45: Alaturka saz. 19,30: Dans musikisi. 20:: Ajans habarleri.
VARŞOVA, 1411 m.
17: Tayyare gazlarından korunma yolları. 17, 05: Hastalara tavsiyeler. 17,45: Ders. - Taganni. 19,25: Piyano konseri. 20.30: Şiirler. 21.20: POLONYANIN İSTİKLÂLİNİN ON BEŞİNCİ YILDÖNÜMÜ münasebetile ciddî Polonya musikisi vesaire. 23,50: Spor. 24: Neşeli neşriyat (Lenbergten naklen.) 1: Varşoova Cümhurreisi sarayından Reisicümhurun hitabesi. - Chopinin eserlerinden mürekkeep konser.
BUDAPEŞTE, 550 m.
18,45: Konservatuvardan naklen konser. 21,50: En sevilen operetlerden parçalar. 22,20: Haberler. 23,20: Caz ve Sigan musikisi .
VİYANA, 518 m.
18: Plâk konseri. 19.35: Muhtelif sözler. 20: Martın Luther'in 450 ci yevmi velâdeti münasebetile Org konseri. (Protestaan kilisesinden naklen.) 21,10: Musahabe. 21,45: Avusturya operalarından parçalar. 23,10: Son haberler. 23.30: Tagannili akşam konseri.
MİLANO - TORINON - FLORANSA
18: Kadın neşriyaattı. - oda musikisi (plâk ile) 19,45: Haberler. - Plâk. 20: aHaberler. — Plâk 20.25: Ecnebi lisanile haberler. 21,35: Plâk - milli şarkılar. 22: Operaa temsili.
PRAG, 488 m.
20.25: Şarkılar. 22: Lehistan istiklâlinin 15 ci yıldönümü münasebetile hitabe. 21,10: Leh - Çek takımları tarafından Leh ve Çek musikisi. 23,15: Tagannili gece konseri.
ZÜRİH, 459 m.
19,35: Musikili çocuk programı. 20: Kilise çanları. 20,25: Opera ve operet musikisi. 21: Konferans. 21,35: Schubertin şarkıları. 22: aHaberler. - Neşeli neşriyat. 23,20: Dans plâkları.
ROMA, 441 m.
18.20: Radyo orkestrası. 21,20: Taganni. 21.35: Haberler. — Piyano konseri. (Scarlati, Saint-Saens, Chopin.) 22: Millî marş. — Opera temsili.
BÜKREŞ. 394 m.
13: Plâk. 14.15: Hafif plâklar. 17: Mektep dersleri. 18: Modern caz musikisi. 20: Üniversite dersi. 20.20: Plâk — Konferans. 21: Lundu tarafından viyolonsel. 21,35: Konferans. - Temsil. 22.20: Şrammel - kuator konseri. 232: Popüler Romen musikisi.
BRESLAU. 325 m.
20: Berlinden nakil. 21,05: Millî neşriyat. - plâk.

Balkan haberleri

Bulgar Trakya teşkilâtı

Kongrede verilen bazı acayip kararlar

SOFYA, 4 (Milliyet) — Zora gazetesi şu malûmatı veriyor:

"Akşam, Razboynikov'un heyecanlı bir nutkundan sonra Trakya teşkilâtı kongresi kapandı. Kongrenin aldığı kararlar şunlardır:

1 — Hakikatte ölü halinde kalan Ankara muahedesinin feshi,

2 — Türk hükûmetinin, Trakyada çalışan Bulgar tebaasına karşı aldığı kararlara (?) mukabil Bulgar hükûmetinin de tedbirler alması;

3 — Bugaristanı müşkül bir vaziyete sokması ihtimâli olan "Turan" ve (Altın ordu) gibi Kemalist cemiyetlerin Bulgaristandaki propagandalarına nihayet verilerek bunların tamamile ortadan kaldırılması

4 — Bulgaristanın gayri tabiî olan cenup hudutlarının feshi;

5 — Nöyyi muahedesinin 48 inci maddesinin tatbikiyle Bulgaristanın Akdeniz mahrecinin tanınması, bunlar, Nöyyi ile Lozan muahedesinin tashihile kabil olabilecektir.

6 — Gene bu muahedelerin tashihi le Garbî Trakya ve Londra (913) muahedesi mucibince Şarki Trakyanın Midye - İnos hattına kadar Bulgaristana iade edilmesi,

7 — Mestanlı vilâyetinden Türkiyeye hicret eden Türklerin gayri menkul emlâkinin Bulgar hükûmeti tarafından tesbit edilmesi;

8 — Zahirelerin satın alınma rejimi gibi, Mestanlı, Paşmaklı vilâyetlerile Elhovo, Hasköy ve Filibe kazalarından da tütün mahsuâtının da ihracat müdürlüğü tarafından satın alınması,

9 — Bulgar muhacirlerine arazi verilmesi ve bu muamelenin noterler tarafından tasdiki

10 — Teşkilâtın çıkarmakta olduğu "Trakya" namı altındaki gazetenin yevmî olması;

11 — Bulgaristanı Akdenizden ayıran şimdiki hudutların kaldırılması,

12 — Yunanistanla ihtilâfların halledimesi;

13 — Bu sene Rodoplarda aç kalmaları muhtemel olan Bulgar halkının hükûmet tarafından doyurulması.

Romen kabinesinde değişiklik

BÜKREŞ, 4 (Milliyet)— Bugünlerde Romen kabinesinde tadilât yapılacağı söyleniyor.

Hükûmet bu ayın 15 inde, yani parlamentonun açılacağı gün Liberaller tarafından yapılmak istenen nümayişleri de menetmiştir.

Bir hadise

SOFYA, 4 (Milliyet) — Utro gazetesi bildiriyor: Romen hükûmeti, balçık ile Dobriç şehirleri arasında Ekrene köyü hâdisesi hakkında Bulgar hükûmeti nezdinde hiç bir teşebbüste bulunmağa lüzum görmemiştir. Dobrucadan alınan yeni malûmata göre, bu hâdise başka türlü anlaşılmaktadır.

Romen askerleri, Bulgar çetecilerile hiç bir hâdise olmadığını, Bulgar hudut muhafızlarına bildirmişlerdir. Yalnız birkaç sarhoş Romen jandarması Balçıkta ziyafetten dönerken yol de silâh atmışlardır.

Bunun üzerine Romen hudut muhafızları kendilerinin taarruza uğradıklarını zannetmişlerdir. Mesele anlaşılıncaya kadar hafif bir müsademe de olmuştur.

Yunanistanda krallık mı?

ATİNA, 4. (Milliyet) — M. Venizelos Sakız adasında yapılmakta olan "Ayan intikbatında Muhalefet namizeti ola M. Mavrokordatosu intihap eylemeleri husunda halkı teşvik etmek üzere irat ettiği bir nutkunda ezcümle demiştir ki :

— " M. Çaldarisin Yunanistanda yangın çıkartıcı hareketlerine dair tarih delillerimiz vardır. Ayan meclisinin lâğvı artık muhakkak görünüyor, bu da diktatörlük tesisi için ittihaz edecekleri tedbirlerin mebdeini teşkil eder. Mebusan meclisinde cümhuriyet zabitlerinin asker likten ihracı hakkındaki kanun lâyihasının Ayanda reddolunduğu halde ikinci defa hakbulü hükûmetin zalimane niyetlerinin vazih bir delilidir. Bunlardan başka Yunan anasinin arzularını boğmak maksadiyle yeni bir intihap lâyihası hazırlamaktadır. Böylece reisicümhur olarak prens Nikolanın ve müteakiben kral hanedanının avdeti hazırlanmaktadır."

M. Venizelos halkın hararetli tezahüratı arasında gece yarısı Sakızdan hareket ederek bugün saat 11 de Atinaya avdet etmiştir.

Arnavutlukta feci bir heyelân

ATİNA, 4 (Milliyet) — Tirandan gelen telgraflara göre, Premeti kasabasında son yağmurlardan bir heyelân olmuş 29 ev yıkılmış, ve 50 kişi telef olmuştur .

Premeti nehri karaya bir çok ölü atmıştır. Zarar bir çok milyon franga baliğ olmaktadır.

Yunan bahriyesi

ATİNA, 4 (Milliyet) — Gelecek hafta içtima edecek olan yüksek bahriye meclisi, yeni bir bahrî program tanzimi ile meşgul olacaktır.

Bazı eski gemiler yerine başka gemiler alınacak ve bazı eski gemiler de yeni usule göre tertip edilecektir.

M. Kondilis Pirota gidecek

ATİNA, 4 (Milliyet) — M. Kondilis büyük harp esnasında Sırbistanda ölen Yunan askerlerine ait âbidenin küşat merasiminde bulunmak üzere gelecek perşembe günü Pirata gidecektir.

Yunanistanın silâhları

ATİNA, 4 (Milliyet) — M. Mihalakopulos gelecek hafta Yunanistanın teslihatı hakkında âyan meclisine bir sual takriri verecektir.

M. Lukelaropulos komşu devletlere nispeten Yunanistanın askerî vaziyeti hakkında izahat verecektir .

Amerikalı İnsul meselesi

ATİNA, 4 (Milliyet) — Hariciye nazırı M. Maksimos , Amerikalı banker Insulun Amerika hükûmetine teslim edilmemesinden dolayı kendisine beyanı teessüf eden Amerika sefirine, Yunan adliyesinin hiç bir nüfuz ve tesir altında buunmayarak kendi kanaati vicdaniyesine göre verdiği karara hükûmetin müdahale edemiyeceğini söylemiştir.

Hamallar cemiyeti reisliği

Hammallar cemiyeti reisi Mustafa Faik Bey riyasetten çekilmiştir. Mustafa Faik Bey topçu miralaylığından mütekait kıymetli, deruhte ettiği işleri başaracak vaziyetinde bir zattır. Cemiyet riyasetinde bulunduğu kısa müddet zarfında bir teavün sandığı tesisine muvaffak olmuş ve iyi bir sermaye ile sandığı cemiyete kazandırmıştır. Cemiyet reisliği yeni intihabata kadar vekâletle idare olunacaktır.

Askerî fabrikalar ilânları

Bakırköy Barut Fabrikaları için pazarlıkla (495) ton Zerodis kömürü mübayaa edilecektir. Vermek isteyenlerin 6 Teşrinisani 933 pazartesi günü saat (14) te Barut fabrikalarında Satınalma komisyonuna müracaat eylemeleri.
(374) (6007)

DOKTOR
Hafız CEMAL
Dahiliye hastalıkları mütehassısı
Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5 e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahili hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul: 22.398.
8061

Eskişehir fabrikası

Rus hey'eti fabrikayı ve idareyi çok beğendiler

ESKİŞEHİR, (Milliyet) — Eskişehiri ziyaret eden Rus heyeti, Ceneral Varaşilof ve arkadaşları buradan çok güzel intibalarla ayrıldılar. Tayyare merkezini ve müesseselerini gezen misafirlerimiz Hariciye ve Millî Müdafaa vekillerile Eskişehir şeker fabrikasını da gezmiş ve fabrikada birkaç saatini geçirerek tafsilât almıştır. Ankaradan beraberlerinde gelen şirket murahhas azası Sinop mebusu Recep Zühtü Beyle fabrika müdürü Kâzım Bey misafirlere istedikleri izahatı verdiler. Eskişehir fabrikası büyük bir fabrika olduğu halde bütün inşaat ve teferrüatile altı ay kadar kısa bir müddet içinde bitmesi ayrıca takdiri celbetti. Varaşilof yoldaş ve arkadaşları en büyük işlerin başına Türk ustaları görmekle memnun oldular.

Ceneral Varaşilof Cenapları fabrikayı gezdikten sonra :

— Birçok fabrikalar gezdim, gördüm dedi. Bunların arasında Eskişehir fabrikası intizamı ve mükemmeliyetile birinci derecededir. Belli ki başta bulunanlar yüksek organizatördürler.

Varaşilof yoldaş trenine binerken Recep Zühtü ve Kâzım Beylere mutlaka Moskovaya gelmelerini, oradaki fabrikaları görmelerini ısrarla istiyerek kendilerini davet ettiler.

Doktorlar arasında

Oda intihabı meselesi karışık bir şekil aldı

Doktorlar arasında Etibba odası intihabile alevlenen mesele nihayet içinden çıkılmaz bir safhaya girmiştir. Genç doktorların öne sürdükleri noktai nazara göre Etibba odasının son yapılan intihabının mefsuh olması lâzım geldiği gibi, geçen seneler yapılan intihapların da hiç birisi kanuna uygun değildir.

Dün Etibba muhadenet cemiyetine ve bugünkü oda idare heyetine muhalif doktorlardan bir kısmı bir toplantı yaparak aralarında bu hususta görüşmüşlerdir. Bu genç doktorlar zümresinin ileri gelenlerinden doktor Hayri Ömer Bey diyor ki:

— İş şimdi büsbütün karıştı. Etibba odası nizamnamesinin beşinci maddesinde der ki:

"Mıntaka merkezinde bulunan odalara mukayyet azanın intihap günü mahalli içtimaa gelerek rey vermesi lâzımdır. Mahalli ikamette içtima etmiyen veya meşru bir mazereti bulunan zevat reylerini bir mektupla gönderir..."

Geçen intihapta da, ondan evvel de herkes reylerini mektupla gönderiyordu ve böylece ekseriyet temin edilmeğe çalışılırdı. Yüzlerce kişi için böyle bir mazeret öne sürmek gülünçtür. O halde Etibba odası intihapları gayri kanunidir, mefsuh olması lâzımdır.

Biz perşembe günkü intihaba iştirak edeceğiz, fakat bu şartlar altında..."

Buna mukabil Etibba odası reisi Doktor Tevfik Salim Paşa da demektedir ki:

"Etibba odası intihabı Sıhhat vekâletinden gönderilen bir mümessil huzurunda yapılmaktadır. .

Küçük haberler

* Üsküdar Birinci noteri Ali Fuat Beyin 65 yaşını ikmâl ederek tekaüde sevkedilmesi üzerine vazifesini Üsküdar sulh mahkemesi zabıt kâtiplerinden Kâzım Bey Vekâleten ifa etmektedir.

Deniz Yolları İşletmesi ACENTALARI :
Karaköy - Köprübaşı Tel. 4236;
Sirkeci Mühürdar zade han Tel.:22740

Karadeniz Aralık Postası
Karadeniz vapuru 7 İkinci Teşrin Salı 18 de Galata rıhtımından kalkarak Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Ordu, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye dönüşte bunlara ilâveten Sürmene'yi uğrar. (6025)

İzmir Sür'at Postası
Ankara vapuru 7 İkinci Teşrin Salı 11 de Galata rıhtımından İzmir, Pire, İskenderiye'ye kalkar. (6026)

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim çuvalda **Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75** Sandıkta **Küp Şekerin Kilosu 39,50** Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres: İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30 Telgraf adresi: İstanbul, Şeker Telefon No. 24470.
8073

İstanbul Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Maltepe lisesi ihtiyacı için 200 çeki odun pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 7-11-933 salı günü saat 15 ten 15,30 kadar isteklilerin teminatları ile Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (503) (6023)

* * *

Maltepe lisesi için bir adet iki beygir kuvvetinde motorla müteharrik tulumba 9-11-933 perşembe günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığına gireceklerin belli saatinde ve Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (504) (6024)

* * *

İstanbul Merkez Kumanlığına bağlı kıt'at ve müessesat ihtiyacı için 103,000 kilo Koyun eti kapalı zarfla alınacaktır. İhalesi 8-11-933 çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatten evvel teklif mektuplarını Taphanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna vermeleri. (413) (5531) 8091

* * *

İstanbul Merkez kumandanlığına bağlı kıt'at ve müessesat ihtiyacı için 56,000 kilo Sığır eti kapalı zarfla alınacaktır. İhalesi 8-11-933 çarşamba günü saat 14 te yapılacaktır. Şartnamesini görecek lerin her gün ve taliplerin belli saatten evvel teklif mektuplarını Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna vermeleri. (415) (5533) 8092

* * *

Merkez Kumandanlığına bağlı kıtaat ve müessesatın Mayıs 934 nihayetine kadar ihtiyacı olan 12 kalem sebze 15-11-933 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatten evvel teklif mektuplarını Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna vermeleri. (437) (5675) 8116

* * *

Maltepe Piyade ve atış mektebinin Mayıs 934 nihayetine kadar ihtiyacı olan 12 kalem kışlık Yaş sebze 15-11-933 Çarşamba günü saat 14 te aleni münakasa ile alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve taliplerin belli saatte teminatlariyle Merkez K Satın alma komisyonuna gelmeleri. (436) (5679) 8117

* * *

Merkez Kumandanlığına bağlı kıt'at ve müessesatın yirmi gün 15000 kilo Sığır eti 5-11-933 pazar günü saat 14,30 da pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin belli saatte teminatlarile Tophanede Merkez Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (502) (5996) 8202

* * *

Harbiye mektebi için alınacak 350 ton kriple kömürüne kapalı zarfla verilen fiat pahalı görüldüğünden 5-11-933 pazar günü saat 15,30 da pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin belli saatinde teminatları ile Tophanede Merkez Satın alma komisyonuna gelmeleri. (500) (5998) 8203

---

4 İkinci Teşrin 1933 tarihinden itibaRİYETİNDEN :

4 İkinci Teşrin 1933 tarihinden itibaren 24-33 No. lı katarlar Yeşilköy-Küçükçekmece arasında lâğvedilmişlerdir.

Buna mukabil ve ayni tarihten itibaren 20-29 No. lı katarlar Küçükcekmeceye kadar temdit edilmişlerdir.

İstanbul, 2 İkinci Teşrin 1933

MÜDİRİYET

Dr. A. KUTİEL

Karaköy, Topçular caddesi No. 33
(9334) 8076

İstanbul Ziraat Bankasından:

Samsun şubemize merhun ve Bankamızın Tahmis deposunda mevcut 87 denkte 2346 kilo Taşova tütünü 9 Teşrinisani 933 tarihinde müzayede ile satılacağından taliplerin bu tarihte teminat akçelerile Bankamızın emtaa kısmına müracaatları ilân olunur. [6009]

Dr. İHSAN SAMİ
BAKTERİYOLOJİ LÂBORATUVARI
Umumî kan tahlilâtı, frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması. Tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi. idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ültra mikroskopi, hususî aşılar istihzarı. Kanda üre şeker. Klorür. Kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No. 189 Tel: 20981
(9330) 7247

İstanbul dördüncü icra memurluğundan : Temamına on bin altı yüz lira kıymeti muhamminesi Şişlide Halâskâr Gazi caddesinde eski 15 mükerrer 15 yeni 386 No. lu garajın yarım hissesi açık arttırmaya konmuş olup şartnamesi 2-11-933 tarihinden itibaren dairemizde herkes tarafından görülebileceği gibi 9-12-933 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli mühammen kıymetinin yüzde yetmiş beşi bulmadığı taktirde en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak 24-12-933 tarihine müsadif pazar günü yine saat 14 ten 16 ya kadar dairemizden yapılacak olan arttırmasında gayri menkul muhammen kıymetinin yüzde yetmiş nisbeti bulduğu taktirde ihale edilecektir. Bulmadığı taktirde ihaleden sarfı nazar edilecektir. Taliplerin muhammen kıymetinin yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçası veya millî bir bankanın teminat mektubu hamil bulunmaları lâzımdır. Müterakim vergiler ile vakıf icaresi ve belediyeye ait tenvirat ve tanzifat rüsumları müşteriye aittir. 2004 No. lu icra ve iflâs kanununun 126 ıncı maddesinin dördüncü fikrasına tevfikan bu gayri menkül üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaram ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasmadn hariç kalacakları cihetle alakadaranın işbu maddenin mezkûr fıkrasına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 933-1009 dosya No. sile müracaatları ilân olunur.
(9477)

İstanbul Üçüncü icra memurluğundan: Tamamına yeminli erbabı vukuf tarafından (345) lira kıymet taktir edilen Büyükada Yalı mahallesinde Şalcı sokağında (27) numara ile murakkam arsa açık arttırmaya çıkrılmış olup 23-11-933 tarihinden itibaren şartnamesi her kese açıktır. 13-12-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul üçüncü icra dairesinde satılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde yedi buçuk teminat akçası alınır. Müterakim vergi, Belediye vakıf icaresi müşteriye aittir. Arttırmaya bedeli muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulduğu taktirde ihalesi yapılacaktır. Aksi halde en son arttıranın taahhüdü bakı kalmak üzere artırma on beş gün daha temdit edilerek 28-12-933 tarihine müsadif perşembe günü ayni saatte muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulduğu taktirde en son artırana ihalesi yapılacaktır.Aksi taktirde ihaleden sarfınazar edilecektir. 2004 numaralı icra kanununun 126 ıncı maddesine tevfikan ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alâkaadrlram ve irtifak hakkı sahiplerinin dahi gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile yirmi gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapo sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Işbu maddei kanuniye ahkâmına göre hareket edilmek ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 933-3406 numarasile memuriyetimize müracaatları ilân olunur.
(9480)

Devredilecek ihtira beratı

" Mevaddı üzvüyei müvellüdülma ile terekküp eden temascıların imali ve bunların mevadı mezkûrenin ve bilhassa maden kömürü ile petrolların taktirinden hasıl olan şeylerin müvellüdülma ile tatbiki usulü 3 hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 26 Şubat 1928 tarih ve 891 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukukun bu kere başkasına devir veya icara verilmesi teklif edilmekte olduğundan bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da Bahçekapu'da Taş Hanında 43-48 numaralarda kâin vekili H. W. Stock Efendiye müracaat etmeleri ilân olunur. (9499)

Galata İthalât Gümrüğü Müdürlüğünden:

Kilo	Gram	Marka	No.	Adet	Nev'i	Eşyanın Cinsleri
129	„	T A	4	1	S	Kâğıt ve zarf
296	„	Z F,R Y	12,23	2	„	„ „ „
562	„	F S	61/63	3	„	Dokuma makine aksamı
102	„	A A	5018	1	Balye	Yünlü Pamuklu mensucat.
521	„	.	.	.	.	Benzin
447	500	.	.	5	Çuval	Kesme Toz Şeker
.	450	.	.	2	Adet	Rus Tilki Postu
60	500	G D	2/3	2	S	Heğzametil tetramin.
107	.	C J F	1	1	„	Dikilmiş Muşamba.

Yukarda yazılı eşya 5-11-933 ten itibaren açık arttırma suretiyle satılıktır. İsteyenlerin 26-11-933 pazar günü saat 16 ya kadar satış komisyonuna müracaatları. (6022)

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Çatalca kazasının Halife namı diğer Kalfaköy mektebi sabık muallimi müteveffa Ahmet Tevfik efendi ailesinin bizzat veya bilvasıta sicil kalemine müracaat eylemeleri. (6028)

3 üncü KOLORDU İLÂNLARI

Selimiye fırınında biriken 1075 kilo ekmek kırıntısile tekne kazıntısına talip çıkmadığından pazarlıkla satılması 13-11-933 cumartesi günü saat 14,30 a bırakılmıştır. Taliplerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve müzayedeye iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (472) (6016)

* * *

Çorlu Askerî SA. AL. KO. dan :

Açık münakasa ile yaptırılacak olan Çorlu kışlası civarındaki lağım inşasına ihale gününde talip çıkmadığından ihalesi 8-11-933 çarşamba günü saat 15 e tehir edilmiştir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için o gün ve vaktinden evvel Çorluda Fırka SA. AL. KO. na müracaatları. (3373) (6017)

* * *

Eskişehirdeki hava birlikleri ihtiyacı için açık münakasa ile 45,000 kilo kok ve 80,000 kilo kriple maden kömürü alınacaktır. İhalesi 27-11-933 pazartesi günü saat 14 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için o gün ve vaktinden evvel teminatlarile Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. na müracaatları. (476) (6015)

* * *

K. O. Kıt'aları için pazarlıkla alınacak 20 adet et makinasına talip çıkmadığından ihalesi 13-11-933 pazartesi günü saat 15 e bırakılmıştır. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa girişmek için de o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. na müracaatları. (473) (6018)

* * *

3. Muhabere alayının pazarlıkla tamir ettirilecek olan su muslukları ve su borularına talip çıkmadığından ihalesi 13-11-933 pazartesi günü saat 14 te bırakılmıştır. Taliplerin şartname ve keşfi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirâk için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. na müracaatları. (471) (6019)

* * *

1. Fırka kıt'aları ihtiyacı için kapalı zarfla münakasaya konulan 20,160 kilo lahana, 40,320 kilo prasa ile 20,160 kilo ispanak için teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlığa konmuştur. İhalesi 6-11-933 pazartesi günü saat 16,30 dadır. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3 üncü Kol Ordu Satınalma komisyonuna gelmeleri. (474) (6020)

* * *

K. K. ve 1. F. kıt'aları ihtiyacı için müteahhidi nam ve hesabına 21,000 kilo mercimek pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 6-11-933 pazaretsi günü saat 16 dadır. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KO. na müracaatları. (475) (6021)

* * *

K. O. ve 1. F. Kıt'aları ihtiyacı için pazarlıkla 8,000 kilo kuru üzüm satın alınacaktır. İhalesi 11-11-933 cumartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her ün ve pazagrlığa girmek için de o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3.K.O.SA.AL. KOM. nuna gelmeleri. (468) (5940) 8196

* * *

3. Muhabere alayı ihtiyacı için pazarlıkla alınacak üç nakliye arabasına talip çıkmadığından ihalesi 11-11-933 cumartesi günü saat 16 ya bırakılmıştır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için de Fındıklıda 3 . K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (470) (5988) 8199

* * *

K. O. Kıt'aları hayvanatı ihtiyacı içi nkapalı zarfla münakasaya konan 670 ton samana ihale gününde muayyen saatte talip çıkmadığından ihalesi 11-11-933 cumartesi günü saat 16,30 a tehir edilmiştir. Taliplerin tayin edilen gün ve saatte teminatlarile 3. K. O. SA. AL . KOM. nuna gelmeleri. (469) (5989) 8200

* * *

Suvari Fırkası ihtiyacı için pazarlıkla 15,000 kilo bulgur satın alınacaktır. İhalesi 11-11-933 cumartesi günü saat 14,30 dadır. İsteklilerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için de o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (467) (5991) 8201

ZAYİ

Nüfus kâğıdımı zayi ettim. Yenisi alınacağından eskisinin hükmü yoktur. Kayseri develi kazası Yahyalı nahiyesinden Ömer oğlu Süleyman 329. (9474)

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Denizcilere İlân

Yeşilköydeki Sis düdüğünün çalışmağa başladığı hakkında

Tahlisiye umum müdürlüğünden:

Kızkulesinden kaldırılarak Yeşilköye nakledildiği 29-9-933 tarihinde ilân edilen ve her otuz saniyede bir defa üç saniye devam etmek üzere iki milden işitilen kalın sayren sis düdüğünün 30 Teşrinisani 933 tarihinden itibaren faaliyete geçtiği ilân olunur. (5964) 8206

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma Komisyonu Riyasetinden:

Mektep yemekhane masaları için 100 metre 1,20 arzında muşamba
Mektep yemekhanesi için büyük tabak 30 adet
„ „ „ Tel sahanlık 60 adet ,
Yol keçesi 155 metre
„ „ halı cinsi 30 metre
Muhtelif lâboratuvar ecza ve sairesi
Stor perde ve saire

Mektep idare ve lâboratuvarları için lüzumu olan yukarda cinsleri yazılı malzeme 7 Teşrinisani 933 tarihine müsadif salı günü saat 16,30 da pazarlık suretile mubayaa edileceğinden taliplerin yevmi mezkûrda komisyona müracaatları ilân olunur. (5994) 8238

Marmara Ussubahrî ve Müstahkem Mevki kumandanlığı Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

1 — Kumandanlıkça yapılacak su tesisatı için tefrişat işini usta ve mühendisleri marifetiyle nezaret ve kontrol ettirmek şartiyle (74) kalem pik boru ve teferruatı aleni münakasa usulile satın alınacaktır.

2 — Münakasa İzmit Üssübahrî Mst. Mv. Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra edilecektir.

3 — Münakasa 15 2. Teşrin 933 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 14 te dir.

4 — İstekliler Yevmi mezkûrda biçilen bedelin yüzde 7,5 iğreti güvenmelerile komisyona gelmeleri.

5 — Tastikli münakasa şartları kâğıdı ve merbutu listeler komisyondadır. Aynı zamanda İstanbul Deniz Levazım Satınalma Komisyonunda her gün görülüp alınabilir.
(5876) 8129

İnhisarlar U. Müdürlüğü
Alım, Satım Komisyonu ilânları.

	Cinsi	Bulunduğu Mahal
1 —	Lemale Markalı ve 2 Numaralı type teksif cihazı ve teferrüatı	Tekirdağı Şarap fabrikasındadır.
2 —	Bir adet On beyğir kuvvetinde Lemale markalı ve harici yatak, kasnak ve kaidesiyle beraber kuvvei muharrike buhar türbini.	Kabataş Ambarındadır.
3 —	1 Adet altmış metre murabbaı sathı teshininde taş kömürile saatte bin kilo istim istihsal eden field sisteminde buhar kazanı	Paşabahçe Fabrikasındadadır.

Münakasa kanununa tevfikan satılığa çıkarılan balâda izahatı yazılı teksif cihazı ve teferrüatı kapalı zarf usulile müzayedeye konulmuştur. Talip olanlar.

A — Bedeli muhammeni olan (7479) lira üzerinden % 7,5 teminatı muvakkate akçesini ihtiva eden kapalı zarf derunundaki teklifnamelerile birlikte müzayedeye için tayin olunan 20-11-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat on beşte Galatada Alım, satım komisyonuna müracaat etmeleri lâzımdır.

B — Şartnamelerini almak ve şeraiti fenniyesi hakkında malûmat edinmek için her gün mezkûr komisyona müracaat etmeleri. (5942)

Beyoğlu Orman idaresinden:

Müsadereli emvalden olup Fındıklıda mahfuz bulunan 60 çeki meşe odunu müzayedeten satılıktır. Taliplerin Beşiktaş Orman İdaresinden ve ihale günü olan 26-11-933 de saat 16 da Beyoğlu Kaymakamlığında müteşekkil müzayede komisyonuna lüzumu müracaatları. (5977)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

40 Ton Gaz Yağı : Pazarlıkla münakasası : 8 Teşrinisani 933 Çarşamba günü aat 14 te.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için 1 Teşrinisani 933 tarihinde yapılan kapalı zarf münakasasına talip zuhur etmediğinden dolayı pazarlıkla münakasaya konulmasına karar verilen 40 ton gazın münakasası hizasındaki gün ve saatte yapılacağından şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve mezkûr gazı itaya talip olacakların da muvakkat teminat makbuzlarile birlikte yevm ve vakti mezkûrda Kasımpaşa Deniz Levazım Satınalma Komisyonuna müracaatları. (5992)